

WÓJT GMINY PODEGRODZIE

Załącznik nr 1
do uchwały Rady Gminy
Podegrodzie Nr
z dnia

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEGRODZIE

JEDNOLITY TEKST STUDIUM

USTALENIA STUDIUM

**PROJEKT WYŁOŻONY
DO PUBLICZNEGO WGLĄDU**

OPRACOWANIE STUDIUM UCHWALONEGO UCHWAŁĄ RADY GMINY PODEGRODZIE
NR 154/XXIV/2008 Z DNIA 17 LIPCA 2008R.:

GŁÓWNY PROJEKTANT:

mgr Dorota Szlenk – Dziubek – członek Okręgowej Izby Urbanistów nr KT - 152
mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau - Rybowicz – członek Okręgowej Izby Urbanistów nr KT - 358

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

mgr inż. arch. Elżbieta Krochmal - Wąsik – zagadnienia środowiska kulturowego,
– zagospodarowanie przestrzenne
mgr Wiktor Głowacki – zagadnienia przyrodnicze
mgr Kinga Kuczyńska – zagadnienia demograficzne i społeczne,
mgr inż. Łukasz Kotuła – zagadnienia ekofizjograficzne i przyrodnicze,
– infrastruktura techniczna
mgr Janusz Komenda – komunikacja
mgr inż. Teresa Mądry – infrastruktura techniczna

GRAFIKA KOMPUTEROWA:

mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau – Rybowicz
Alicja Stach
Kierownik Zespołu Dyrektor Instytutu
mgr Dorota Szlenk – Dziubek mgr Jerzy Adamski

OPRACOWANIE ZMIANY STUDIUM - UCHWALONEJ UCHWAŁĄ RADY GMINY
PODEGRODZIE NR XIV/155/2016 Z DNIA 23.02.2016r.

Zmianę tekstu Studium wyróżniono czcionką *Times New Roman* (prosta i kursywa).

Pracownia Projektowa ARTPLAN, Nowy Sącz, ul. Kilińskiego 70/24

GŁÓWNY PROJEKTANT:

mgr inż. Wanda Mrówka - uprawnienia urbanistyczne Nr 1531

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

mgr inż. Piotr Prokopczuk - prognoza oddziaływania na środowisko
mgr inż. Joanna Krok - zagadnienia przyrodnicze
mgr inż. Anna Mrówka - współpraca projektowa

OPRACOWANIE ZMIANY STUDIUM - UCHWALONEJ UCHWAŁĄ RADY GMINY
PODEGRODZIE NR Z DNIAR.

Zmianę tekstu Studium wyróżniono czcionką ARIAL koloru niebieskiego.

Pracownia Projektowa ARTPLAN, Nowy Sącz, ul. Kilińskiego 70/24

GŁÓWNY PROJEKTANT:

mgr inż. Wanda Mrówka

- *uprawnienia urbanistyczne Nr 1531*

ZESPÓŁ PROJEKTOWY:

mgr inż. Piotr Prokopczuk

- *prognoza oddziaływania na środowisko*

mgr inż. Joanna Krok

mgr inż. Anna Mrówka

- *współpraca projektowa*

SPIS TREŚCI:

CZĘŚĆ PIERWSZA – UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1.	Wprowadzenie.	6
2.	Cele rozwoju.	7
2.1.	Cel - wizja	7
2.2.	Cele główne	7
2.3.	Analiza SWOT	10
3.	Uwarunkowania rozwoju.	13
3.1.	Położenie, układ administracyjny.	13
3.2.	Dotychczasowe zainwestowanie terenu.	15
3.2.1.	Zainwestowanie mieszkaniowe.	15
3.2.2.	Infrastruktura techniczna:	15
	– zaopatrzenie w wodę,	
	– kanalizacja,	
	– energetyka i telekomunikacja,	
	– zaopatrzenie w gaz i ciepło,	
	– gospodarka odpadami,	
3.2.3.	Komunikacja.	17
3.2.4.	Usługi.	20
3.3.	Ludność oraz poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną	21
3.3.1.	Uwarunkowania demograficzne	21
3.3.2.	Poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną	28
3.3.3.	Potrzeby mieszkańców – wnioski do planów miejscowych i studium	33
3.4.	Przesądzenia planistyczne oraz informacje ze strategii rozwoju i planu województwa.	35
3.4.1.	Dotychczasowe przesądzenia planistyczne.	35
3.4.2.	Ustalenia dla gminy Podegrodzie z planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz KPZK.	37
3.4.3.	Ustalenia Strategii rozwoju gminy i Planu rozwoju lokalnego gminy Podegrodzie na lata 2006 - 2013	38
3.5.	Stan własności gruntów.	39
3.6.	Środowisko przyrodnicze i rolnicza przestrzeń produkcyjna.	39
3.6.1.	Geologia i geomorfologia.	39
3.6.2.	Zasoby wodne - wody powierzchniowe i podziemne.	41
3.6.3.	Występowanie złóż.	41
3.6.4.	Walory klimatyczne	42
3.6.5.	Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna.	43
3.6.6.	Elementy podlegające ochronie prawnej oraz strefy ochronne.	44
3.6.7.	Zagrożenia bezpieczeństwa ludności – powódzie i podtopienia, osuwiska, hałas	47
3.7.	Środowisko kulturowe, krajobraz kulturowy, dobra kultury współczesnej.	49
3.7.1.	Dzieje rozwoju przestrzennego, stanowiska archeologiczne i układy	49

przestrzenne wsi.	
3.7.2. Zabytkowa zabudowa gminy Podegrodzie. Obiekty objęte ochroną prawną. Tradycyjna zabudowa regionalna.	51
3.7.3. Stanowiska archeologiczne.	53
3.7.4. Współczesny krajobraz kulturowy.	54

CZĘŚĆ DRUGA – KSZTAŁTOWANIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ

1. Kształtowanie struktury przestrzennej	56
1.1. Kierunki rozwoju przestrzennego	56
CA	- Obszar kształtowania centrum administracyjno-usługowego gminy
MU, MUs	- Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej i zagrodowej
MU/W	- Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej i zagrodowej położonej w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią
MZ	- Obszar kształtowania zabudowy zagrodowej i mieszkalnej jednorodzinnej
MN, MNs	- Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej
MP, MPs	- Obszar potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej
UP	- Obszar usług publicznych
UC1, UC2,	
UC3	- Obszar koncentracji działalności gospodarczej
US	- Obszary usług sportu i rekreacji
IT	- Obszar inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i komunalnej
NU	- Obszar inwestycji z zakresu infrastruktury komunalnej – składowisko odpadów komunalnych
RP	- Obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej
RM	- Obszar zabudowy zagrodowej w terenach rolnych
RO1	- Obszar terenów rolnych i terenów otwartych bez prawa zabudowy
RO2	- Obszar terenów rolnych i terenów otwartych bez prawa zabudowy i bez zalesień
RO3	- Obszar specjalistycznej produkcji rolniczej
ZC	- Obszar cmentarzy
ZN	- Obszar zieleni nieurządzonej i izolacyjnej
ZL	- Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny leśne
ZE1, ZE2	- Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny zadrzewień i zakrzewień
ZE3	- Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny otwarte
ZZ	- Obszar położony w międzywalu Dunajca oraz pomiędzy potokiem Słomka a drogą powiatową nr 1544

ZB	- Obszar projektowanych zbiorników retencyjnych	
ZW	- Obszar cieków wodnych z obudową biologiczną	
KU	- Tereny komunikacji - parkingi	
K.....	- Tereny komunikacji (KDW, KDD, KDL1, KDL2, KDL3, KDZ1, KDZ2, KDG1, KDG2).	
1.2.	Dopuszczalny zakres zmian	69
2.	Polityka przestrzenna oraz kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji	71
2.1.	Polityka kształtowania zabudowy mieszkalnej.	71
2.2.	Polityka wyposażenia gminy w infrastrukturę społeczną i komunalną.	72
2.3.	Polityka kształtowania zabudowy związanej z aktywnością gospodarczą.	73
2.4.	Polityka ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.	74
2.5.	Polityka ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.	77
2.6.	Polityka kształtowania systemu transportowego.	84
2.7.	Polityka w zakresie infrastruktury technicznej.	88
2.8.	Polityka gospodarki gruntami w tym polityka kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.	92
2.9.	Polityka gminy na terenach osuwiskowych i narażonych na niebezpieczeństwo powodzi	93
3.	Inwestycje celu publicznego	94
4.	Plany miejscowe.	105
5.	Potencjalne obszary ograniczonego użytkowania i obszary problemowe	109

CZĘŚĆ TRZECIA – SYNTEZA I UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

1.	Uzasadnienie przyjętych rozwiązań	111
2.	Synteza ustaleń Studium	114

CZĘŚĆ CZWARTA

1.	Uzasadnienie do zmiany „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Podegrodzie” (uchwalonego w 2008 r.) podjętej na podstawie uchwały nr XLII/450/2014 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 16 maja 2014 r. oraz analiza obowiązku realizacji przepisów art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	125
----	--	-----

CZĘŚĆ PIERWSZA

1. WPROWADZENIE

W dniu 24.01.2006 r. Rada Gminy Podegrodzie podjęła Uchwałę Nr 221/XXXVIII/2006 o przystąpieniu do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uchwalonego uchwałą Rady Gminy Podegrodzie w czerwcu 1998 roku.

W dniu 16 maja 2014r. Rada Gminy Podegrodzie podjęła uchwałę Nr XLII/450/2014 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Podegrodzie uchwalonego w 2008r.

W dniu 28 stycznia 2022r. Rada Gminy Podegrodzie podjęła uchwałę Nr XXXVI/422/2022 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Podegrodzie uchwalonego.

Ustalenia Studium składają się z:

1. Uchwały Rady Gminy w sprawie uchwalenia zmiany Studium,
2. Jednolitego tekstu ustaleń Studium – załącznik Nr 1 do Uchwały Rady Gminy,
3. Rysunku: Kierunki zagospodarowania przestrzennego – Załącznik Nr 2 do Uchwały Rady Gminy - mapa w skali 1:10 000,
4. Rysunku: Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej – Załącznik Nr 3 do Uchwały Rady Gminy - mapa w skali 1:20 000,
5. Rysunku: Uwarunkowania rozwoju – Załącznik Nr 4 do Uchwały Rady Gminy - mapa w skali 1:10 000,
- ~~6. Rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag – Załącznik Nr 5 do Uchwały Rady Gminy.~~

Załącznikami do uchwały są również:

- ~~7. Rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag – Załącznik Nr 5 do Uchwały Rady Gminy.~~
8. Danych przestrzennych tworzonych dla STUDIUM, o których mowa w Rozdziale 5a „ustawy” jako załącznik Nr 6.

2. CELE ROZWOJU

Analiza istniejących uwarunkowań rozwoju gminy, a w szczególności stanu zagospodarowania jej przestrzeni, sytuacji społeczno-gospodarczej, wyposażenia w infrastrukturę techniczną i transportową wskazuje, że przyjęte uchwałą Rady Gminy cele i kierunki rozwoju, zawarte w *Planie Rozwoju Lokalnego gminy Podegrodzie na lata 2006 – 2013*, powinny zostać utrzymane. W dokumencie Studium uwzględnia się cele rozwoju gminy związane z zakresem merytorycznym Studium (związane z gospodarką przestrzenną).

2.1. CEL - WIZJA

Uwzględniając położenie gminy, jej walory przyrodniczo-krajobrazowe, ukształtowanie terenu warunkujące możliwości inwestycyjne dla różnych form działalności gospodarczej, a także problemy i uwarunkowania rozwoju oraz zamierzenia samorządu i aspiracje społeczności lokalnej, przyjmuje się, że celem - wizją rozwoju gminy będzie:

**Gmina Podegrodzie miejscem przyjaznym dla mieszkańców,
dynamicznie rozwijającym się gospodarczo, stwarzającym szanse dla rozwoju
nauki, kultury i sportu.**

2.2. CELE GŁÓWNE

Do **głównych celów** kształtujących zrównoważony rozwój Gminy można zaliczyć:

- Stworzenie nowych miejsc pracy i dbanie o poprawę warunków życia mieszkańców Gminy,
- Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców,
- Zaspokajanie potrzeb zdrowotnych i pomocy społecznej mieszkańców w trudnej sytuacji życiowej,
- Stwarzanie możliwości do aktywnego odpoczynku i kulturalnego spędzania czasu wolnego,
- Poprawienie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy,
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Gminy,
- Zapewnianie mieszkańcom gminy dostępności do usług rehabilitacyjnych, leczniczych i terapeutycznych,
- Rozwijanie bazy kulturalnej i sportowej,

- Rozwijanie funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnych na terenie Gminy,
- Poprawę poziomu życia mieszkańców gminy poprzez pełniejsze wykorzystanie potencjałów do rozwoju funkcji gospodarczych (rolnictwa, turystyki, drobnej wytwórczości),
- Zachowanie równowagi przyrodniczej środowiska naturalnego.

Cele główne przekładają się na grupy celów cząstkowych:

1. cele ekologiczne i kulturowe:

- ochrona walorów systemów ekologicznych,
- ochrona jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- powiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
- zachowanie ładu przestrzennego w jednostkach osadniczych,
- ochrona i utrzymanie obiektów zabytkowych w celu wzbogacenia oferty turystycznej Gminy.

2. cele społeczno – gospodarcze:

- zrównoważony rozwój Gminy w oparciu o rozwój rolnictwa, przedsiębiorczości i turystyki,
- kreowanie rozwoju gospodarczego gminy z uwzględnieniem dostosowania się do norm Unii Europejskiej,
- rozwój turystyki w oparciu o występujące na terenie Gminy walory przyrodnicze,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- utworzenie nowych miejsc pracy w celu zmniejszenia bezrobocia,
- opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego Gminy,
- działania na rzecz powstania nowych miejsc pracy na terenie gminy poprzez tworzenie dogodnych warunków inwestowania oraz zakładania własnej działalności gospodarczej,
- zapewnienie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu poprzez dostęp do infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.

3. cele rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej z uwzględnieniem bezpieczeństwa państwa:

- zaspokojenie potrzeb ludności poprzez „uzbrojenie” gminy w infrastrukturę techniczną o odpowiedniej ilości i jakości,
- poprawa warunków technicznych systemów komunikacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych w celu podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru.

4. poprawa stanu środowiska naturalnego:

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej (ochrona wód powierzchniowych i podziemnych poprzez skanalizowanie przeważającej części obszarów gminy).

5. rozwój systemu komunikacji i infrastruktury społeczno – kulturowej:

- modernizacja dróg lokalnych oraz chodników na terenie Gminy,
- współdziałanie przy modernizacji dróg powiatowych,
- budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych,
- modernizacja obiektów infrastruktury społecznej,
- wykorzystanie walorów gminy, stworzenie bazy turystyczno-rekreacyjnej.

Realizacja celów następuje poprzez zadania i projekty:

A. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO:

1. uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej (ochrona wód powierzchniowych i podziemnych poprzez skanalizowanie przeważającej części obszarów gminy, instalacja indywidualnych oczyszczalni ścieków),
2. regulacja potoków,
3. wykonanie odwodnienia terenów Gminy,
4. regulacja i modernizacja cieków wodnych,
5. modernizacja rowów przydrożnych,
6. regulacja osuwisk,

B. ROZWÓJ SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

1. modernizacja dróg lokalnych,
2. budowa chodników na terenie Gminy,
3. budowa, rozbudowa i modernizacja ciągu linii oświetlenia dróg,
4. budowa, rozbudowa i modernizacja ciągu linii oświetlenia obiektów,
5. budowa i modernizacja mostów i kładek,
6. budowa kanalizacji,
7. budowa sieci gazowej,
8. budowa sieci wodociągowej,
9. budowa parkingów,
10. budowa, rozbudowa i modernizacja budynków i obiektów użyteczności publicznej.

C. POPRAWA WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW:

1. opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego Gminy,
2. działania na rzecz powstania nowych miejsc pracy na terenie Gminy poprzez tworzenie dogodnych warunków inwestowania oraz zakładania własnej działalności gospodarczej,
3. zapewnienie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu poprzez dostęp do infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej,
4. poprawa obsługi mieszkańców w sferze ochrony kultury, edukacji i rekreacji. poprawa warunków zamieszkania.

D. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, KULTURY I REKREACJI:

1. budowa, rozbudowa obiektów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych,
2. modernizacja obiektów infrastruktury społecznej,
3. wykorzystanie walorów Gminy, stworzenie bazy turystyczno-rekreacyjnej,
4. budowa, rozbudowa i modernizacja szkół, przedszkoli,
5. budowa, modernizacja remiz OSP,
6. remont zabytkowych obiektów w tym kapliczek.

2.3. ANALIZA SWOT

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie, oprócz wymienionych powyżej celów rozwoju zawiera również analizę SWOT dla zadanego celu rozwoju – dla wzrostu atrakcyjności gminy stanowiącej istotny element rozwoju społeczności lokalnej. Poniżej przytoczono wynik analizy wg ww. planu rozwoju.

Tab.1. Analiza SWOT

Cel: Wzrost atrakcyjności Gminy jako element rozwoju społeczności lokalnej oraz wzrost atrakcyjności Gminy jako warunek pozyskania inwestorów zewnętrznych	
Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Powszechny dostęp do infrastruktury społecznej. 2. Korzystne warunki geograficzne, przyrodnicze, glebowe i klimatyczne do produkcji rolnej 3. Dobrze rozwinięta produkcja sadownicza. 4. Aktywizacja społeczności lokalnej w kierunku podnoszenia wykształcenia. 5. Istnienie silnie ugruntowanej tradycji lokalnej kultywowanej w zespołach artystycznych i grupach nieformalnych. 6. Dobrze zorganizowane struktury Ochotniczej Straży Pożarnej. 7. Bliskość dużego ośrodka miejskiego – Nowego Sącza, który stanowi duży i atrakcyjny rynek zbytu dla produktów wytwarzanych na terenie Gminy Podegrodzie. 8. Rozwijający się przemysł drobny. 9. Prawidłowo rozwinięte usługi i handel. 10. Lepszy dostęp do szkolnictwa na poziomie wyższym, dzięki bliskiemu położeniu w stosunku do Nowego Sącza, Limanowej 11. Organizacja imprez sportowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak usług specjalistycznych pozwalających wykorzystać naturalne walory gminy. 2. Zbyt niskie środki finansowe na równomierne zaspokojenie potrzeb i aspiracji mieszkańców. 3. Brak wysoko wykwalifikowanych pracowników. 4. Niska dostępność kapitału dla małych i średnich przedsiębiorców, a także dla rozpoczynających działalność gospodarczą 5. Wysoki poziom bezrobocia, które dotyka również osoby młode, dobrze wykształcone. 6. Niski poziom życia dużej części mieszkańców gminy Brak atrakcyjnych miejsc pracy gwarantujących możliwości zatrudnienia, a tym samym powrotu ludzi młodych po ukończeniu uczelni wyższych do swoich rodzinnych siedzib na terenie gminy. 7. Braki w sieci kanalizacyjnej. 8. Ograniczone zasoby rzeczowe i finansowe, które mogą być wykorzystywane na rzecz rozwiązywania problemów społecznych 9. Pojawienie się niekorzystnych tendencji migracyjnych – odpływ osób młodych, w wieku produkcyjnym do większych aglomeracji

<p>12. Dobre funkcjonowanie przedszkoli.</p> <p>13. Duża identyfikacja mieszkańców z gminą.</p> <p>14. Aktywność i umiejętność współdziałania mieszkańców.</p> <p>15. Potencjalnie duże możliwości utworzenia terenów turystyczno – rekreacyjnych z atrakcyjnymi elementami przyrodniczymi lub w bezpośredniej bliskości wody (rzeki, jeziora).</p>	<p>10. Brak środków finansowych na likwidację skutków bezrobocia.</p> <p>11. Brak infrastruktury technicznej w miejscach przewidzianych pod rozwój przemysłu lub usług turystyczno – rekreacyjnych.</p> <p>12. Niekorzystna struktura agrarna.</p> <p>13. Duże zróżnicowanie w wyposażeniu szkół w sprzęt szkolny.</p> <p>14. Słabo rozwinięta sieć przedszkoli publicznych.</p> <p>15. Małe inwestowanie w młodzież (rozwój kultury fizycznej, nauka języków obcych).</p> <p>16. Brak świadomości ekologicznej mieszkańców.</p> <p>17. Brak systemu zagospodarowania odpadów.</p>
---	--

Szanse	Zagrożenia
<p>1. Rozwój bazy sportowo – rekreacyjnej sprzyjającej rozwojowi społeczności oraz podnoszącej atrakcyjność gminy dla turystów korzystających z jej walorów.</p> <p>2. Rozbudowa infrastruktury technicznej dla osiągnięcia pełnego i harmonijnego rozwoju całej gminy.</p> <p>3. Stworzenie warunków do pełnej ochrony zasobów przyrodniczych</p> <p>4. Wykorzystanie potencjału sąsiadującego z gminą miasta dla złagodzenia deficytu miejsc pracy oraz zagwarantowania dostępności do specjalistycznych usług ponadpodstawowych.</p> <p>5. Członkostwo w UE, umożliwiające szersze uczestnictwo w programach pomocowych.</p> <p>6. Wzrost zainteresowania dzieci i młodzieży różnymi formami edukacji.</p> <p>7. Edukacja społeczeństwa w kierunku kształtowania pozytywnych postaw w zakresie zdrowego stylu życia.</p> <p>8. Otwarcie zagranicznych rynków pracy – redukcja bezrobocia</p> <p>9. Możliwość korzystania z kredytów preferencyjnych (zarówno dla rolnictwa jak i drobnej przedsiębiorczości)</p> <p>10. Rozwój organizacji rolników (grupy producentów, grupy marketingowe).</p> <p>11. Rozwój sieci wodociągowej.</p>	<p>1. Brak znaczącej poprawy infrastruktury komunikacyjnej, pozwalającej na integrację z okolicznymi ośrodkami miejskimi.</p> <p>2. Sytuacja makroekonomiczna – ciągła niestabilność finansów publicznych zagraża długofalowemu planowaniu</p> <p>3. Nasilanie się konfliktów społecznych, potęgowanych trudną sytuacją finansową gospodarstw domowych</p> <p>4. Zagrożenia klimatyczne – związane z możliwością występowania cyklicznych klęsk powodziowych, destabilizujących życie mieszkańców i utrudniających trwały rozwój gospodarczy gminy</p> <p>5. Zwiększający się poziom bezrobocia (emigracja młodych).</p> <p>6. Brak sprawnego systemu aktywizacji bezrobotnych.</p> <p>7. Obarczanie samorządów lokalnych kolejnymi zadaniami za którymi nie idzie przekazywania środków finansowych na ich realizację</p> <p>8. Brak środków na budownictwo społeczne.</p> <p>9. Zmiany przepisów dotyczące gospodarki przestrzennej</p> <p>10. Zahamowanie niezbędnych reform pozwalających na zmiany nieefektywnej struktury polskiej gospodarki</p> <p>11. Duża niepewność działania wynikająca z wielu zmian gospodarczych, społecznych i politycznych.</p> <p>12. Niedostateczne finansowanie pomocy społecznej, przy niedoskonałości rozwiązań systemowych.</p>

<p>12. Gazyfikacja gminy.</p> <p>13. Skanalizowanie gminy</p> <p>14. Rozbudowa bazy turystycznej.</p> <p>15. Rozwój przedsiębiorczości, pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych (przetwórstwo owocowo – warzywne, budowa chłodni, rzemiosło, usługi)</p> <p>16. Produkcja żywności o wysokich parametrach jakościowych</p> <p>17. Współpraca ponadlokalna na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przestępczości,</p> <p>18. Ogólna poprawa jakości wód dzięki budowie kanalizacji.</p> <p>19. Rozwojem systemów infrastruktury technicznej.</p> <p>20. Budowa obejścia drogowego wsi Brzezna, Stadła, Podrzecze, Podegrodzie.</p> <p>21. Budowa mostu na rzece Dunajec</p>	<p>13. Brak regionalizacji polityki rolnej.</p> <p>14. Słaba edukacja ekonomiczna i ekologiczna ludności.</p> <p>15. Spadek liczby mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym.</p> <p>16. Zagrożenie bezpieczeństwa obywateli.</p>
--	--

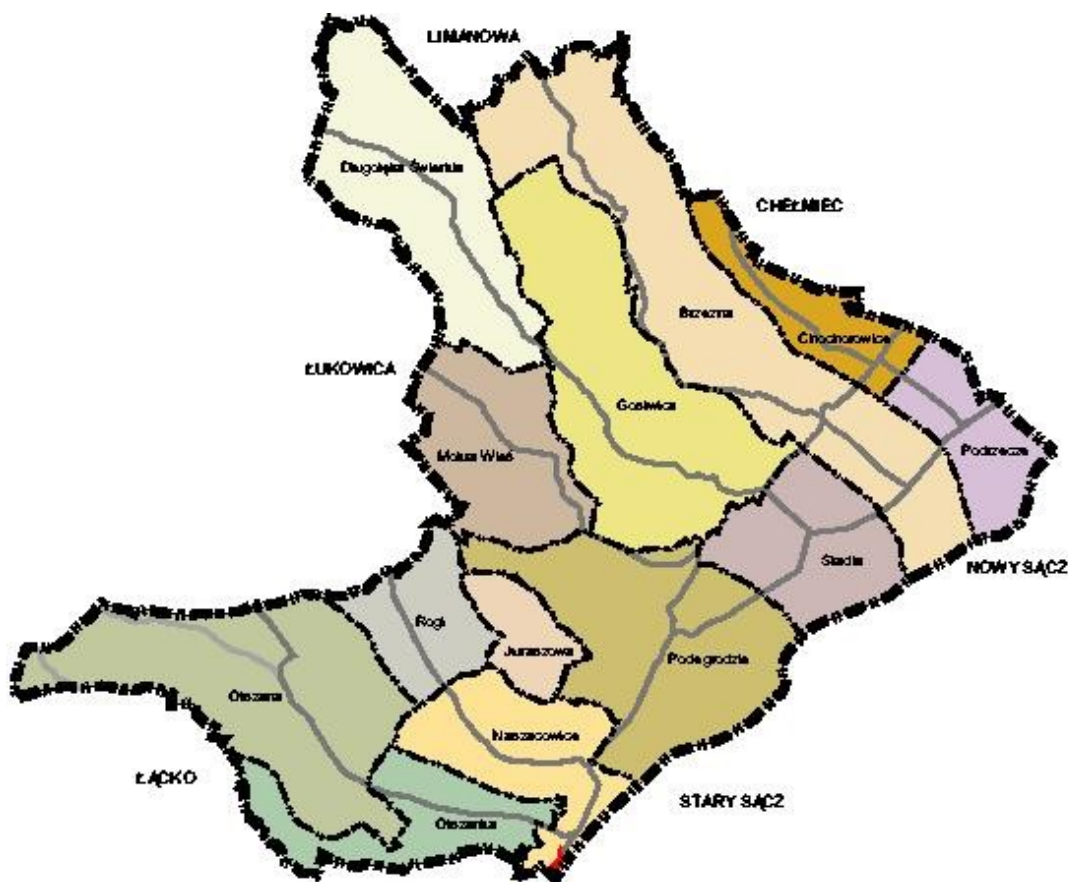
3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

3.1. POŁOŻENIE, UKŁAD ADMINISTRACYJNY

Gmina Podegrodzie położona jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego, w powiecie nowosądeckim. Od zachodu i północno-zachodu graniczy z powiatem limanowskim (z gminami Łukowica i Limanowa), od północno-wschodu z gminą Chełmiec, od wschodu z gminą miejską Nowy Sącz, od południowo-wschodu z gminą i miastem Stary Sącz. Od południowo-zachodu Podegrodzie graniczy z gminą Łącko.

Omawiany obszar położony jest na lewym brzegu Dunajca, który na dużym odcinku stanowi południowo-wschodnią granicę gminy. Najbliżej położonymi miastami są Stary Sącz (ok. 5 km), oraz byłe miasto wojewódzkie Nowy Sącz (ok. 12 km), z którym gmina jest ściśle powiązana administracyjnie i gospodarczo. Powierzchnia gminy wynosi 6375 ha.

Ryc. 1. Podział administracyjny i główny układ komunikacyjny Gminy Podegrodzie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie map topograficznych w skali 1:10 000

Gmina Podegrodzie składa się z 13 sołectw: Brzezna, Chochorowice, Długotęka – Świerkla, Gostwica, Juraszowa, Mokra Wieś, Naszacowice, Olszana, Olszanka, Podegrodzie, Podrzecze, Rogi i Stadła. Zarówno pod względem wielkości jak i liczby ludności, największym sołectwem jest Brzezna. Drugie miejsce pod względem wielkości zajmuje Gostwica, natomiast pod względem liczby ludności Podegrodzie. Szczegółowe informacje o liczbie ludności i wielkości poszczególnych sołectw przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 2. Ludność według miejscowości w 2005 r.

Miejscowość	Liczba ludności	% ogółu	Powierzchnia (ha)	% pow. gminy
Brzezna	2283	19,5	1050,02	16,22
Chochorowice	404	3,5	240,25	3,71
Długotęka-Świerkla	821	7,0	648,72	10,00
Gostwica	1415	12,1	841,78	13,00
Juraszowa	268	2,3	144,36	2,23
Mokra Wieś	554	4,7	428,97	6,62
Naszacowice	743	6,4	390,23	6,03
Olszana	1109	9,5	797,44	12,31
Olszanka	575	4,9	322,23	5,01
Podegrodzie	1848	15,8	738,49	11,40
Podrzecze	525	4,5	254,11	3,92
Rogi	355	3,0	251,30	3,88
Stadła	783	6,7	367,10	5,67
OGÓLEM	11683	100,00	6475,00	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Podegrodzie

Przez południowy fragment miejscowości Naszacowice przebiega droga wojewódzka nr 969. Droga ta, kierując się na wschód, łączy obszar gminy ze Starym Sączem i dalej poprzez drogę krajową nr 87 z Nowym Sączem (na północy) i przejściem granicznym w Piwnicznej (na południu). W kierunku południowo-zachodnim droga wyprowadza ruch do Szczawnicy i Nowego Targu. Połączenia z biegnącą na północ od terenu gminy drogą krajową nr 28 Zator - Przemyśl oraz z gminami ościennymi zapewniają drogi powiatowe.

Warunki środowiska naturalnego, żywo podtrzymywana kultura i tradycja Lachów Sądeckich oraz sąsiedztwo Dunajca, atrakcyjnych turystycznie wzniesień Beskidu Wyspowego, Beskidu Sądeckiego i Słowacji sprawiają, że gmina Podegrodzie stać się może w przyszłości ośrodkiem całorocznego wypoczynku, rekreacji i turystyki.

3.2. DOTYCHCZASOWE ZAINWESTOWANIE TERENU

3.2.1. Zainwestowanie mieszkaniowe

Według danych Urzędu Gminy z 2006 roku na terenie Gminy Podegrodzie znajduje się ogółem 2115 mieszkań, posiadających 7202 izby. Zgodnie ze statystyką GUS z 2003 roku własność gminy stanowi 17 mieszkań. Szacuje się, że na jednego mieszkańca przypada średnio około 19 m² powierzchni użytkowej. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi około 85 m², a na 1 mieszkanie średnio przypadają 4 izby.

W porównaniu do innych wiejskich gmin regionu, stan wyposażenia gminy w urządzenia techniczno-sanitarne uznać należy za niezadowalający. Wsie takie jak: Olszana, Olszanka, Naszacowice, Rogi, Juraszowa, Mokra Wieś, Długoleka- Świerkla, Podrzecze nie posiadają sieci wodociągowej - jedynie około 970 gospodarstw w gminie podłączone jest do sieci wodociągowej (36,6% ogółu gospodarstw). Jedynie 84% mieszkań na terenie gminy posiada ustęp splukiwany i łazienkę, a 71% mieszkań wyposażonych jest w centralne ogrzewanie (indywidualne lub grupowe). Gmina Podegrodzie nie jest obecnie wyposażona w sieć gazową.

W 2003r. zostało oddanych do użytkowania ogółem 104 nowych budynków indywidualnych, z czego 100 z przeznaczeniem mieszkalnym. Całkowita powierzchnia użytkowa nowych budynków wynosi 65 427 m².

3.2.2. Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w wodę

Sieć wodociągowa na terenie gminy Podegrodzie stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę dla ok. 37% mieszkańców. Pozostali mieszkańcy (63%) czerpią wodę z ujęć indywidualnych. Poszczególne wsie na obszarze gminy zaopatrywane są w wodę z ujęć lokalnych znajdujących się w miejscowości :

- Brzezna - dla miejscowości Brzezna i Chochorowice,
- Brzezna – Litacz - dla miejscowości Brzezna-Litacz oraz Gostwica,
- Podegrodzie - dla miejscowości Podegrodzie, części Stadeł i Gostwicy.

Z ujęcia w m. Brzezna woda eksportowana jest ponadto do gminy Chełmiec w ilości 12 m³/godz.

Sieć wodociągowa na obszarze całej gminy ma długość 69,8 km. Długość sieci wodociągowej w poszczególnych miejscowościach wynosi:

- Podegrodzie 20,0 km, gdzie w wodę zaopatrywanych jest 299 gospodarstw domowych,
- Stadała 10,7 km, gdzie podłączonych jest 158 gospodarstw domowych,
- Brzezna 20,8 km - 291 gospodarstw domowych,
- Gostwica 13,1 km - 153 gospodarstw domowych,
- Chochorowice 5,2 km - 65 gospodarstw domowych.

Na terenie gminy występują również niewielkie lokalne wodociągi oparte na ujęciach wód podziemnych. We wsiach Juraszowa, Mokra Wieś, Olszana, Olszanka, Długoleka-Świerkla, Naszacowice, Podrzecze, Rogi nie ma zbiorczych wodociągów. Mieszkańcy wodę pobierają z ujęć indywidualnych. Generalnie uznać należy, że poziom wyposażenia gminy w sieć wodociągową jest niewystarczający.

Kanalizacja

Gmina Podegrodzie jest w znikomym procencie skanalizowana. Ścieki z kanalizacji sanitarnej trafiają do oczyszczalni ścieków znajdującej się na terenie Gminy Podegrodzie w m. Podrzecze. Sieć kanalizacji sanitarnej znajduje się wyłącznie w miejscowości Podrzecze. Długość czynnej sieci sanitarnej wynosi 9,7 km. W pozostałych terenach gdzie brak jest sieci kanalizacyjnej, ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych lub oczyszczalniach przydomowych (wg danych Urzędu Gminy na terenie gminy znajdują się 22 przydomowe oczyszczalnie ścieków).

Generalnie uznać należy, że brak wyposażenia gminy w kanalizację jest istotnym problemem i poważnym ograniczeniem dla rozwoju przestrzennego. Dwa czynniki - ukształtowanie terenu oraz bardzo rozproszona zabudowa sprawiają, że wyposażenie całej gminy w sieć kanalizacyjną jest nieefektywne. Za najlepsze rozwiązanie uznać należy zastosowanie systemu mieszanego – tereny zwartej zabudowy powinny zostać wyposażone w sieć kanalizacyjną, a oddalone przysiółki i pojedyncze gospodarstwa powinny być obsługiwane przez systemy indywidualne.

Energetyka i telekomunikacja

Przez teren gminy przebiegają trzy napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia 110 kV relacji Gorzków – Łososina, Gorzków – Kroscienko oraz Naściszowska – Piwniczna/Stary Sącz – Tarnów. Za ich eksploatację odpowiedzialny jest ENION S.A. Odbiorcy indywidualni zasilani są za pośrednictwem stacji transformatorowych 15/0,4kV i odchodzących od nich linii niskiego napięcia. Eksploatacją sieci energetycznej średniego i niskiego napięcia zajmuje się ENION S.A. Rejon Dystrybucji w Nowym Sączu. Linie napowietrzne zasilane są z 39 stacji transformatorowych. Poziom dostępności do energii elektrycznej uznać należy za zadawalający.

Na terenie gminy wszystkie miejscowości są podłączone do automatycznych centrali telefonicznych i znajdują się w strefie numerycznej Nowego Sącza. Na ok. 2600 budynków zainstalowanych jest obecnie ok. 1500 numerów. Na terenie gminy dobrze rozbudowana jest również sieć stacji telefonii komórkowej. Poziom usług w zakresie telekomunikacji jest wystarczający.

Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Gmina Podegrodzie nie jest obecnie wyposażona w sieć gazową. Nie jest również objęta systemem zbiorowego zaopatrzenia w ciepło. Wprowadzenie na terenie gminy sieci gazowej uznać należy za pożądane zarówno ze względu ekonomicznych jak i ze względu na ochronę środowiska (ograniczenie emisji).

Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Podegrodzie rocznie powstaje około 0,8 tys. ton odpadów komunalnych. Większość z nich nie podlega w chwili obecnej zbiórce selektywnej, mimo, iż skład morfologiczny odpadów pozwala na ich selekcję i odzysk.

Na terenie gminy, w miejscowości Podegrodzie zlokalizowane jest wysypisko odpadów komunalnych. Odpady komunalne poddawane są selekcji. Ponadto część odpadów komunalnych zagospodarowywana jest we własnym zakresie przez mieszkańców. Istnieją rezerwy terenowe dla rozwoju wysypiska. Rezerwy takie wyznaczone zostały również w obowiązującym dokumencie studium jak i nieobowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego.

3.2.3. Komunikacja

Położenie gminy Podegrodzie w korytarzu transportowym o znaczeniu regionalnym, którego głównym elementem jest droga powiatowa nr 1544 Chełmiec – Naszacowice, decyduje o bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej gminy. Droga ta przy południowo – zachodniej granicy gminy łączy się z drogą wojewódzką nr 969 relacji Nowy Targ – Krościenko – Stary Sącz umożliwiając wpięcie układu drogowego gminy w układ zewnętrzny. Podstawowy układ drogowy obsługujący główne powiązania zewnętrzne i wewnętrzne stanowią wymienione poniżej drogi:

- droga wojewódzka nr 969 Nowy Targ – Krościenko – Stary Sącz (oraz w kierunku północno – wschodnim, która poza granicami gminy łączy się z drogą krajową 28 Wadowice – Przemyśl)
- drogi powiatowe stanowiące istotny element w powiązaniach międzypowiatowych:
 - droga nr 1544K Chełmiec - Naszacowice
 - droga nr 1545K Podegrodzie – Mokra Wieś
 - droga nr 1546K Stadła – Długoleka - Przyszowa
 - droga nr 1547K Brzezna – Brzezna Litacz - Wysokie
 - droga nr 1579K Siekierczyna – Naszacowice
 - droga nr 1580K Zalesie – Jadamwola – Olszana
- pozostałe drogi powiatowe:
 - droga nr 1542K Łącko - Naszacowice
 - droga nr 1543K Czarny Potok - Szczereż
 - droga nr 1548K Trzetrzewina - Podrzecze
 - droga nr 1549K Bicyce Dolne - Gostwica
- drogi gminne:
 - droga nr K 293 937 Brzezna – Strzyganiec - Chorowice
 - droga nr K 293 708 Juraszowa – Łąka Rogi

droga nr K 293 746 Mokra Wieś - Osowie
droga nr K 293 646 Olszana – koło Zielonki
droga nr K 293 940 Brzezna - Zapadliska
droga nr K 293 785 Podegrodzie – Osowie Rogi
droga nr K 293 942 Brzezna – do starej szkoły
droga nr K 293 862 Gostwica - Wierzchowina
droga nr K 293 797 Podegrodzie - Wygon
droga nr K 293 834 Stadła - Gostwica
droga nr K 293 924 Brzezna – Strzyganiec - Litacz
droga nr K 293 857 Gostwica – do łąk
droga nr K 293 770 Podegrodzie - Osowie

Droga powiatowa nr 1544 prowadzi bardzo duży ruch tranzytowy, co powoduje dużą uciążliwość dla mieszkańców, wpływa niekorzystnie na bezpieczeństwo ruchu lokalnego, wywołuje konflikty między użytkownikami drogi a właścicielami terenów do niej przylegających. Koniecznością jest budowa obwodnicy Podegrodzia, która będzie kontynuacją obwodnicy Starego Sącza. W chwili obecnej trwają prace projektowe związane z realizacją obwodnicy. Na terenie gminy Podegrodzie przewiduje się lokalizację skrzyżowania umożliwiającego połączenie z drogą wojewódzką. Węzeł ten będzie równocześnie węzłem z drogą powiatową i umożliwi podpięcie układu lokalnego do układu zewnętrznego. Przewiduje się, że po uruchomieniu obwodnicy wyeliminuje się ruch tranzytowy z centrum Podegrodzia, a tym samym nastąpi istotne ograniczenie uciążliwości komunikacyjnych związanych z funkcjonowaniem drogi powiatowej nr 1544.

Projektowana obwodnica Nowego i Starego Sącza ma być docelowo drogą jednojezdniową (klasa funkcjonalna G). Jej dostępność będzie ograniczona do węzłów, a także ważniejszych wjazdów i zjazdów. Zapewnienie dobrej dostępności do tej drogi jest szalenie istotne zarówno ze względu na zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej gminy jak i dla możliwości zapewnienia dostępu do projektowanych terenów usługowych.

Spośród **dróg powiatowych** największe znaczenie mają dla gminy:

droga nr 1544K Chełmiec - Naszacowice
droga nr 1545K Podegrodzie – Mokra Wieś
droga nr 1546K Stadła – Długoleka - Przyszowa
droga nr 1547K Brzezna – Brzezna Litacz - Wysokie
droga nr 1579K Siekierczyna – Naszacowice
droga nr 1580K Zalesie – Jadamwola – Olszana

Pozostałe drogi powiatowe mają mniejsze znaczenie, aczkolwiek to właśnie drogi powiatowe stanowią „kręgosłup” komunikacyjny gminy. Wymienione powyżej drogi powiatowe zaliczane są do klasy funkcjonalnej Z. Pozostałe drogi powiatowe zaliczane są do klasy L.

Układ **dróg gminnych** stanowi uzupełnienie układu dróg powiatowych. Zapewnia on dostępność transportową do ciągów zabudowy, nie obsługiwanych bezpośrednio przez drogi

wyższego rzędu, a także do istotnych z punktu widzenia rozwoju gminy obszarów istniejących lub projektowanych terenów koncentracji aktywności ruchu usługowego.

Ważniejsze z dróg gminnych pełnią czasem funkcję dróg zbiorczych lub lokalnych, umożliwiając powiązania między sąsiadującymi miejscowościami. Drogi te są obciążone ruchem zaliczanym do wartości małych (poniżej 600 pojazdów na dobę). Wzrost obciążenia tych dróg nastąpić może po ewentualnym uruchomieniu na terenie gminy atrakcyjnych terenów usługowych.

Pod względem parametrów technicznych znaczna część układu drogowego (powiatowego i gminnego) nie jest dostosowana do występujących potrzeb ruchowych - wąskie jezdnie, małe promienie łuków, występujące spadki podłużne związane z konfiguracją terenu, niska wytrzymałość nawierzchni nieprzystosowanej do występujących obciążeń i warunków meteorologicznych. Równocześnie podkreślić należy duże zaangażowanie władz samorządowych w modernizowanie lokalnego układu drogowego – tylko w 2004 na drogi gminne wydano 469,9 tys. złotych.

Na terenie gminy występują następujące **środki transportu**:

- **komunikacja samochodowa indywidualna** - pełniącą zasadniczą rolę w gminie. Wskaźnik motoryzacji samochodów osobowych w gminie jest stosunkowo wysoki - wynosi 250 samochodów osobowych/1000 mieszkańców;
- **komunikacja zbiorowa** – PKS i prywatni przewoźnicy, obsługują główne kierunki ciężarów transportu osobowego. Największe potoki pasażerskie obserwuje się z kierunku Nowego i Starego Sącza. Stosunkowo duże skupienie kursów komunikacji zbiorowej występuje na trasie drogi nr 1544. Za najłabszy punkt w zakresie komunikacji zbiorowej uznać należy brak połączeń pomiędzy poszczególnymi miejscowościami. Jest to spore utrudnienie dla mieszkańców gminy.
- **komunikacja piesza** – odbywa się w centrum gminy w sposób uporządkowany, natomiast w pozostałych miejscowościach wzdłuż ciągów drogowych, o niepełnych przekrojach ulicznych, bez wydzielonych chodników – poboczami jezdni. Stwarza to zagrożenie bezpieczeństwa. Podstawowym problemem jest sposób prowadzenia ruchu pieszego wzdłuż drogi krajowej i pozostałych dróg gminnych.
- **komunikacja rowerowa** – nie ma wydzielonych tras, odbywa się w sposób mieszany z ruchem kołowym i pieszym. Tak ze względów na bezpieczeństwo, jak i komfortu jazdy powinny być podjęte sukcesywne starania o stopniową segregację ruchu poprzez wyznaczenie tras rowerowych, szczególnie przy ciągach o znaczącym ruchu kołowym.

3.2.4. Usługi

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2003 roku w Gminie Podegrodzie odnotowano 424 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, w tym 397 podmiotów należących do sektora prywatnego. Wśród podmiotów gospodarczych sektora prywatnego, aż 85% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego zarejestrowane podmioty należały do wymienionych w poniższej tabeli sekcji PKD (zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD):

Tab. 3. Podmioty gospodarcze na terenie gminy Podegrodzie w 2003 r.

Sekcje PKD	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Sekcja A - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	-	40
Sekcja B - Rybactwo	-	-
Sekcja C - Górnictwo	-	1
Sekcja D -Przetwórstwo przemysłowe	-	25
Sekcja E - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	-	-
Sekcja F - Budownictwo	-	58
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	-	113
Sekcja H - Hotele i restauracje	-	5
Sekcja I - Transport, gospodarka magazynowa i łączność	-	54
Sekcja J - Pośrednictwo finansowe	-	12
Sekcja K - Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	3	32
Sekcja L - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	2	12
Sekcja M - Edukacja	19	5
Sekcja N - Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1	8
Sekcja O - Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2	32
Sekcja P - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	-	-
Sekcja Q - Organizacje i zespoły eksterytorialne	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych US w Krakowie

Większość podmiotów gospodarczych zakwalifikowana została do sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 113 podmioty – 28,5%), sekcji F (budownictwo – 58 podmiotów – 15%) oraz sekcji I (transport, gospodarka magazynowa i łączność – 54 podmiotów - 14%) Polskiej Klasyfikacji Działalności. Łącznie. Ilość podmiotów gospodarczych związanych z tymi trzema sekcjami, stanowi 57,5% ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Klasyfikacja na 2004 rok według faktycznego miejsca pracy, bez podmiotów gospodarczych o liczbie zatrudnionych do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie kształtowała się w następujący sposób: ogółem zatrudnionych było 568 osób w tym 321 kobiet. Dane statystyczne informują o 346 osobach zatrudnionych w sektorze publicznym. W sektorze prywatnym zatrudnionych było 222 osób.

Miejscowości takie jak Podegrodzie i Brzezna są największe pod względem liczby ludności w Gminie. Posiadają również dobre połączenia komunikacyjne z Nowym Sączem. Czynniki te mają korzystny wpływ na rozwój różnorodnych usług w tych miejscowościach. Najslabiej prezentuje się zaplecze usługowe we wsiach Juraszowa, Chochorowice, Naszacowice.

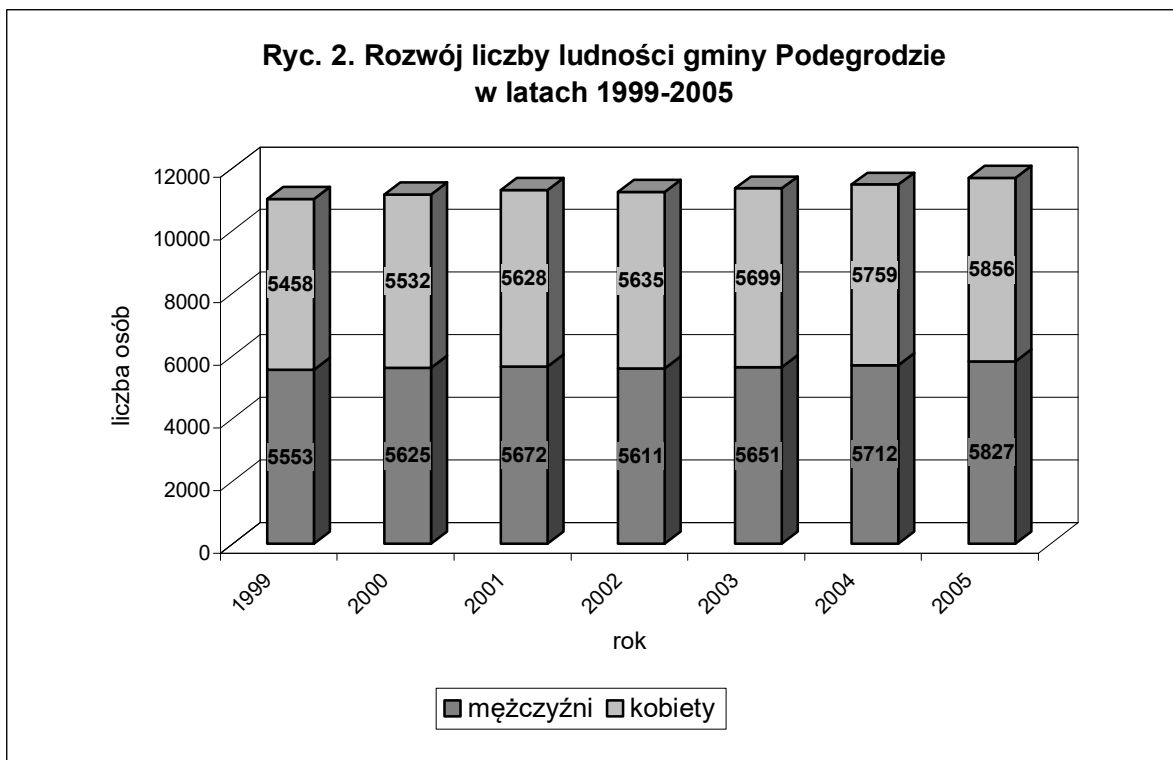
Do największych firm działających na terenie gminy należą:

- Sadowniczy Zakład Doświadczalny Instytut Sadownictwa i Kwaciarnictwa w Brzeznej,
- Firma handlowo – usługowa „GRÓD”,
- Firma produkcyjno - handlowo – usługowa „KRYSZTAŁ”,
- Firma produkcyjno - handlowo – usługowa Cabała Stanisław,
- „STAMAG” s.c.,
- Bank Spółdzielczy,
- Firma IMBUD,
- Firma „KOMPRES”.

3.3. LUDNOŚĆ ORAZ POZIOM WYPOSAŻENIA W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

3.3.1. Uwarunkowania demograficzne

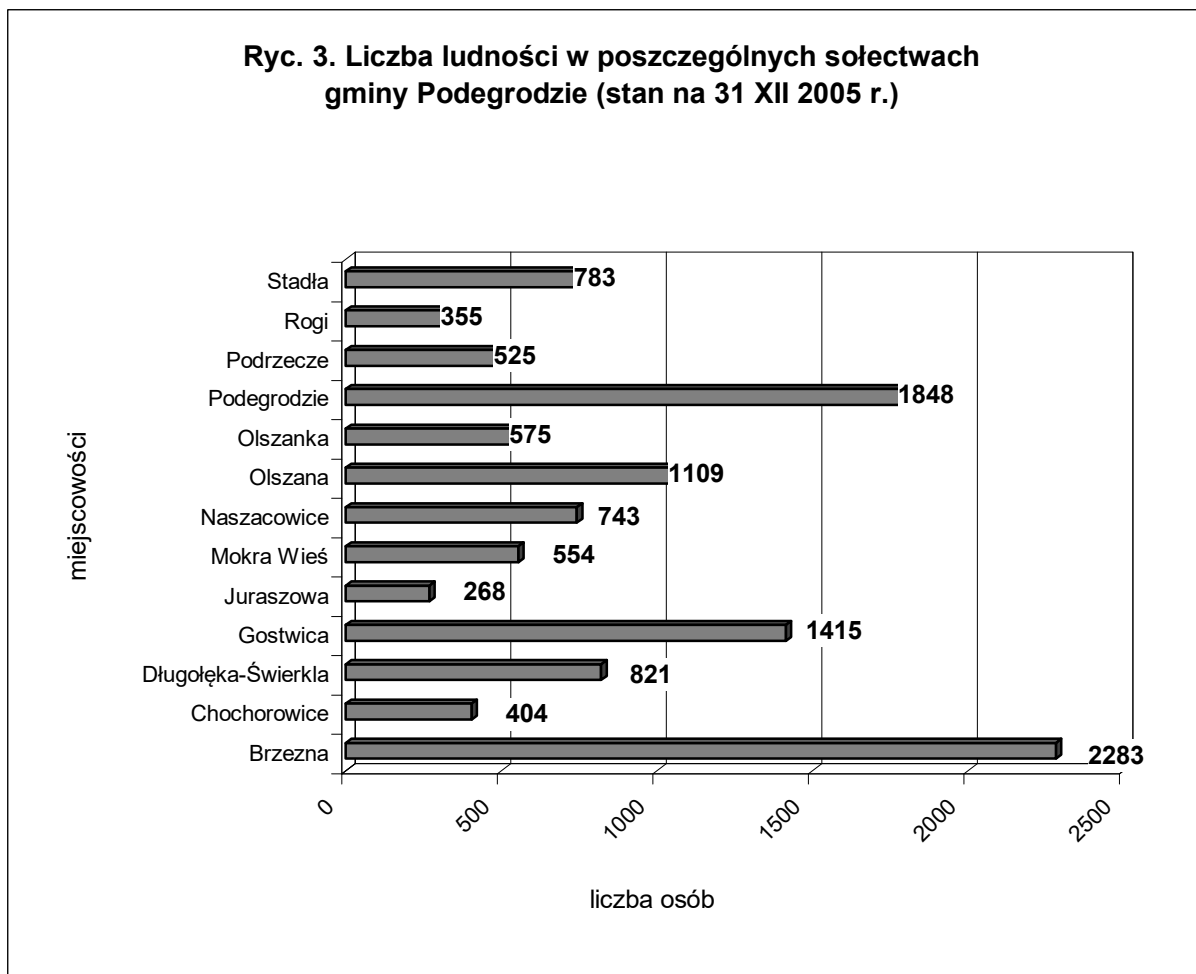
Gminę Podegrodzie zamieszkuje 11 683 osoby (stan na 31.12.2005 r.). Powierzchnia gminy wynosi 6375 ha, a średnia gęstość zaludnienia 1,83 os./ha. Rozwój liczby stałych mieszkańców gminy w ciągu ostatnich lat przedstawiał niewielką tendencję wzrostową. Niewielki spadek nastąpił jedynie w 2002 r. (o 54 osoby mniej niż w 2001 r.). Rozwój liczby ludności gminy Podegrodzie w latach 1999 – 2005 przedstawia ryc. 2.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Podegrodzie oraz US w Krakowie

Choć centrum administracyjne gminy znajduje się w Podegrodziu, to najwięcej osób zamieszkuje w Brzeznej (blisko 1/5 mieszkańców gminy). Podegrodzie jest drugą, co do liczby mieszkańców wsią gminy (ok. 15,8% mieszkańców gminy). Najmniej osób mieszka w Juraszowej, która jest równocześnie najmniejszą wsią w gminie Podegrodzie. Liczbę ludności w poszczególnych sołectwach gminy Podegrodzie przedstawia zamieszczona na następnej stronie ryc. 3.

Zróżnicowanie liczby ludności w poszczególnych sołectwach wynika oczywiście częściowo z wielkości poszczególnych sołectw - największą wsią gminy jest Brzezna. Jej powierzchnia wynosi ok. 1050 ha. Biorąc pod uwagę gęstość zaludnienia (liczbę osób przypadających na 1 ha), najwyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia cechuje się Podegrodzie (2,5 os./ha), przy średniej dla gminy wynoszącej 1,83 os./ha. Wiązać to należy z funkcją centrum administracyjnego gminy i siedzibą władz lokalnych. Wysokim wskaźnikiem gęstości zaludnienia odznaczają się także: Brzezna, Staśla i Podrzecze. Wszystkie ww. miejscowości gminy zlokalizowane są przy głównej drodze biegnącej do Nowego Sącza, z którym gmina jest ściśle powiązana administracyjnie i gospodarczo.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Podegrodzie

Najmniejszą gęstość zaludnienia odnotowano w miejscowości Długołęka-Świerkla, która położona jest w północno-zachodniej części gminy i odznacza się dość znacznymi w skali gminy różnicami wysokościowymi.

Wszystkie miejscowości gminy Podegrodzie odznaczają się wyższym wskaźnikiem gęstości zaludnienia od średniego dla obszarów wiejskich w województwie małopolskim (1,19 os./ha) i dużo wyższym od średniego krajowego (0,5 os./ha). Średnia gęstości zaludnienia w gminie Podegrodzie jest też wyższa niż w gminach regionu. Gęstość zaludnienia w poszczególnych wsiach gminy Podegrodzie w 2005 r. przedstawia tabela 4.

Tab. 4. Gęstość zaludnienia gminy Podegrodzie według miejscowości w 2005 r.

Miejscowość	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)	Gęstość zaludnienia	
			(os./ha)	(os./km ²)
Brzezna	2283	1050,02	2,17	217
Chochorowice	404	240,25	1,68	168
Długołęka-Świerkla	821	648,72	1,27	127
Gostwica	1415	841,78	1,68	168
Juraszowa	268	144,36	1,86	186
Mokra Wieś	554	428,97	1,29	129

Naszacowice	743	390,23	1,90	190
Olszana	1109	797,44	1,39	139
Olszanka	575	322,23	1,78	178
Podegrodzie	1848	738,49	2,50	250
Podrzecze	525	254,11	2,07	207
Rogi	355	251,30	1,41	141
Stadła	783	367,10	2,13	213
OGÓŁEM	11683	6475,00	1,83	183

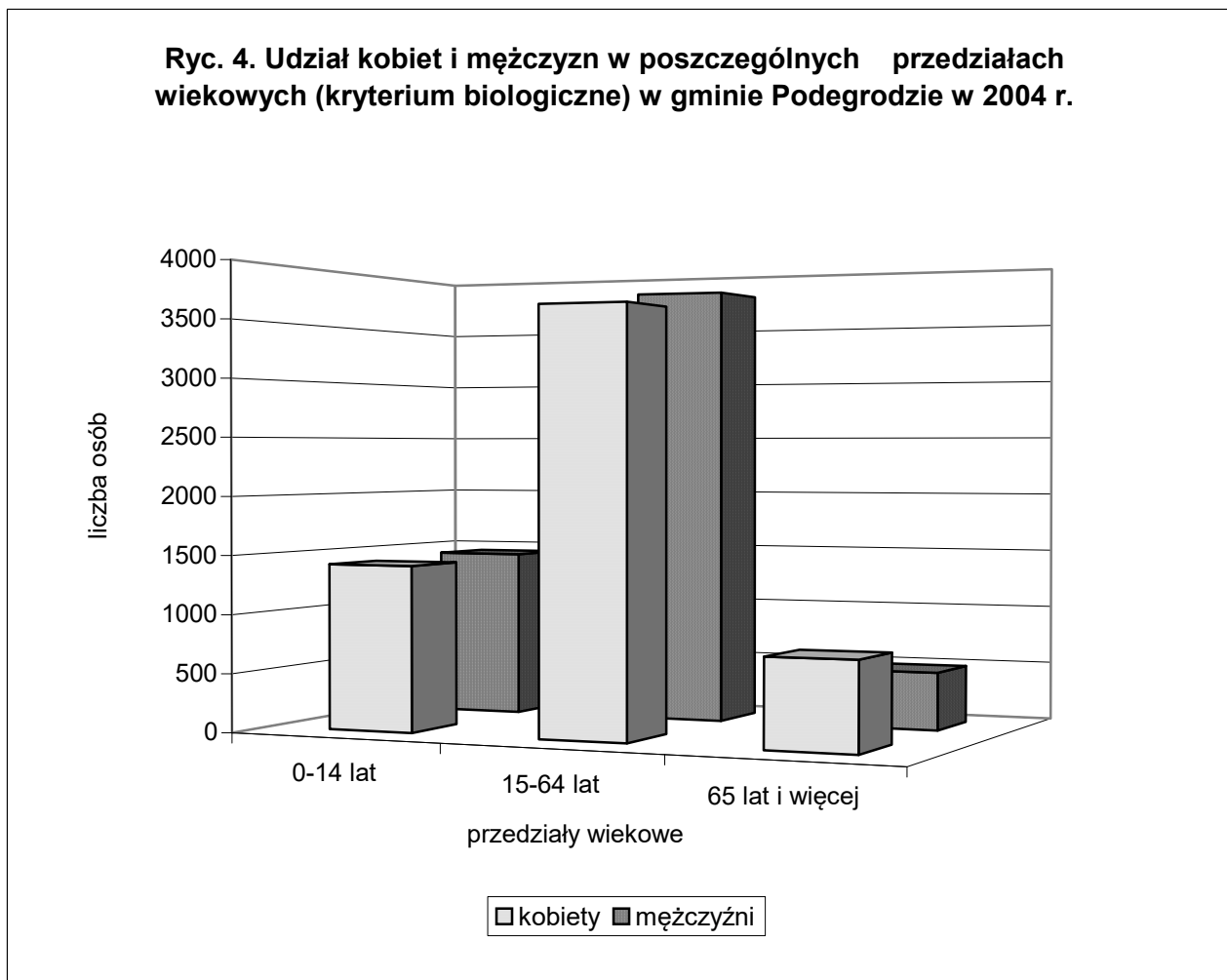
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Podegrodzie

Analizując ruch naturalny ludności, stwierdzić należy, że liczba urodzeń w gminie w ostatnich latach wahała się od 151 (w 2004 r.) do 184 urodzeń żywych/ rok (w 2002 r.) i była ona stale wyższa od liczby zgonów. Przyrost naturalny ludności w ostatnich latach (2002, 2003, 2004) był znaczny i wynosił odpowiednio: 8,9 ‰, 5,2 ‰ i 7,3 ‰.

Według prognozy demograficznej sporządzonej dla powiatu nowosądeckiego, liczba ludności powiatu będzie systematycznie wzrastać. Przewiduje się, że w 2010 r. powiat nowosądecki będzie zamieszkiwało ok. 201,1 tys. osób, a 5 lat później – ok. 204,4 tys. osób. Liczba ta wzrośnie do ok. 206,4 tys. osób w 2020 r., spadając dopiero po 2025 r. i osiągając w 2030 r. liczbę ok. 205,6 tys. osób. Dla umożliwienia oceny rozwoju populacji mieszkańców powiatu nowosądeckiego, przyjęto w procesie prognozowania średnioroczne tempo przyrostu ludności 0,9 ‰. W odniesieniu do pozostałych powiatów województwa małopolskiego wskaźnik ten jest średni.

Analizując strukturę wieku i płci ludności mieszkającej na terenie gminy Podegrodzie, należy przedstawić różne grupy wiekowe (biologiczne, ekonomiczne itp.), w celu odniesienia ich do rynku pracy oraz stanu wyposażenia gminy w infrastrukturę społeczną. Według danych US w Krakowie, blisko 1/5 mieszkańców gminy Podegrodzie stanowiły dzieci i młodzież do 14 roku życia, ok. 64% osoby w wieku 15-64 lat, a blisko 11% mieszkańcy mający 65 lat i więcej. Liczbę ludności według biologicznych grup wieku w 2004 r. przedstawia ryc. 4.

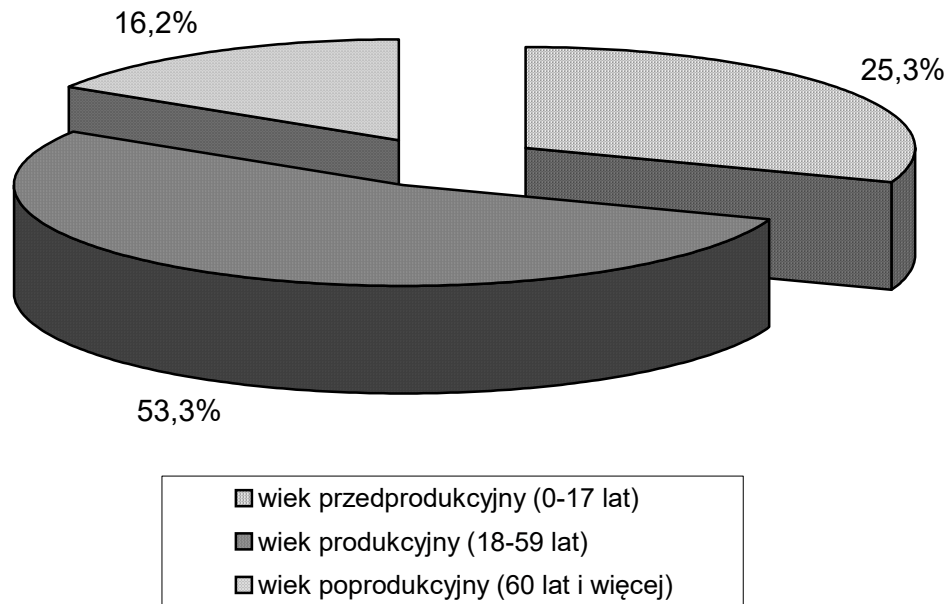
Ryc. 4. Udział kobiet i mężczyzn w poszczególnych przedziałach wiekowych (kryterium biologiczne) w gminie Podegrodzie w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie US w Krakowie

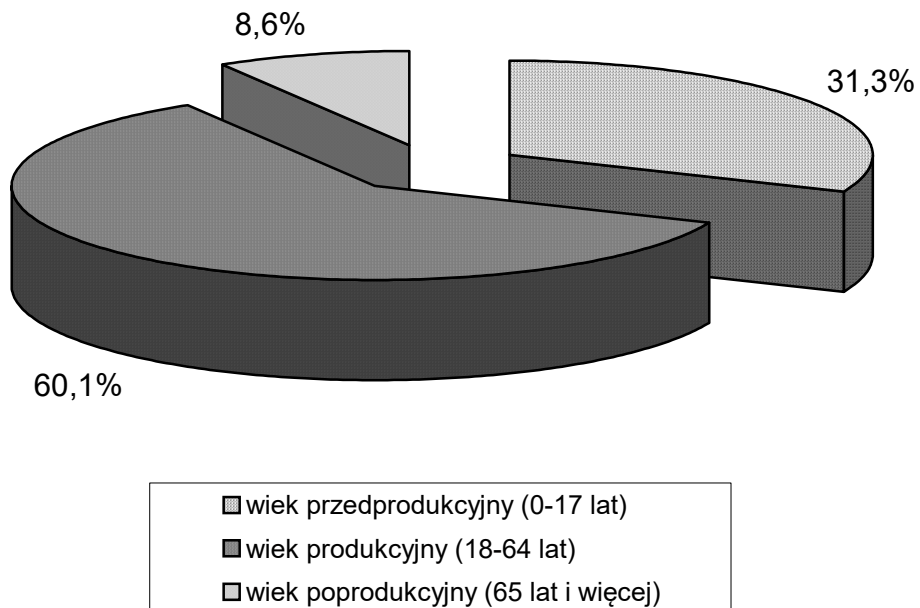
Ludność gminy w podziale na ekonomiczne grupy wieku oraz udział mieszkańców według płci w poszczególnych przedziałach wieku na koniec 2004 r. przedstawiono na rycinach nr 5. i nr 6.

Ryc. 5. Udział kobiet w poszczególnych przedziałach wiekowych (kryterium ekonomiczne) w gminie Podegrodzie w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych US w Krakowie

Ryc. 6. Udział mężczyzn w poszczególnych przedziałach wiekowych (kryterium ekonomiczne) w gminie Podegrodzie w 2004 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych US w Krakowie

Jak wynika z zaprezentowanych wykresów, większość mieszkańców gminy, zarówno w wśród kobiet jak i mężczyzn, stanowią osoby w wieku produkcyjnym (odpowiednio 53,3% i 60,1%). Znaczny udział w ogólnej liczbie mieszkańców należy także do dzieci i osób młodych, będących w wieku przedprodukcyjnym (28,3%). Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym (85%) jest istotnym czynnikiem wpływającym na procent bezrobotnych.

Spośród ogółu mieszkańców gminy Podegrodzie, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2005 r., największy udział mają osoby w wieku 18-34 lat (61,38%). Jest to zjawisko bardzo niekorzystne.

Gmina Podegrodzie jest jednostką o typowo rolniczym charakterze, jednak precyzyjne określenie liczby osób zatrudnionych w rolnictwie napotyka na problem czysto techniczny. Dane US w Krakowie, dotyczące liczby pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki nie ujmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. Całkowicie pominięte więc zostają gospodarstwa rodzinne i małe firmy odgrywające istotną rolę w strukturze zatrudnienia gminy. Jedynie Narodowy Spis Powszechny z 2002 r. pokazuje faktyczną liczbę mieszkańców zamieszkałą w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (działki rolnej) - 9299 osób, oraz liczbę osób utrzymujących się z pracy w rolnictwie - 6913 osób (co stanowi ponad 60% mieszkańców gminy).

Gmina Podegrodzie posiada dodatnie saldo migracji wewnętrznych (1,2 ‰). W ciągu 2004 r. roku do gminy napłynęło 121 osób, opuściło ją natomiast 107 mieszkańców. Strukturę ludności napływowej i odpływowej według województw migracji i płci, przedstawia tabela 5.

Tab. 5. Migracje wewnętrzne wg województw i płci w 2004 r.

Województwo	Migracje wewnętrzne			
	Napływ		Odpływ	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety
Dolnośląskie	0	1	1	2
Kujawsko-Pomorskie	0	0	0	0
Lubelskie	0	0	0	0
Lubuskie	0	0	0	0
Łódzkie	0	0	0	0
Małopolskie	41	58	30	64
Mazowieckie	0	0	0	0
Opolskie	1	2	0	0
Podkarpackie	0	2	0	0
Podlaskie	0	1	0	2
Pomorskie	0	0	0	2
Śląskie	1	3	3	1

Świętokrzyskie	1	1	0	1
Warmińsko-Mazurskie	0	0	1	0
Wielkopolskie	5	4	0	0
Zachodniopomorskie	0	0	0	0
Ogółem	49	72	35	72
Ogółem NAPŁYW	121		X	
Ogółem ODPŁYW	X		107	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych US w Krakowie

3.3.2. Poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną

oświata

Wyposażenie w infrastrukturę społeczną obejmuje usługi z zakresu oświaty (szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola), zdrowia (ośrodki zdrowia, przychodnie) oraz kultury (ośrodki kultury, biblioteki, obiekty sakralne).

W granicach gminy Podegrodzie funkcjonuje 10 szkół podstawowych (tab. 6.). Są one położone w 9 miejscowościach, tzn. w Podegrodziu, Brzeznej, Rogach, Olszanie, Olszance, Długołęce, Stadłach, Gostwicy, Mokrej Wsi. Pozostałe sołectwa nie posiadają szkół na swym terenie (Chochorowice, Juraszowa, Naszacowice i Podrzecze) i są połączone obwodami szkolnymi z sąsiednimi sołectwami: Brzezną (Chochorowice i Podrzecze), Podegrodziem i Rogami (Juraszowa) oraz Olszanką (Naszacowice). Według danych placówek oświatowych gminy Podegrodzie z 2006 r., najwyższy wskaźnik uczniów przypadających na 1 pomieszczenie przeznaczone do nauki, odnotowano w szkołach podstawowych w Brzeznej (21,4 ucz./pom.) i w Podegrodziu (21,2 ucz./pom.). Jest to wskaźnik średni w skali województwa. W pozostałych szkołach liczba uczniów przypadających na 1 tego typu pomieszczenie różnicuje się w zależności od miejscowości i wynosi od 8,5 ucz./pom. w Olszance do 13,3 ucz./pom. w Olszanie. Średni wskaźnik uczniów przypadających na miejsce wynosi w gminie 0,6 ucz./miejsce. Rejony obsługi poszczególnych szkół podstawowych zawarto w tab. 6.

Na terenie gminy działają 2 gimnazja - w Brzeznej i w Podegrodziu. W gimnazjum w Brzeznej wskaźnik uczniów przypadających na 1 pomieszczenie do nauki wynosi 25,5 ucz./pom. Nieco gorsza sytuacja przedstawia się w gimnazjum w Podegrodziu (32,9 ucz./pom.). W obydwu przypadkach wskaźnik ucznia przypadającego na miejsce w szkole, nie przekracza 1 ucz./miejsce. Szczegółowe dane dotyczące szkół gimnazjalnych zlokalizowanych na terenie gminy Podegrodzie, przedstawia tab. 7.

Według danych Gminy Podegrodzie, na obszarze gminy funkcjonuje 8 przedszkoli i placówek przedszkolnych (tab. 8). Z udostępnionych danych wynika, że w Podegrodziu liczba miejsc jest niewystarczająca w stosunku do liczby dzieci korzystających z przedszkola. W Brzeznej opiekę nad 25 dziećmi sprawował 1 wychowawca, co uznać również należy za poziom niewystarczający. W pozostałych obiektach zarówno liczba pomieszczeń, jak i liczba miejsc, jest całkowicie wystarczająca w stosunku do zapotrzebowania. Być może w

przyszłości zaistnieje potrzeba powiększenia przedszkola w Podegrodziu, jednak istniejące rezerwy miejsc w placówkach zlokalizowanych w sąsiednich miejscowościach nie wskazują na konieczność zmian w tym zakresie w przeciągu najbliższych kilku lat.

W Podegrodziu istnieje Zespół Szkół Zawodowych przy czym większość młodzieży gminy w zakresie szkolnictwa ponadgimnazjalnego jest obsługiwana przez szkoły zlokalizowane w Nowym Sączu i Starym Sączu. Pomimo tego, że szkolnictwo ponadgimnazjalne nie jest domeną samorządu gminnego, Gmina Podegrodzie ma szansę na rozwój tego poziomu szkolnictwa i obsługę gmin ościennych. Stworzenie dogodnych warunków i możliwości dla rozwoju młodzieży uznać należy za bardzo istotny element rozwoju gminy.

służba zdrowia

Na obszarze gminy podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej. W jego skład wchodzi 2 ośrodki zdrowia: w Brzeznej (gabinety: internistyczny, pediatryczny, zabiegowy) oraz w Podegrodziu (gabinety: pediatryczny, zabiegowy, internistyczny; poradnie: alergologiczna, chirurgiczna, dermatologiczna, diabetologiczna, endokrynologiczna, ginekologiczna, kardiologiczna, laryngologiczna, neurologiczna, okulistyczna, rehabilitacji leczniczej, reumatologiczna, urologiczna i poradnia zdrowia psychicznego). Ponieważ obecnie brak jest rejonizacji, istnieje także możliwość korzystania z usług medycznych poza miejscem stałego zamieszkania. Bliskość Nowego i Starego Sącza znacznie rozszerza rynek usług opieki zdrowotnej dla mieszkańców oraz osób odwiedzających gminę Podegrodzie. Stałe tworzone gabinety prywatne dodatkowo uzupełniają działalność publicznej służby zdrowia na omawianym obszarze.

Tab. 6. Szkoły podstawowe w gminie Podegrodzie w 2006 r.

miejsowość	pomieszczenia dydaktyczne szkolne	miejsca	uczniowie (stan na 30.06.2006)	absolwenci 2005/2006	nauczyciele (etaty)	oddziały	oddział "0" (liczba dzieci)	sala gimnastyczna	boisko	rejon obsługi (obwód szkoły)
Brzezna	10	320	214	37	16	11	1 (24)	1	3	Brzezna (bez Litacza), Chochorowice, część Gostwicy: przysiółki: Moczary i Poświętne, Podrzecze
Brzezna-Litacz	9	150	94	13	10	6	1 (13)	1 (zastęp.)	1	Brzezna-Litacz
Długoleka – Świerkla	9	150	100	18	11	6	1 (11)	0	1	Długoleka-Świerkla
Gostwica	9	350	91	15	10	6	1 (14)	0	1	część Gostwicy
Mokra Wieś	4	70	51	8	6	4	1 (9)	0	1	Mokra Wieś (bez Osowia)
Olszana	7	150	93	15	10	6	0	0	1	Olszana, część Olszanki - Stanęcin
Olszanka	8	100	68	16	10	5	1 (12)	1 (zastęp.)	2	Olszanka, Naszacowice
Podegrodzie	10	250	212	35	16	12	0	1 (zastęp.)	2	Podegrodzie, część Juraszowej, Mokrej Wsi, Gostwicy
Rogi	8	125	83	15	7	6	1 (14)	1 (zastęp.)	2	Rogi, część Juraszowej, Osowie
Stadła	5	*	49	12	6	5	1 (10)	1	2	Stadła

* brak danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych gminy Podegrodzie

Tab. 7. Gimnazja w gminie Podegrodzie w 2006 r.

miejsowość	pomieszczenia dydaktyczne szkolne	miejsca	uczniowie (stan na 30.06.2006)	absolwenci 2005/2006	nauczyciele (etaty)	oddziały	sala gimnastyczna	boisko	rejon obsługi (obwód szkoły)
Brzezna	11	330	281	91	19	10	1	0	Brzezna, Gostwica, Długoleka-Świerkla
Podegrodzie	9	310	296	89	23	11	1	1	Olszana, Olszanka, Rogi, Naszacowice, Mokra Wieś, Stadła, Juraszowa, Podegrodzie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych gminy Podegrodzie

Tab. 8. Placówki przedszkolne i przedszkola w gminie Podegrodzie w 2006 r.

miejsowość	przedszkole/ placówka p.	miejsca	dzieci	wychowawcy (etaty)	oddziały	rejon obsługi
Brzezna	1	50	24	1	1	Brzezna (bez Litacza), Chochorowice, część Gostwicy: przysiółki: Moczary i Poświętne, część Podrzecza
Brzezna	1	25	*	2	1	Brzezna
Brzezna-Litacz	1	20	8	1	1	Brzezna-Litacz
Długoleka – Świerkla	1	30	13	1	1	Długoleka-Świerkla
Gostwica	1	25	8	1	1	część Gostwicy
Mokra Wieś	1	8	*	0,5	1	Mokra Wieś
Podegrodzie	1	50	53	3	2	Podegrodzie, Naszacowice
Stadła	1 ("0")	*	8	0,5	1	Stadła

* brak danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych gminy Podegrodzie

kultura

W miejscowości Podegrodzie zlokalizowany jest Dom Kultury z Biblioteką Gminną. Sieć biblioteczna Biblioteki Gminnej obejmuje trzy filie: w Olszanie, Brzeznej i Gostwicy. Przy świetlicy wiejskiej w Mokrej Wsi, Naszacowicach, Podrzeczu i Szkole Podstawowej w Długotęce-Świerkli prowadzone są punkty biblioteczne. Zbiory biblioteczne Biblioteki Gminnej w Podegrodziu liczą 16289 woluminów. Rocznie w bibliotece w Podegrodziu rejestruje się ok. 670 czytelników i jest zakupywanych blisko 500 książek (środki na zakup pochodzą z dotacji Urzędu Gminy oraz środków własnych wypracowanych przez bibliotekę). Dane dotyczące Biblioteki Gminnej i jej filii przedstawiono w tab. 9.

Tab. 9. Biblioteka Gminna i jej filie w gminie Podegrodzie w 2006 r.

Biblioteka/ filia biblioteczna	Woluminy	Czytelnicy	Odwiedziny	Wypożyczenia
Biblioteka w Podegrodziu	16 289	670	18 058	39 125
Filia w Gostwicy	9 089	200	2 838	7 568
Filia w Olszanie	8 768	470	4 812	12 475
Filia w Brzeznej	5 908	198	1 797	3 021
OGÓŁEM	40 054	1 538	27 505	62 189

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Biblioteki Gminnej w Podegrodziu

Według danych Biblioteki Gminnej w Podegrodziu stale wzrasta liczba czytelników korzystających z różnych form działalności biblioteki. Corocznie organizowane są także konkursy czytelnicze sprawdzające znajomość książek i tym samym popularyzujące czytelnictwo w gminie. Biblioteka Gminna organizuje również lekcje biblioteczne w swoim obiekcie oraz w Muzeum Lachów Sądeckich, pogadanki o folklorze i historii regionu oraz archeologii Podegrodzia i okolic. Wraz ze szkołami gminy Podegrodzie tworzy także ścieżki edukacyjne: lekcje literackie i spotkania autorskie dla dzieci i młodzieży.

W gminie funkcjonują 4 parafie: w Podegrodziu, Długotęce-Świerkli, Brzeznej i Olszance. Mieszkańcy gminy aktywnie uczestniczą w podtrzymywaniu tradycji Lachów Sądeckich – istnieje Zespół Folklorystyczny Podegrodzie, Zespół folklorystyczny Małe Podegrodzie oraz Zespół Śpiewaczy Podegrodzcy Chłopcy. Na terenie gminy swoją działalność prowadzą liczni twórcy ludowi: regionaliści, malarze, rzeźbiarze, hafciarze, plastycy obrzędowi itp. Pod względem kulturalnym, gmina Podegrodzie stale się rozwija podtrzymując tradycje regionu, co znacznie wpływa na jej atrakcyjność turystyczną.

3.3.3. Potrzeby mieszkańców – wnioski do planów miejscowych i studium

Według prognozy demograficznej sporządzonej dla powiatu nowosądeckiego, liczba ludności powiatu będzie systematycznie wzrastać. Wskazuje to na potrzebę zaspokojenia nie tylko istniejących oczekiwań mieszkańców gminy, ale także wzrost ilości terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych oraz usług z zakresu infrastruktury społecznej pozwalających na obsługę mieszkańców gminy w przyszłości.

W zakresie szkolnictwa podstawowego nie istnieje obecnie potrzeba budowy nowych obiektów. Jediną uciążliwość stanowi brak sal gimnastycznych w 4 szkołach (w Długołęce-Świerkli, Mokrej Wsi, Gostwicy i Olszanie). W kolejnych 4 szkołach (Brzezna-Litacz, Olszanka, Podegrodzie i Rogi) istnieją tylko zastępcze sale gimnastyczne. Konieczność podjęcia działań w kierunku poprawy stanu wyposażenia gminy w sale gimnastyczne podjęta została przez samorząd gminy w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie. Budowa sal gimnastycznych znalazła się tam wśród zadań priorytetowych (patrz rozdział 6).

Według prognozy demograficznej liczba ludności w powiecie nowosądeckim będzie systematycznie wzrastać. Nastąpi więc wzrost zapotrzebowania na miejsca zarówno w szkołach podstawowych jak i gimnazjach. Działające w gminie Podegrodzie gimnazja powinny zostać rozbudowane. Szkoła w Podegrodziu już teraz wymaga zwiększenia liczby pomieszczeń przeznaczonych do nauki. W przyszłości ten problem może narastać. Dotyczy to również przedszkola w Podegrodziu, gdzie liczba wychowanków w 2006 r. przewyższała liczbę miejsc.

Zapotrzebowanie ludności na tereny przeznaczone do zainwestowania, a w szczególności tereny mieszkaniowe, stale rośnie. Świadczy o tym liczba składanych wniosków do planów i studiów. W 2003 r. władze Podegrodzia przystąpiły do sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego gminy. Procedura sporządzania planu została jednak przerwana. Zbiorcze zestawienie wniosków złożonych do ww. planu oraz uwag po jego wyłożeniu do wglądu publicznego w 2005 r., przedstawia tab. 10.

Tab. 10. Zbiorcze zestawienie wniosków i uwag złożonych do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Podegrodzie

Lp.	Nazwa miejscowości	Ilość złożonych wniosków do planu	Ilość złożonych uwag do planu po wyłożeniu planu do wglądu publicznego
1	2	3	4
1	Brzezna	157	31
2	Chochorowice	29	4
3	Długołęka - Świerkla	51	4
4	Gostwica	70	35
5	Juraszowa	24	2
6	Naszacowice	30	5
7	Mokra Wieś	36	4
8	Olszana	53	10

9	Olszanka	30	10
10	Podegrodzie	195	31
11	Podrzecze	61	10
12	Rogi	13	2
13	Stadła	91	31
O G Ó Ł E M		840	179

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków złożonych do Urzędu Gminy Podegrodzie

Jak widać z powyższego zestawienia, najwięcej złożono wniosków w Podegrodziu i Brzeznej. W toku prac nad projektem (w trakcie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu) najwięcej uwag złożono w miejscowościach Gostwica, Podegrodzie, Brzezna i Stadła. W zdecydowanej większości wnioski dotyczyły przekwalifikowania terenów na budowlane. Oceniając ilość wniosków jak i ich usytuowanie trudno w sposób jednoznaczny ocenić rzeczywiste zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe. W wielu bowiem miejscach rezerwy terenowe wyznaczone w poprzednim planie nie zostały w ogóle lub zostały w niewielkim stopniu wykorzystane. Szacunkowo przyjąć można, że co najmniej 1/3 terenów budowlanych z poprzedniego planu nie została wykorzystana.

Po ogłoszeniu o przystąpieniu do zmiany Studium, do obecnie sporządzanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wpłynęło 59 wniosków (tab. 11).

Tab. 11. Zbiorcze zestawienie ilości złożonych wniosków do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Podegrodzie w 2006 r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Ilość złożonych wniosków do planu
1	2	3
1.	Brzezna	9
2.	Chochorowice	0
3.	Długoleka - Świerkla	2
4.	Gostwica	8
5.	Juraszowa	0
6.	Naszacowice	1
7.	Mokra Wieś	2
8.	Olszana	7
9.	Olszanka	2
10.	Podegrodzie	15
11.	Podrzecze	4
12.	Rogi	0
13	Stadła	9
O G Ó Ł E M		59

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków złożonych do Urzędu Gminy Podegrodzie

Zdecydowana większość składanych wniosków dotyczyła możliwości przekwalifikowania działek na budowlane, 4 wnioski dotyczyły możliwości zalesienia, 2 przeznaczenia pod działalność typowo usługową a 1 wydzielenia drogi dojazdowej. Około 20 % wniosków są to wnioski dotyczące tych samych terenów co wnioski składane wcześniej do planów .

Do zmiany Studium opracowywanej na podstawie uchwały Rady Gminy Nr XLII/450/2014 z dnia 16 maja 2014r. nie wpłynęły żadne wnioski.

3.4. PRZESĄDZENIA PLANISTYCZNE ORAZ INFORMACJE ZE STRATEGII ROZWOJU I PLANU WOJEWÓDZTWA.

3.4.1. Dotychczasowe przesądzenia planistyczne

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym 31 grudnia 2003 ważność stracił plan ogólny zagospodarowania przestrzennego uchwalony przez Radę Gminy Podegrodzie uchwałą 9/III/88 z dnia 30 grudnia 1988r.

Podstawowe dokumenty planistyczne regulujące obecnie zasady gospodarki przestrzennej na terenie gminy Podegrodzie to tzw. punktowe plany miejscowe obejmujące ok. 86 ha czyli ok. 1,3 % powierzchni gminy. Zmiany te wprowadzane były sukcesywnie w latach 1996 – 2003. Większość terenów objętych zmianami, to działki położone w oderwaniu od istniejącej zabudowy. Zmianami tymi objęto około 280 działek.

Poniżej w tabeli przedstawiono szacunkowy bilans terenów przeznaczonych do zainwestowania w nieobowiązującym planie miejscowym oraz zmianach punktowych (tereny mieszkaniowe, mieszkaniowo – usługowe, usługowe, przemysłowe). W opracowywanym studium przyjęto zasadę, że zasięg terenów przeznaczonych do zainwestowania w nieobowiązującym planie miejscowym oraz zmianach punktowych zostanie utrzymany, dostosowany do podziału nieruchomości a czasami powiększony.

Tab. 12. Bilans terenów przewidywanych do zainwestowania w planach miejscowych (w ha).

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia terenów ze starego planu	Powierzchnia terenów ze „zmian punktowych”	Ogółem
1	2	3	4	5
1.	Brzezna	131,3	17,8	149,1
2.	Chochorowice	19,5	0,8	20,3
3.	Długołęka - Świerkla	28,2	4,3	32,5
4.	Gostwica	58,7	11,3	70,0
5.	Juraszowa	11,8	1,6	13,4
6.	Naszacowice	23,9	1,0	24,9

7.	Mokra Wieś	33,7	4,9	38,6
8.	Olszana	39,8	6,1	45,9
9.	Olszanka	27,0	7,5	34,5
10.	Podegrodzie	89,2	17,0	106,2
11.	Podrzecze	26,3	5,9	32,2
12.	Rogi	17,5	2,2	19,7
13.	Stadła	35,5	5,9	41,4
14.	RAZEM	542,4	86,3	628,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów urzędu Gminy Podegrodzie

Obowiązujące dotychczas Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uchwalone zostało uchwałą Rady Gminy Podegrodzie w czerwcu 1998 roku. W studium tym, ustalone zostały m. in. następujące kierunki rozwoju terenów, dla których zakładano różne formy zainwestowania:

obszary zabudowane:

- tereny zainwestowane, korzystnie położone; możliwa zabudowa i zwiększenie nasycenia usługami
- tereny rolno – osadnicze ze skupiskami rozluźnionej zabudowy; możliwe uzupełnienia w tym o zabudowę rekreacyjną z zachowaniem przewietrzania i ochrony walorów widokowych
- tereny koncentracji usług publicznych
- tereny koncentracji usług wyspecjalizowanych w zakresie rolnictwa

obszary do przekształceń:

- tereny o istotnych wartościach kulturowych, zabudowa zbliżona do historycznej, rozwój uwarunkowany ochroną tych wartości
- tereny do intensyfikacji zagospodarowania przeciwerozyjnego, utrzymanie i modernizacja istniejących obiektów na warunkach wynikających z opinii geologicznej
- obszary w międzywalu Dunajca do rekultywacji z możliwością rekreacyjnego zagospodarowania z wykluczeniem obiektów kubaturowych

obszary potencjalnie rozwojowe:

- tereny rolne korzystne dla zabudowy – mieszkalnictwo, usługi, drobne przetwórstwo, rzemiosło.

Łączna powierzchnia obszarów zabudowanych i terenów wskazanych w studium jako tereny potencjalnie rozwojowe wynosi około 1040 ha. W opracowywanym studium przyjęto, że większość terenów wskazanych w dotychczasowym studium jako tereny do zainwestowania została utrzymana. W niektórych miejscach ograniczenie zasięgu terenów z dotychczasowego studium wynika z dostosowania ustaleń studium do ukształtowania terenu i podziałów

nieruchomości oraz nowych uwarunkowań prawnych (np. opracowanie operatu określającego zasięg wody 1%).

3.4.2. Ustalenia dla gminy Podegrodzie z planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz KPZK

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego uchwalony został uchwałą Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 roku. W planie tym zostały zawarte następujące ustalenia i zapisy dotyczące w sposób bezpośredni bądź pośredni obszaru gminy Podegrodzie:

1. uwarunkowania rozwoju – położenie w Obszarze Ochrony Krajobrazu byłego Województwa Nowosądeckiego (*obecnie Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu*);
2. uwarunkowania rozwoju – położenie w obszarze charakteryzującym się jednym z największych potencjałów powodziowych wśród karpackich dopływów Wisły (Dunajec). Dla obszaru tego przewiduje się ścisłą współpracę pomiędzy Polską i Słowacją zgodnie z dwustronnymi umowami o gospodarce wodnej na wodach granicznych;
3. uwarunkowania rozwoju – położenie w obszarze charakteryzującym się jednym z największych potencjałów powodziowych – wezbrania zatorowo – lodowe i śryżowe w wyniku spiętrzeń wód;
4. uwarunkowania rozwoju – położenie w obszarze charakteryzującym się zagrożeniem występowania osuwisk i zjawisk im podobnych (oberwania, sływy gruzowe i gruzowo – błotne, spelzywanie);
5. uwarunkowania rozwoju – położenie w obszarze charakteryzującym się ponadprzeciętną gęstością zaludnienia i relatywnie wysoką stopą bezrobocia;
6. uwarunkowania rozwoju – położenie w obszarze o specyficznych warunkach naturalnych oraz tradycji lokalnej pozwalającej na rozwój specjalistycznej produkcji roślinnej – sadownictwo;
7. uwarunkowania rozwoju – położenie w obszarze charakteryzującym się dużym rozproszeniem zabudowy utrudniającym a czasami wręcz uniemożliwiającym skanalizowanie i zwodociągownie terenów gminy;
8. kierunki działań – sfera ekologiczna – objęcie ochroną terenów występowania perspektywicznych i niezagospodarowanych zasobów kopalin w dolinie Dunajca;
9. kierunki działań – sfera ekologiczna – objęcie ochroną terenów o wysokich walorach przyrodniczych położonych w zlewni Dunajca (opracowanie i wdrożenie programu ochrony Dunajca i jego dorzecza);
10. kierunki działań – sfera ekologiczna – kształtowanie spójnej sieci powiązań przyrodniczych uwzględniającej istniejące i projektowane obszary chronione
11. kierunki działań – sfera ekologiczna – poprawa i unaturalnianie walorów krajobrazów leśnych, rolniczych i dolinnych m.in. poprzez:
 - o powiększanie obszarów małych kompleksów leśnych,

- zapewnianie przestrzennej ciągłości terenów zalesionych i zadrzewionych w korytarzach ekologicznych,
 - wprowadzanie i pielęgnacja zadrzewień śródpolnych,
 - zachowanie lasów łągowych w obrębie wałów przeciwpowodziowych,
 - objęcie ochroną walorów krajobrazowych terenów otwartych,
 - zachowanie i uczynienie istniejących wartości estetyczno – widokowych związanych z rzeźbą terenu oraz jego naturalnym i kulturowym pokryciem, kształtowanie form zabudowy w nawiązaniu do cech regionalnych,
 - przywracanie równowagi przyrodniczej, zwiększanie bioróżnorodności, porządkowanie i odtwarzanie zasobów kulturowych, usuwanie lub maskowanie zielenią elementów obniżających walory estetyczno – widokowe, kształtowanie form zabudowy w nawiązaniu do cech regionalnych;
12. kierunki działań – sfera ekologiczna – weryfikacja zakazów obowiązujących na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu byłego Województwa Nowosądeckiego, pozwalająca na skuteczną ochronę cennych obszarów bez wprowadzania zakazów i ograniczeń na terenach zurbanizowanych;
13. kierunki działań – sfera ekologiczna – położenie części gminy w korytarzu ekologicznym o znaczeniu międzynarodowym - rzeka Dunajec;
14. kierunki działań – sfera gospodarcza – potrzeba ekologizacji produkcji rolnej polegająca na zalesianiu gruntów rolnych nadmiernie uwilgoconych;
15. kierunki działań – sfera gospodarcza – optymalne wykorzystanie plonów upraw sadowniczych;
16. kierunki działań – konieczne jest podjęcie działań na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystyczno - rekreacyjnej

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju nie odnosi się w sposób szczególny do terenu gminy umiejscawiając go w strefie aktywizacji potencjalnego wielofunkcyjnego, ekologicznie uwarunkowanego rozwoju.

3.4.3. Ustalenia Strategii rozwoju gminy i Planu rozwoju lokalnego gminy Podegrodzie na lata 2006 - 2013

Dokument Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie na lata 2006 – 2013 przyjęty został przez Radę Gminy Podegrodzie we wrześniu 2006r. Najistotniejsze z punktu widzenia kierunków zagospodarowania przestrzennego elementy tzn. cele rozwoju oraz lista planowanych inwestycji publicznych, przyjęte zostały w niniejszym studium w całości.

Strategia Rozwoju Gminy opracowana została w 1995 roku i zawierała zalecenia realizacji poszczególnych inwestycji do 1998 roku, a sporadycznie do 2000 roku. Analizując dokument Strategii i jego relację do niedawno uchwalonego Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie, stwierdzono, że z punktu widzenia Studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego, informacje zawarte w Strategii Rozwoju Gminy uznać należy za nieaktualne i nie mają istotnego znaczenia dla ustaleń studium.

3.5. STAN WŁASNOŚCI GRUNTÓW.

Struktura własności gruntów na terenie gminy Podegrodzie jest typowa dla całego obszaru południowej małopolski. Z ogólnej powierzchni użytków rolnych wynoszącej 4272 ha, aż 95% stanowią grunty będące własnością prywatną. Udział indywidualnej własności w strukturze własnościowej lasów wynosi ok. 55 %. W ramach gruntów leśnych będących własnością prywatną ok. 60% znajduje się w rękach osób fizycznych, a właścicielami ok. 40% są wspólnoty gruntowe. Zarówno grunty leśne, rolne jak i zabudowane, znajdujące się w rękach prywatnych właścicieli, mają silnie rozdrobnioną strukturę własności. Struktura taka stanowi jedną ze słabych stron wewnętrznych czynników determinujących rozwój gminy. Większe kompleksy wspólnot gruntowych i leśnych występują w sołectwach Gostwica, Długoleka – Świerkla, Mokra Wieś, Naszacowice, Podegrodzie, Stadła.

Własność komunalna praktycznie rzecz biorąc nie stanowi istotnego zasobu gminy. Kilkanaście hektarów będących w posiadaniu gminy to głównie drogi, tereny zabudowane pod obiektami publicznymi i parę hektarów terenów rolnych.

3.6. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA.

3.6.1. Geologia i geomorfologia

Budowa geologiczna i tektonika podłoża skalnego występującego na terenie gminy jest wynikiem długotrwałych i skomplikowanych procesów geologicznych zachodzących w Karpatach Zachodnich.

Na terenie gminy Podegrodzie dominują trzeciorzędowe utwory fliszu karpackiego (występujące w ramach serii magurskiej wykształconej w postaci płaszczowiny i budującej wzniesienia Beskidu Wyspowego) oraz czwartorzędowe osady aluwialne i gliny zwietrzelinowe. Utwory fliszowe przecinane są południkowymi uskokami poprzecznymi. W utworach paleogeńskich serii magurskiej występują 2 facje: bystrzycka (sądecka) i raczańska. Pierwsza z facji buduje podłoże skalne na prawie całym obszarze gminy Podegrodzie (bez jej północnej części), natomiast facja raczańska ciągnie się na północ od facji bystrzyckiej i obejmuje północną część gminy. Innymi utworami trzeciorzędowymi, występującymi na analizowanym terenie są osady mioceńskie, charakteryzujące Kotlinę Sądecką. Reprezentowane są one głównie przez zlepieńce, żwiry, piaski i mułki, odsłaniające się punktowo w Gostwicy, Brzeznej i Podegrodziu. Najmłodszymi utworami gminy Podegrodzie są osady czwartorzędowe, z

występującymi tu pokrywami osadów aluwialnych (żwirami i głazami rzecznyymi oraz piaskami i glinami teras erozyjno-akumulacyjnych Dunajca). Najniżej, na wysokości 6-12 m n.p. Dunajca zalegają utwory zlodowacenia północnopolskiego. Obszar Pogórza Podegrodzkiego oraz północne obrzeża Kotliny Sądeckiej pokrywają czwartorzędowe gliny lessopodobne, gliny z rumoszem skalnym, mułki, piaski i ropy, zalegające na utworach starszych. Największe ich nagromadzenia występują w rejonie Podegrodzia. Doliny Dunajca i innych cieków wodnych przepływających przez gminę wypełnione są aluwialnymi osadami holoceniowymi. Są to żwiry i głazy rzeczne, piaski, gliny i ropy terasów zalewowych i nadzalewowych położonych do 6 m n.p. rzeki.

Z większością występujących na terenie gminy utworów geologicznych, zwłaszcza z utworami fliszowymi serii magurskiej, związane są występujące tu ruchy osuwiskowe. Są to głównie osuwiska skalno-zwierzelinowe, obecnie w większości ustabilizowane, jednak często bywają podatne na niekorzystne warunki zewnętrzne, jak obfite opady atmosferyczne i działalność człowieka.

Badany obszar jest wyraźnie zróżnicowany geomorfologicznie, co ma związek z budową geologiczną i tektoniką oraz zlodowaczeniami. W zależności od tych czynników powierzchnia terenu ma odmienną rzeźbę, cechującą się silnym kontrastem pomiędzy obszarami zawartymi w granicach mezoregionów Beskidu Wyspowego i Kotliny Sądeckiej.

Północną, zachodnią i centralną część gminy obejmuje Pogórze Łącko-Podegrodzkie wchodzące w skład Beskidu Wyspowego. Charakterystycznymi elementami morfologii terenu są tu ciągi wydłużonych pasm górskich biegnących z północnego-zachodu na południowy-wschód i obniżających się w kierunku doliny Dunajca. Wysokość względna tych pasm wynosi 100-200 m n.p. dolin rzecznych rozdzielających je od siebie. Grzbiety górskie mają formę szeroką i zaokrągloną o małych stożkowych lub kopulastych wierzchołkach. W obrębie tych grzbietów zaznaczają się wyraźne trzy poziomy zrównań: poziom śródgórski (560-630 m n.p.m.), pogórski (480 do 560 m n.p.m.) i przydolinny (420-470 m n.p.m.). Najwyższy punkt gminy, wynoszący około 630 m n.p.m., znajduje się na południowych stokach góry Kamery położonej poza granicami gminy, na północ od Długołęki-Świerkli. Ważniejsze wzniesienia położone na omawianym obszarze to: Kamienna Góra (592,7 m n.p.m.), Goślina (565,8 m n.p.m.), pasmo Skrzeka (504,6 m n.p.m.) i góra Chełmek (479,0 m n.p.m.). Pasma górskie przecinają równoległe do nich doliny cieków spływających do Dunajca. Dna tych dolin są głęboko wcięte w górnych odcinkach (V-kształtne doliny wciosowe), płaskie w środkowej części, natomiast w dolnych odcinkach zawierają terasy rzeczne zalewowe i kilkustopniowe terasy akumulacyjno-erozyjne. Południowo-wschodnią część gminy zajmuje dolina Dunajca stanowiąca część Kotliny Sądeckiej. Jest to obniżenie morfologiczne położone na wysokości 285-320 m n.p.m. Dolina Dunajca rozszerza się od 150 m na południowo-zachodnim krańcu gminy do 5,5 km przy wschodniej granicy gminy. W dnie doliny występują rozległe terasy zalewowa (łęgowa) i nadzalewowa (rędzina).

3.6.2. Zasoby wodne – wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Podegrodzie położona jest w dorzeczu Dunajca i odwadniana przez jego lewobrzeżne dopływy: Barcynka, Jastrzębik, Słomkę, Łąkę, Gostwiczankę (wraz z spływającym do niej potokiem Suchy) oraz Brzeźniankę. Dunajec stanowi w swym środkowym biegu południowo-wschodnią granicę gminy. Na terenie gminy, na całej swej długości jest rzeką obwałowaną, charakteryzuje się dużymi wahaniami stanów wody. Przy zachodnim krańcu gminy, Dunajec łączy się ze swym największym prawobrzeżnym dopływem - Popradem, płynącym poza granicami gminy. Pozostałe ww. główne ciek wodne mają górski charakter. W górnych odcinkach przebiegają głęboko wciętymi w teren V-kształtnymi dolinami, w dolnych - są obwałowane. Wahania stanów wody zależą przede wszystkim od ilości opadów atmosferycznych. Maksymalny stan wody osiągają w okresach intensywnych opadów letnich. Według pomiarów prowadzonych przez WIOŚ w Krakowie, odcinek wód Dunajca przepływający przez gminę został zakwalifikowany do III klasy czystości, co oznacza że wody tego odcinka są zadowalającej jakości. Wody Słomki odpowiadają II klasie czystości (wody dobrej jakości). Stan wód w pozostałych dopływach Dunajca nie jest monitorowany. Na zanieczyszczenie wód powierzchniowych na terenie gminy największy wpływ ma brak gminnej zbiorczej sieci kanalizacyjnej, nawozy sztuczne i chemiczne środki ochrony roślin stosowane w rolnictwie oraz dzikie wysypiska śmieci.

W granicach omawianego obszaru, na terenie terasy zalewowej Dunajca, znajduje się kilkanaście zbiorników wód powierzchniowych, powstałych w wyniku zalania poeksploatacyjnych wyrobisk kruszywa naturalnego. W dolinie Dunajca, miejscami również w dolinach pozostałych cieków, występują tereny podmokłych łąk.

Wody podziemne na terenie gminy Podegrodzie występują w kilku poziomach wodonośnych: trzeciorzędowym i 3 czwartorzędowych. Z trzeciorzędowym poziomem wodonośnym związane jest występowanie licznych (156 zarejestrowanych na terenie gminy) źródeł. W piętrze czwartorzędowym można wyróżnić 3 poziomy: holoceni i plejstoceni (występujące w dolinie Dunajca) oraz poziom związany z dopływami tej rzeki. Poziom holoceni jest głównym użytkowym poziomem wodonośnym na terenie gminy. Wyodrębniony w nim został, podlegający ochronie, Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 437 „Dolina rzeki Dunajec”. Ma on charakter porowy. Zasoby tego zbiornika stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę, nie tylko mieszkańców południowo-wschodniej części gminy, ale także całej Kotliny Sądeckiej. Z powodu płytkiego zalegania GZWP nr 437 „Dolina rzeki Dunajec”, zbiornik ten narażony jest na zanieczyszczenia o charakterze lokalnym.

3.6.3. Występowanie złóż

Na obszarze gminy Podegrodzie znajduje się kilka udokumentowanych złóż kopalin wpisanych do bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce. Są to dwa złoża kruszywa naturalnego: „Podegrodzie Przy Wale”, „Gostwiczanka” oraz dwa złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej: Kwasowiec i Chochorowice. Złoża te nie posiadają zasobów

przemysłowych i nie są obecnie eksploatowane. Eksploatacja wcześniej udokumentowanych złóż „Podegrodzie” i „Podrzecze została zaniechana. Marszałek Województwa Małopolskiego wystąpił do Państwowego Instytutu Geologicznego o wykreślenie tych złóż z krajowego bilansu złóż (pisma z dnia 11.10.2006 znak SW.VI.MS.7511-1/06 i SW.VI.MS.7511-2/06. Dla złoża „Gostwiczanka I” Marszałek Województwa Małopolskiego ustanowił obszar i teren górniczy (decyzją z dnia 25.01.2007 r., znak: SW.I.RŁ.7515/1-52/06), oraz wystąpił do Państwowego Instytutu Geologicznego o wpisanie ich do rejestru obszarów górniczych (pismem z dnia 29.01.2007 r., znak: SW.I.RŁ.7516-2/07). Poza tymi złożami, w dolinie Dunajca znajdują się pokłady żwirów czwartorzędowych, które można uznać za perspektywiczne dla eksploatacji.

3.6.4. Walory klimatyczne

Klimat występujący na terenie gminy Podegrodzie kształtowany jest głównie przez napływające tu masy powietrza polarno-morskiego i polarno-kontynentalnego oraz płynące z południa ciepłe masy powietrza zwrotnikowego. Charakteryzuje się on pewnymi różnicami w obszarach położonych w Kotlinie Sądeckiej oraz Pogórzu Podegrodzkim. Jest to związane przede wszystkim z ukształtowaniem terenu.

Obszar Kotliny Sądeckiej jest jednym z najcieplejszych obszarów w skali Karpat. Ma na to znaczny wpływ południkowy układ dolin Dunajca i Popradu, zapewniający dopływ mas ciepłego powietrza z południa. Dzięki temu na terenie kotliny i schodzących do niej łagodnych stokach o ekspozycji południowo-zachodniej występują bardzo korzystne warunki klimatyczne do vegetacji roślin. Z obszarem Kotliny Sądeckiej związane jest ponadto zjawisko tzw. cienia opadowego, w wyniku którego średnia roczna suma opadów jest dużo niższa niż w otaczających kotlinę Beskidach.

Klimat Pogórza Podegrodzkiego jest z kolei charakterystyczny dla obszaru Beskidów. Określany on jest jako klimat umiarkowanie górski. Cechuje się nieco niższą temperaturą, większymi opadami i krótszym okresem vegetacji niż w Kotlinie Sądeckiej. Przecinające obszar Pogórza doliny i północne stoki górskie są znane ze znacznych dobowych wahań temperatury i wilgotności.

Wpływ na kierunek wiatrów na obszarze gminy ma przede wszystkim układ dolin rzecznych i morfologia terenu. W Kotlinie Sądeckiej przeważają wiatry południowe (22%), co związane jest z południkowym przebiegiem Dunajca i Popradu. Znaczny udział mają także wiatry zachodnie (19%) i północne (11%). Średnie roczne prędkości wiatru na Pogórzu Podegrodzkim wahają się od 2 m/s w osłoniętych dolinach do 3 m/s w szczytowych partiach pasm górskich. W Kotlinie Sądeckiej wiatr jest zazwyczaj silniejszy.

Z przeprowadzonych pomiarów wynika, że średnie stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza w rejonie gminy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych. Dobra jakość powietrza wynika przede wszystkim z braku występowania na omawianym obszarze uciążliwych zakładów przemysłowych oraz dróg krajowych i innych szlaków komunikacyjnych o wielkim natężeniu ruchu. Ponadto Kotlina Sądecka pełni rolę swego rodzaju „korytarza wentylacyjnego”, przewietrzającego obszar gminy z zanieczyszczeń przez wiatry południowe.

3.6.5. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

Gmina Podegrodzie jest typowo rolniczą gminą. Sprzyjają temu występujące tu dobrej jakości gleby oraz warunki klimatyczne. Forma wykształcenia gleb omawianego obszaru ma ścisły związek z rzeźbą terenu i budową geologiczną podłoża.

Najbardziej urodzajnymi glebami są mady. Największe połacie tych gleb położone są w dolinie Dunajca, mniejsze - w dolinach dopływów tej rzeki. Gleby brunatne i płowe dominują na powierzchniach zrównań Pogórza Podegrodzkiego. Są to gleby gliniasto-pylaste lub ilasto-pylaste. Ponadto na terenie Olszany, Mokrej Wsi i Gostwicy występują niewielkie enklawy cennych gleb organicznych, torfowo-mułowych o łącznej powierzchni 9,1 ha. Tereny grzbietów i stromych stoków pogórza są zajmowane przez typowe dla fliszu karpackiego słabe gleby bielcowe względnie brunatne, kwaśne i wylugowane.

Pod względem przynależności użytków rolnych do poszczególnych klas bonitacyjnych dominują gleby dobrej jakości zaliczane do klas II-IV (głównie mady, gleby brunatne i płowe):

- gleby klasy II – 2,2%,
- gleby klasy III – 20,0%,
- gleby klasy IV – 60,6%,
- gleby klasy V – 15,4%,
- gleby klasy VI – 1,8%.

W skali całej gminy użytki rolne zajmują 64,3% jej powierzchni. Ich zwarte kompleksy położone są w dolinie Dunajca oraz na wierzchołkach i łagodnie opadających stokach pasm górskich Pogórza Podegrodzkiego. Najlepszym kompleksem przydatności rolniczej jest natomiast kompleks pszeny śródgórski 28%, który obejmuje zwarte powierzchnie gleb II i III klasy bonitacyjnej. Gleby na terenie gminy nie są skażone metalami ciężkimi, dominuje ich zawartość naturalna.

Znaczny odsetek powierzchni użytków rolnych stanowią sady. Gmina Podegrodzie należy do czołówki gmin karpackich w dziedzinie produkcji owocowo-warzywnej. Sadownictwo, przede wszystkim w Olszanie, Juraszowej i Rogach, jest jedną z podstawowych gałęzi gospodarki rolnej. W Brzeznej położony jest Sadowniczy Zakład Doświadczalny o powierzchni około 60 ha, który ma bogate doświadczenie w dziedzinie produkcji sadowniczej.

W dolinach rzecznych, zwłaszcza wzdłuż ich koryt i przy gospodarstwach rolnych często występują użytki zielone (łąki i pastwiska). W ostatnich latach zaznacza się zwiększenie ich ilości, przede wszystkim kosztem gruntów rolnych.

Na terenie gminy duże znaczenie ma prowadzona tu melioracja gruntów. Rowy melioracyjne znajdują się na terenie sołectw Podegrodzie, Olszana, Podrzecze, Chochorowice, Gostwica i Stadła. Ponadto w sołectwie Olszana znajdują się tereny zdrenowane o powierzchni około 129 ha.

Okolo 21% gminy Podegrodzie zajmują lasy. W porównaniu do innych gmin regionu górskiego jest to odsetek dość niski. Zalesione są w większości górne części stoków. Zbiorowiska leśne o najwyższej wartości przyrodniczej skoncentrowane są w piętrze reglowym, natomiast o wartości wysokiej - ciągną się wzdłuż potoków a w większej ilości występują nad Dunajcem (pasma olszyny górskich). Zjawisko sukcesji leśnej obserwować można jednak

także na najmniej produktywnych gruntach rolnych. Wszystkie lasy państwowe występujące na analizowanym obszarze są lasami ochronnymi.

3.6.6. Elementy podlegające ochronie prawnej oraz strefy ochronne

Siedliska roślinne

Na omawianym obszarze, ze względu na zróżnicowanie wysokościowe, wyróżnić można 2 piętra roślinne: *piętro pogórza* (do wys. 550 m npm) oraz *piętro regła dolnego* (powyżej 550 m npm). Pierwsze z nich zajmuje przeważającą część gminy i zajęte jest w większości pod grunty rolne i tereny budowlane. W skład piętra regła dolnego wchodzi natomiast niewielkie powierzchnie najwyższych położonych fragmentów analizowanego terenu. Prawie w całości piętro to pokryte jest lasem. Naturalny drzewostan liściasty lasów grądowych został znacznie przekształcony, poprzez wprowadzenie gatunków iglastych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz.U. 01.92.1029) do podlegających ochronie leśnych siedlisk przyrodniczych występujących na terenie gminy Podegrodzie zaliczono: olszynę górską (*łac. Alnetum incanae*), buczynę karpacką (*łac. Dentario glanulosae-Fagetum*) i kwaśną buczynę górską (*łac. Luzulo nemorosae-Fagetum*). Poza zbiorowiskami leśnymi, na terenie gminy występuje ok. 20 zbiorowisk nieleśnych, z których 3 podlegają ochronie. Są to: łąka mietlicowo-mieczykowa (*łac. Gladiolo-Agrostietum*), wilgotna łąka ostrożeńiowa (*łac. Cirsietum rivularis*) oraz traworośla trzcinnikowe (*łac. Calamagrostietum villosae*).

Projektowany Obszar NATURA 2000

W chwili obecnej na terenie gminy Podegrodzie nie występują jednak obszary zaliczone lub wskazane do objęcia ochroną obszarami NATURA 2000.

Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu

Rozporządzeniem Nr 27 Wojewody Nowosądeckiego z dnia 1 października 1997 r. utworzony został Obszar Chronionego Krajobrazu Województwa Nowosądeckiego obejmujący całość gminy Podegrodzie. W związku ze zmianą podziału terytorialnego kraju, Wojewoda Małopolski utrzymał w mocy rozporządzenie Wojewody Nowosądeckiego dotyczące tego obszaru chronionego krajobrazu.

W celu dostosowania tej formy ochrony przyrody do aktualnych wymogów prawa wydane zostało nowe rozporządzenie Nr 92/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 24 listopada 2006 r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W rozporządzeniu tym określono jednoznacznie nowe granice tej formy ochrony przyrody, ograniczając jej zasięg w gminie Podegrodzie do terenów położonych na południe od drogi Chełmiec-Podegrodzie i ciągów dróg lokalnych z Podegrodzia przez Mokra Wieś do Stronia. Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody rozporządzenie zawiera ustalenia dotyczące czynnej ochrony

ekosystemów. Odrębne ustalenia sformułowano dla ekosystemów leśnych, nieleśnych oraz dla ekosystemów wodnych. Sformułowano również szereg zakazów, które obowiązują na tym obszarze. Wśród nich najistotniejsze dla zagospodarowania przestrzennego to:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. Nr 62, poz 627, z późn. zm.); zakaz nie dotyczy przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru;
- zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- zakaz wydobywania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów; zakaz ten nie dotyczy obszarów objętych koncesjami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. „Prawo geologiczne i górnicze” lub ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia;
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych; zakaz ten nie dotyczy wykonywania koniecznych prac ziemnych bezpośrednio związanych z realizacją dopuszczalnych w Obszarze robót budowlanych;
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 25 m od linii brzegów rzek, jezior, i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej; zakaz nie dotyczy obszarów, co do których miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub ich projekty uzgodnione z Wojewodą Małopolskim, dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych, a także obszarów, co do których w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia istniały decyzje o warunkach zabudowy.

Dnia 27 lutego 2012r. Sejmik Województwa Małopolskiego podjął uchwałę Nr XVIII/299/12 w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urzędowy Wojew. Małopolskiego z 20 marca 2012r. poz. 1194), dla którego obowiązują ustalenia oraz zakazy – zgodnie z tą uchwałą.

Pomniki przyrody

Na obszarze gminy występuje tylko jeden prawnie chroniony pomnik przyrody - lipa drobnolistna (łac. *Tilia cordata Mill.*) „Jana i Marianny”, rosnąca przy przydrożnej kapliczce we wsi Długoleka-Świerkla. Zgodnie z § 2 Rozporządzenia Wojewody Nowosądeckiego Nr 32 poz. 293 z dnia 27 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody 2-ch stanowisk lilii złotogłów oraz niektórych drzew znajdujących się na obszarze województwa nowosądeckiego (Dz.Urz. Województwa Nowosądeckiego Nr 26/94 z dnia 29 grudnia 1994 r.), w stosunku do ww. pomnika przyrody obowiązują następujące zakazy:

- 1) pozyskiwania, niszczenia i uszkodzania,
- 2) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub nieczystości oraz innego zanieczyszczania ich otoczenia,
- 3) zmiany stosunków wodnych,
- 4) niszczenia gleby lub zmiany jej użytkowania,
- 5) palenia ognisk w odległości nie mniejszej niż 30 m od drzew”

Lasy ochronne

Na terenie gminy Podegrodzie wszystkie lasy państwowe są lasami ochronnymi. Powołane one zostały Zarządzeniem Nr 51 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22 lutego 1995 r. Wchodzą w skład Nadleśnictwa Stary Sącz, należą one do obrębu leśnego Stary Sącz (Naszacowice, Rogi, Olszana, Olszanka, Długoleka Świerka) oraz obrębu leśnego Nowy Sącz (Brzezna). Zaliczane są do lasów wodochronnych, glebochronnych.

ECONET

Południowo-wschodnia i północno-zachodnia część gminy Podegrodzie objęta została krajową siecią ekologiczną ECONET-PL międzynarodowym korytarzem ekologicznym Dolnego Dunajca (29m) oraz krajowym korytarzem ekologicznym Beskidu Makowskiego i Wyspowego (70k)].

Strefy ochrony sanitarnej ujęć wody

Na terenie gminy Podegrodzie zlokalizowanych jest kilkanaście ujęć wód podziemnych, z czego część jest udokumentowana i posiada pozwolenia wodnoprawne na ich eksploatację. W Brzeznej-Litaczu na mocy decyzji Starosty Nowosądeckiego z dnia 30.05.2001 r., znak ORL.II-6223/28/01, eksploatowane są ujęcia wód z odwiertów studziennie-głębinowych O-1 i O-2 dla potrzeb wodociągu zbiorowego Brzezna-Litacz – Gostwica. Wokół ujęcia utworzona została strefa ochrony sanitarnej bezpośredniej o wymiarach 10x10m, nie było natomiast konieczności utworzenia strefy ochrony pośredniej.

We wsi Brzezna na mocy decyzji Starosty Nowosądeckiego z dnia 30.05.2001 r., znak ORL.II-6223/29/01, zostało udzielone pozwolenie wodnoprawne na eksploatację ujęcia wód z odwiertów studziennie-głębinowych O-1 i O-2 dla potrzeb wodociągu zbiorowego Brzezna – Chochorowice. Wokół ujęcia wody utworzona została strefa ochrony sanitarnej bezpośredniej i pośredniej. Strefę ochrony sanitarnej bezpośredniej stanowi teren o promieniu 10m od odwiertu

w kształcie kwadratu o wymiarach 20x20m. Strefę ochrony sanitarnej pośredniej stanowi prostokąt o wymiarach 387x 40m zaznaczony na załączniku graficznym.

Na eksploatację kolejnego ujęcia wody w Brzeznej Starosta Nowosądecki udzielił pozwolenia decyzją z dnia 20.10.2004 r., znak ORL.II-6223/24/04. Pobór wody na potrzeby wodociągu wiejskiego Trzetrzewina – Niwy w gminie Chełmiec odbywa się tu ze studni szybowej Sk-1. Dla ujęcia nie ustanowiono żadnej pośredniej strefy ochrony sanitarnej.

W miejscowości Podegrodzie zlokalizowane jest ujęcie wody zaopatrujące wodociąg wiejski. Pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych z tego ujęcia udzielone zostało Decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Nowym Sączu z dnia 06.08.1982 r., znak: OS.III-7211/6/82. Jednocześnie ustanowiona została pośrednia strefa ochrony sanitarnej, na terenie której:

- zabrania się zakładania cmentarzy, wykonywania wierceń i odkrywek, gromadzenia ścieków, nieczystości oraz składowania odpadów, które mogą zanieczyścić wodę, wznoszenia urządzeń, wykonywania robót lub czynności, które mogą zmniejszyć przydatność wody albo jej wydajność,
- grunt znajdujący się w strefie pośredniej ochrony sanitarnej może być użytkowany jak trwałe użytki zielone, nie mogą być stosowane żadne chemiczne środki ochrony roślin, dopuszcza się stosowanie nawozów sztucznych mineralnych w ilościach określonych w pozwoleniu wodnoprawnym,
- zabrania się nawożenia obornikiem i innymi nawozami naturalnymi.

Ponadto na terenie wsi Podegrodzie znajdują się dwie studnie wiercone, przekazane wraz z strefami ochrony bezpośredniej i zbiornikiem wyrównawczym Wojewódzkiemu Zakładowi Usług Wodnych w Starym Sączu decyzją Naczelnika Gminy w Podegrodziu z dnia 01.03.1982 r., znak: 3/62/1/82. Ujęcie z tych studni obsługuje wodociąg wiejski w Podegrodziu.

Wszystkie ww. elementy i strefy oraz obostrzenia ich dotyczące, powinny zostać uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz być chronione przed zainwestowaniem.

3.6.7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności – powódzie i podtopienia, osuwiska, hałas

Tereny zalewowe

Na terenie gminy Podegrodzie dużym problemem jest występujące tu zagrożenie powodziowe. Ochronie terenów terasy nadzalewowej służą wzniesione w dolinie Dunajca obwałowania. Ponadto przepływy tej rzeki regulowane są zbiornikiem wodnym i zaporą w Czorsztynie. Dopływy Dunajca przepływające przez gminę są natomiast tylko częściowo uregulowane. Ze względu na duże spadki terenów i niewielką pojemność tych cieków, w przypadku obfitych opadów atmosferycznych lub wiosennych roztopów pokrywy śnieżnej, charakterystycznym zjawiskiem są tu gwałtowne wezbrania. Mogą one w dolinach powodować lokalne powódzie i podtopienia. Dla obszarów nieobwałowanych gminy, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, dyrektor RZGW w Krakowie sporządził „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca” w którym poza terenami zagrożenia powodzią wskazano również

tereny poddawane erozji brzegowej i obszary osuwiskowe. Obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią obejmuje tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym rz. Dunajec oraz wyznaczone wzdłuż nieobwałowanych odcinków rz. Dunajec i potoków Jastrzębik, Słomka i Kadecki, w oparciu o linię zalewu o prawdopodobieństwie przewyższenia 1%, określoną w „ W studium uwzględniono także granicę terenów zalewowych wzdłuż obwałowanej części Dunajca. Obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią na analizowanym obszarze są przede wszystkim tereny terasy zalewowej tej rzeki. Zagrożona jest też część terasy nadzalewowej Dunajca, która może być zalana w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych. Ponadto zalewane mogą być tereny położone bezpośrednio przy dwóch dopływach Dunajca – Słomce i Jastrzębiku.

Tereny osuwiskowe

Tereny o skomplikowanych warunkach gruntowych, praktycznie wykluczających możliwość posadawiania obiektów budowlanych, zajmują na terenie gminy relatywnie znaczne obszary. Ze względu na skomplikowaną budowę geologiczną i tektonikę, miejscami duże nachylenie terenu oraz płytko występujące zwierciadło wód gruntowych (0-2 m), są to obszary w znacznym stopniu zagrożone ruchami osuwiskowymi. Tereny te związane są z utworami fliszu karpackiego płaszczowiny magurskiej, gdzie przeważające warstwy pstrych łupków sprzyjają osuwaniu się mas ziemnych i skalnych. Potencjalne zagrożenie ruchami osuwiskowymi występuje na większości stromych stoków pasm górskich Pogórza Podegrodzkiego. Na uaktywnienie się występujących tu osuwisk ustabilizowanych ma również wpływ działalność inżynierska człowieka. Budowa na tych terenach wszelkich obiektów zabudowy stałej i dróg może powodować podcinanie stoków i powstawanie ruchów masowych. Do tej kategorii terenów należą także tereny objęte dawną eksploatacją surowców mineralnych.

Ze względu na budowę geologiczną na terenie całej gminy (z wyłączeniem doliny Dunajca) obowiązywać powinno wykonywanie badań określających geotechniczne warunki posadawiania budynków.

Zagrożenie hałasem

Na terenie gminy nie jest przeprowadzany monitoring poziomu hałasu. Można założyć, że na analizowanym obszarze nie ma dużego zagrożenia związanego z hałasem. Wynika to przede wszystkim z braku korytarzy transportowych o dużym natężeniu ruchu i dużych zakładów przemysłowych powodujących znaczną uciążliwość. Najpoważniejszymi źródłami hałasu komunikacyjnego są droga wojewódzka nr 969 i droga powiatowa nr 1544 Chełmiec – Gołkowice Dolne. Ze względu na brak danych nie sposób jednak określić poziomu natężenia hałasu spowodowanego przez ruch na tych drogach. Ponadto źródłem lokalnych przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu mogą być niektóre podmioty gospodarcze zajmujące się działalnością produkcyjną i usługową.

3.7. ŚRODOWISKO KULTUROWE, KRAJOBRAZ KULTUROWY, DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.

3.7.1. Dzieje rozwoju przestrzennego, stanowiska archeologiczne i układy przestrzenne wsi.

Ziemie obecnej gminy Podegrodzie zasiedlane były od czasów prehistorycznych, o czym świadczą liczne stanowiska archeologiczne. Rozwój osadnictwa związany był ściśle z warunkami środowiska geograficznego (doliny rzeczne, łagodne wzniesienia i dobre gleby). Najstarsze ślady człowieka odnalezione w gminie pochodzą już z epoki paleolitu (ok. 20 tys. lat p.n.e.), a odnalezione zostały w Gostwicy. Ludność prowadziła koczowniczy tryb życia, zajmowała się głównie zbieractwem i łowiectwem. Z epoki neolitu pochodzą odnalezione ślady osad i cmentarzysk. Lokowane były one w miejscach naturalnie obronnych.

W końcu II i w I wieku p.n.e. przez teren gminy Podegrodzie przechodził szlak handlowy, którym transportowano bursztyny z Bałtyku. Z czasów rzymskich (II w. n.e.) pochodzą również wykopaliska monet rzymskich, co świadczy o kontaktach handlowych mieszkańców ziemi sądeckiej z Cesarstwem Rzymskim (monetę taką znaleziono m. in. w Gostwicy).

W końcowej epoce brązu i żelaza nastąpił proces rozwoju osadnictwa związany z kulturą łużycką (1300-400 lat p.n.e.). Z tego czasu pochodzą liczne przedmioty codziennego użytku, uzbrojenie i ozdoby wykonane z żelaza znalezione w Podegrodziu.

Nowy okres zasiedleńczy wiąże się z pojawieniem się około VI w. n.e. na terenie Kotliny Sądeckiej Słowian. Zaczęły tu wówczas powstawać osady obronne. Osady te sytuowane były w miejscach naturalnie obronnych jak gród plemienia Wiślan w Naszacowicach, w którym osadnictwo trwało od końca VIII w. do XI w. n.e. Gród ten położony na wzgórzu na lewym brzegu Dunajca otoczony był wałem o konstrukcji drewniano - ziemnej zakończony 10 metrową palisadą z otworami strzelniczymi. Gród wraz z pięcioma podgrodziami obejmował obszar 15 ha. Zamieszkiwała go niewielka liczba ludności. Pełnił on przede wszystkim rolę grodu ochroniowego. Obiekty mieszkalne wykonane były z drewna w konstrukcji zrębowej. W X w. n. e. gród spłonął.

Pod koniec X w. ziemia sądecka weszła w skład tworzonego przez Piastów państwa Polskiego. Stała się tym samym terenem przygranicznym z Węgrami. W tej sytuacji dla umocnienia strategicznego wybudowano system obronny oparty na kasztelaniach i grodach. Funkcję grodu w Naszacowicach przejmują gródki „Na Grobli”, datowane w dokumentacji archeologicznej na XI-XIII w. i „Na Zamczysku”, które pełniły funkcje siedziby kasztelana sprawującego w imieniu księcia władzę nad okolicznymi osadami.

W XII w. powstała w Podegrodziu parafia p.w. Św. Jakuba. W 1273 roku po raz pierwszy w dokumentach pisanych została wymieniona nazwa Podegrodzie - osada rolnicza położona pod dawnym grodem. Dokumenty te wymieniają też pierwszego sołtysa Pysza, który posiadał uposażenie w postaci młyna na Dunajcu oraz karczmę. W 1280 roku lokowana była Gostwica,

w 1293 roku Olszana a w 1303 Naszacowice. Przed rokiem 1320 powstały Brzezna, Chochorowice, Długołęka, Mokra Wieś, Olszanka i Podrzecze.

W 1241 roku przez ziemię sądecką przeżyła najazd wojsk tatarskich, w wyniku którego spaleni lub zniszczeniu uległa znaczna część okolic Podegrodzia. W 1257 roku Bolesław Wstydlivy darował ziemię sądecką żonie swojej Kindze. Rolę centralnego ośrodka przejął nowo utworzony Stary Sącz, gdzie księżna założyła klasztor Klarysek. Po założeniu klasztoru w Starym Sączu w skład dóbr ss. Klarysek weszły istniejące już wsie: Naszacowice, Gostwica, Brzezna, Chochorowice, Świniarsko i Podrzecze.

W 1373 roku na mocy dokumentu wydanego przez Elżbietę Łokietkównę wszystkie dobra klasztorne zostały przeniesione z prawa polskiego na prawo niemieckie. Określone zostały wielkości czynszów dla mieszkańców wsi, a dobrami klasztoru zarządzali lenni właściciele. W wieku XIV na prawie niemieckim nastąpiła lokacja Długołęki, Juraszowej, Mokrej Wsi i Olszanki. Na początku zaś wieku XV (1400-54) lokowane były Stadła. Tak więc do końca wieku XV ukształtowała się struktura osadnicza, uzupełniana i powiększana w późniejszym okresie o przysiółki. Wiek XVI przyniósł rozpowszechnienie się gospodarki folwarczno-pańszczyźnianej, co wiązało się m.in. z zakładaniem folwarków. Chłopów zmuszano do odrabiania pańszczyzny, ograniczono również ich wolność osobistą. Zjawiska te pogorszyły znacznie sytuację materialną chłopów. Dodatkowo w XVI w tereny te nawiedzały liczne epidemie. Zjawiska te zahamowały proces osiedleńczy na ziemi sądeckiej.

Po pierwszym rozbiórze Polski po 1772 roku cesarz austriacki Józef II rozpoczął akcję kolonizacyjną na terenie Sądecczyzny. Przeprowadzono konfiskatę dóbr ss. Klarysek ze Starego Sącza. W tym też czasie powstały nowe elementy osadnicze tzw. kolonie, w których osiedlano ludność pochodzenia niemieckiego. Kolonie takie powstały w Juraszowej, Naszacowicach, Olszance, a przede wszystkim w Stadle, gdzie kolonia posiadała zbór ewangelicki, przeniesiony później do Świniarska (obecnie kościół rzymsko - katolicki) i szkołę. W 1798 roku kolonizację przerwano i Polacy zaczęli odkupywać ziemię od Niemców. Część Niemców spolonizowała się. Po uzyskaniu autonomii przez Galicję w latach 70-tych XIX wieku poprawie uległa sytuacja gospodarczo - społeczna tych terenów, zaczęły też działać samorządy. Od 1867 roku Podegrodzie stało się gminą jednostkową z Radą Gminy na czele, by w 1933 roku stać się siedzibą gminy zbiorowej obejmującej 13 wsi.

Koniec XIX w i pocz. XX w przyniósł znaczny rozwój gospodarczy tych terenów. W 1883 r założono Ludową Straż Pożarną i Kółko Rolnicze, w 1901 Spółkę Oszczędności i Pożyczek a w 1913 otwarto Szkołę Gospodyń Wiejskich. W 1928 roku powstała spółdzielnia mleczarska.

Po II Wojnie Światowej Podegrodzie utrzymuje swą znaczącą rolę w dziedzinie gospodarki a przede wszystkim kultury. Działa tu Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Gminna, Folklorystyczny Regionalny Zespół Pieśni i Tańca- „ Podegrodzie”, Muzeum Lachów Sądeckich im. Zofii i Stanisława Chrzastowskich kultywujące tradycję Lachów Sądeckich. Organizowane są liczne imprezy kulturalne.

3.7.2. Zabytkowa zabudowa gminy Podegrodzie. Obiekty objęte ochroną prawną. Tradycyjna zabudowa regionalna.

Na terenie Gminy Podegrodzie zachowały się zabytki o wysokich wartościach historycznych i artystycznych, świadczące o bogatej historii, o istotnym znaczeniu dla krajobrazu i tradycji. Niezwykle cennymi zabytkami są stanowiska archeologiczne. Należą do nich grodziska w Naszacowicach i Podegrodziu. Zachowały się również historyczne układy przestrzenne wsi: ulicówki i wielodrożnice, układ dróg i zabudowy oraz przykłady tradycyjnej zabudowy zagrodowej. Nieodłącznie z krajobrazem wsi związane są również zespoły sakralne i dworskie oraz tradycyjne kapliczki i przydrożne figury. Wszystkie zabytkowe obiekty architektury i archeologiczne są chronione na mocy „Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” z dnia 17 września 2003 r. z późniejszymi zmianami. Najcenniejsze wpisane zostały do rejestru i ewidencji zabytków.

Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków:

- **Naszacowice- grodzisko nr.rej. Ks. A – 355, dec. 155/83**
- **Podegrodzie- grodzisko „Na Grobli” nr.rej. Ks. A – 356, dec. 156/83**
- **Podegrodzie- grodzisko „Zamczysko” nr.rej. Ks. A – 355, dec. 157/83**
- **Chochorowice- kapliczka nr.rej. Ks. A – 771, dec. 571/95**
- **Podegrodzie- kaplica p.w. św.Anny nr.rej. A-47/M**

Grodzisko w Naszacowicach, grodzisko o powierzchni 15 ha, położone na lewym brzegu Dunajca, w którym osadnictwo trwało od końca VIII w. do XI w. n.e. Gród ten położony na wzgórzu na lewym brzegu Dunajca otoczony był wałem, który spłonął. Nowy wał również został zniszczony. Trzeci wał odbudowano w konstrukcji drewniano- ziemnej i zakończono 10 metrową palisadą z otworami strzelniczymi. Gród wraz z pięcioma podgrodziami obejmował obszar 15 ha. Zamieszkiwała go niewielka liczba ludności. W trakcie wykopalisk odnaleziono pozostałości obiektów mieszkalnych. Przypuszcza się, że były to relikty ziemianek nakrytych szalasami oraz obiektów drewnianych o konstrukcji zrębowej. Znaleziono tu ponadto pozostałości naczyń glinianych. Gród ten był centralnym ośrodkiem osadnictwa Sądeckiej Pełnił on przede wszystkim rolę grodu schronieniowego. W X w. n. e. gród spłonął.

Grodziska „Zamczysko” i „Na Grobli”. Grody „Na zamczysku” a później „Na Grobli” przejmowały kolejno funkcję grodu w Naszacowicach. Były one siedzibą kasztelana sprawującego w imieniu księcia władzę nad okolicznymi osadami. Funkcję tę pełniły do około XIII wieku.

Kaplica św. Anny w Podegrodziu pochodzi z roku 1631 lub 1695. Wzniesiona na planie prostokąta zakończonego półkolistą absydą, zbudowana z kamienia i otynkowana. Przekryta dachem dwuspadowym z blachą zwieńczonym ośmioboczną wieżyczką na sygnaturkę z latarnią i baniastym hełmem. W sygnaturce znalazł się dzwon pochodzący z roku 1714. Front ozdobiony został uskokowym szczytem z wnęką, w której ulokowano krucyfiks. Wejście do kaplicy zakończone jest półkoliście. Kaplica otoczona została murem z kamienia, z prostokątną

bramą przekrytą daszkiem dwuspadowym. Wewnątrz znajduje się niezwykle cenny wczesnobarokowy ołtarz pochodzący z ok. poł. XVII w. z manierystycznym obrazem św. Anny Samotrzec z roku 1631.

Kapliczka w Chochorowicach pochodzi z 2 połowy XIX w.

Obiekty zabytkowe wpisane do ewidencji zabytków

Obiekty zabytkowe pozostające w ewidencji zabytków zostały wymienione w wykazie zamieszczonym na końcu Studium. Najcenniejsze z nich powinny zostać objęte w planach miejscowych ochroną np. poprzez wprowadzenie stref konserwatorskich lub szczególnych zasad kształtowania architektury. Należą do nich:

Zespoły i założenia dworskie.

- Dwór w Olszanie, obecnie użytkowany jako poczta. Pochodzący z lat 20-tych XX wieku,
- Dwór w Brzeznej, murowany pochodzący z końca XIX w.

Budynki użyteczności publicznej.

- Budynek szkoły w Gostwicy zbudowany w latach 20-tych XX w., użytkowany obecnie jako budynek mieszkalny,
- Budynek szkoły w Stadłach, murowany, pochodzący z ok. 1906 r.,
- Budynek szkoły w Naszacowicach, murowany, pochodzący z 1909 roku.

Tradycyjna zabudowa regionalna.

W Podegrodziu tradycyjny kształt zagród według tradycji Lachów Sądeckich to zabudowa wielobudynkowa w kształcie czworoboku z podwórzem w środku. Zabudowa mieszkaniowa lokalizowana była przy drodze, stajnie natomiast budowano równolegle do domu mieszkalnego w głębi działki siedliskowej. U bogatszych gospodarzy występowały ponadto stodoły i wozownie. Zabudowa była wznoszona z drewna z okrągłych bali łączonych na płaski węgiel. Na tym budowano dach czterospadowy kryty słomą (kiczorki) w schodki. Zręby ścian malowane były wapnem w kropy. Przeważały chałupy szerokofrontowe, nielicznie występowały wąskofrontowe (z wejściem od strony szczytu). Zachowana tradycyjna zabudowa to domy pochodzące z końca XIX i pocz. XX w). Zabudowa gospodarcza zachowała się tylko reliktoowo są to głównie spichlerze i stodoły. Zachowały się również zabytkowe obiekty gospodarcze takie jak stajnie i kuźnie. Zachowane nieliczne obiekty tradycyjnej zabudowy regionalnej powinny zostać poddane opiece zarówno ze strony samorządu jak i służb konserwatorskich.

Obiekty nie wpisane do ewidencji zabytków o wysokich wartościach kulturowych

Na terenie gminy Podegrodzie występują również obiekty nie wpisane do ewidencji zabytków, lecz posiadające wysokie wartości architektoniczne, artystyczne bądź historyczne. Dla obiektów tych powinny zostać ustalone w planach miejscowych zasady ochrony. Do obiektów tych zaliczyć można:

Obiekty sakralne.

- Kościół parafialny pod wezwaniem św. Jakuba Apostoła.
Parafię erygowano w XI w, wtedy też powstał pierwotny kościół wzniesiony z drewna modrzewiowego. Po około 600 latach został zamknięty ze starości i wyburzony w roku 1822. W jego miejsce powstał nowy kościół, którego budowę zakończono w 1832 roku. Kościół posiada barokowy wystrój. Jest to budowla trójnawowa, halowa z prezbiterium zakończonym półkolistą absydą oraz z kaplicą i zakrystią na przedłużeniu naw bocznych. Kościół posiada sklepienia kolebkowe. Główna fasada ozdobiona środkowym ryzalitem w kształcie portyku o czterech pilastrach. Budowla zwieńczona wieżą z hełmem baniastym, z latarnią. W ołtarzu głównym umieszczony jest obraz św. Jakuba Apostoła.
- Kapliczka p.w. św. Sebastiana w Podegrodziu.
- Kaplica „Chrystusa Frasobliwego” na Strzygańcu w Brzeznej.

Zespoły i założenia dworskie.

- Dwór z pozostałościami parku w Rogach (nie wpisany do ewidencji zabytków).

Kapliczki i przydrożne figury.

Na terenie tym zachowały się kapliczki i przydrożne figury pochodzące z II poł. wieku XIX i pocz. wieku XX. Budowane od wieków przy domach i na rozdrożach są nieodłącznym świadkiem bogatych dziejów, kultu i ludzkich losów.

3.7.3. Stanowiska archeologiczne

Zasiedlanie ziem obecnej gminy Podegrodzie od czasów prehistorycznych potwierdzają liczne stanowiska archeologiczne. Spis stanowisk archeologicznych zawiera aneks nr.1.

Najstarsze stanowiska archeologiczne sięgają **epoki paleolitu** (ok. 20 tyś. lat p.n.e.) a odnalezione zostały w Gostwicy. Z epoki **neolitu** pochodzą odnalezione ślady osad i cmentarzysk. Osady te lokowane były w miejscach naturalnie obronnych.

W końcowej **epoce brązu i żelaza** nastąpił proces rozwoju osadnictwa związany z **kulturą łużycką** (1300-400 lat p.n.e.). Z tego czasu pochodzą m.in. odnalezione w Podegrodziu przedmioty codziennego użytku, uzbrojenie i ozdoby wykonane z żelaza.

Bardzo licznie reprezentowane są stanowiska z **okresu rzymskiego** (są to wykopaliska monet rzymskich - monetę taką znaleziono m. in. w Gostwicy) oraz z **okresu wędrówek ludów**.

Intensywne osadnictwo tych terenów nastąpiło ponadto w **epoce średniowiecza**. Potwierdzają to liczne stanowiska archeologiczne odkryte w Brzeznej, Chochorowicach i Gostwicy. Jako pierwsza powstała osada obronna- gród plemienia Wiślan w Naszacowicach, w którym osadnictwo trwało od końca VIII w. do XI w. n.e. Gród ten położony na wzgórzu na lewym brzegu Dunajca otoczony był wałem o konstrukcji drewniano - ziemnej zakończony 10 metrową palisadą z otworami strzelniczymi. Gród wraz z pięcioma podgrodziami obejmował obszar 15 ha. Zamieszkiwała go niewielka liczba ludności. Pełnił on przede wszystkim rolę grodu schronieniowego. Obiekty mieszkalne wykonane były z drewna w konstrukcji zrębowej. W X w. n. e. gród spłonął a funkcję jego przejęły gródki „Na Grobli”, datowane w dokumentacji

archeologicznej na XI-XIII w i „Na Zamczysku”, które pełniły funkcje siedziby kasztelana sprawującego w imieniu księcia władzę nad okolicznymi osadami.

3.7.4. Współczesny krajobraz kulturowy.

Sieć osadnicza na terenie gminy dostosowana była ściśle do warunków terenowych. W dolinach wzdłuż dróg powstawała zabudowa wyraźnie oddzielona od krajobrazu otwartego pól uprawnych i pastwisk. Zasadnicze elementy kompozycji przestrzennej zachowały się do dziś (sieć drożna i rzeczna, skala zabudowy). Napór inwestycyjny doprowadził jednak do rozproszenia zabudowy w miejscach eksponowanych krajobrazowo jak również obudowy dróg, co powoduje zacieranie się granic miejscowości jak również zamykanie wglądu w otwarty krajobraz.

Zachowane tradycyjne obiekty budowlane to głównie zabudowa zagrodowa, pochodząca z końca XIX w. i pocz. XX w. Budownictwo to kontynuuje zapewne starsze schematy i formy zabudowy. Zabudowa ta jest jednak w złym stanie technicznym. Ponadto pierwotne dachy czterospadałe zastąpiono w XX w. dachami dwuspadowymi ze szczytami deskowanymi pionowo. W latach powojennych wznoszono głównie domy murowane, parterowe kryte dachami dwuspadowymi wpisujące się skalą w zabudowę tradycyjną. W późniejszym okresie w zabudowie pojawiły się o zbyt dużej skali i obcej formie. We współczesnej zabudowie obserwuje się nawrót do tradycji, powstają domy nawiązujące skalą i formą do historycznych, parterowe z poddaszem mieszkalnym, przekryte dachem dwuspadowym. Sposób usytuowania budynków na działkach odbiega od tradycji, jest przypadkowy, co powoduje obniżenie walorów krajobrazu.

Ważną rolę w krajobrazie kulturowym odgrywały i nadal odgrywają kościoły, kaplice i dwory, zarówno ze względu na skalę jak i formę zabudowy.

Opisując współczesny krajobraz kulturowy należy wspomnieć o wciąż żywej i kultywowanej tradycji Lachów Sądeckich. Zachowana zarówno przez instytucje jak Gminny Ośrodek Kultury, Folklorystyczny Regionalny Zespół Pieśni i Tańca - „Podegrodzie”, Muzeum Lachów Sądeckich im. Zofii i Stanisława Chrzastowskich, jak i społeczność świadczy o silnym poczuciu tożsamości. Jej kultywowanie przez zachowanie tradycji i obyczajów, stroje, pieśni i tańce wyróżnia gminę wśród innych gmin Polski.

CZĘŚĆ DRUGA

1. KSZTAŁTOWANIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ

1.1 KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

Koncepcja rozwoju przestrzennego gminy Podegrodzie zakłada zmiany w zagospodarowaniu przestrzeni gminy, mające na celu stworzenie warunków umożliwiających osiągnięcie założonych celów rozwoju.

Rozwój przestrzenny poszczególnych jednostek osadniczych przebiegać będzie w oparciu o:

- a) **zasadę zrównoważonego rozwoju** rozumianego jako „...rozwój społeczno-gospodarczy, w którym w celu równoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczeństw lub ich obywateli – zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń – następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych” (Ustawa Prawo ochrony środowiska) lub inaczej: „rozwój, w którym obecne pokolenie zaspokaja swoje potrzeby, nie pozbawiając przyszłych pokoleń możliwości zaspokajania swoich potrzeb” (G. H. Brudtland, „Nasza wspólna przyszłość”). Dotyczy to w szczególności ochrony zasobów leśnych oraz ochrony przed zabudową terenów otwartych stwarzających potencjalne możliwości rozwoju różnych form turystyki i rekreacji;
- b) **zasadę samorządności lokalnej** na poziomie poszczególnych sołectw z uwzględnieniem priorytetów na rzecz społeczności gminy, szczególnie w odniesieniu do celów publicznych;
- c) **regułę pierwszeństwa jakości nad ilością** wyrażającą się w następujących zasadach wykorzystania przestrzeni:
 - ◆ ograniczania rozpraszania zainwestowania,
 - ◆ podnoszenia standardu poszczególnych jednostek osadniczych,
 - ◆ utrzymania, poprawy i kształtowania ładu przestrzennego szczególnie w historycznych centrach wsi,
 - ◆ ochrony i eksponowania tych elementów zagospodarowania przestrzennego, które służą zachowaniu dziedzictwa kulturowego i świadczą o tożsamości i lokalnej odrębności.

Przyjmując za podstawę rozwoju przestrzennego gminy przytoczone powyżej zasady, w studium wyodrębnione zostają poszczególne kategorie obszarów predysponowane dla różnych rodzajów użytkowania. Proponuje się następujące kierunki przekształceń i rozwoju przestrzennego:

CA – Obszar kształtowania centrum administracyjno-usługowego gminy

Obszar obejmuje tereny położone w centrum miejscowości Podegrodzie.

Dla terenów położonych w obszarze **CA** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Wykorzystanie istniejących oraz tworzenie nowych zasobów dla lokalizacji usług związanych z funkcjonowaniem centrum gminy - zróżnicowany w profilu handel, gastronomia, administracja, kultura, oświata, usługi turystyki, usługi publiczne, rzemiosło.
2. Dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej.
3. Obowiązuje zakaz lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej.
4. Wykształcenie przestrzeni publicznej o wysokim poziomie estetycznym i funkcjonalnym.
5. Dbłość o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, gabarytów zabudowy, linii zabudowy, dominant i akcentów architektonicznych, małej architektury.
6. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 7.
7. Systematyczne likwidowanie użytkowania sprzecznego z funkcją i charakterem obszaru, obniżającego rolę i estetykę centrum.
8. Porządkowanie układów przestrzennych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg i regulację układów własnościowych.
9. Zapewnienie docelowo pełnej obsługi poprzez sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
10. Kształtowanie zieleni urządzonej w celu podniesienia walorów estetycznych przestrzeni z wykorzystaniem istniejących zadrzewień.

MU, MUs – Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej i zagrodowej

Obszar obejmuje istniejące i projektowane tereny zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej i zagrodowej położone w poszczególnych sołectwach gminy.

Dla terenów położonych w obszarze **MU i MUs** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Dopuszczenie w planach miejscowych zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej, mieszkalno – zagrodowej, mieszkalno – usługowej, usługowej (w tym usługi publiczne) oraz związanej z działalnością rzemieślniczą.
2. W terenach **MUs** dopuszcza się lokalizację zabudowy szeregowej.
3. W terenach **MU** dopuszcza się wskazanie w planach miejscowych terenów dla socjalnej zabudowy wielorodzinnej (budynki socjalne).
4. Dopuszcza się wskazanie w planach obszarów o jednorodnych funkcjach.

5. Wykształcenie przestrzeni publicznych.
6. Dbłość o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, gabarytów zabudowy, linii zabudowy, dominant i akcentów architektonicznych, małej architektury.
7. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.
8. Porządkowanie układów przestrzennych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg i regulację układów własnościowych.
9. Zapewnienie docelowo pełnej obsługi poprzez sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
10. Ustalenie w planach zasad kształtowania terenów zielonych, w tym istniejących zalesień i zadrzewień.
11. Zachowanie obudowy biologicznej cieków.

MU/W – Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej i zagrodowej położonej w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią

Obszar obejmuje istniejącą zabudowę wraz z fragmentem terenu przeznaczonym w dotychczasowym planie pod zabudowę a zlokalizowanym na obszarze narażonym na niebezpieczeństwo powodzi.

Dla terenów położonych w obszarze **MU/W** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Ograniczenia zainwestowania do terenu przeznaczonego na ten cel w dotychczasowym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Realizację nowych obiektów dopuszcza się wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnego uzgodnienia Dyrektora RZGW.
2. W przypadku zgody Dyrektora RZGW na realizację nowej oraz rozbudowę istniejącej zabudowy obowiązują zasady kształtowania zagospodarowania terenu oraz zasady kształtowania zabudowy określone w rozdz. 4.
3. Wprowadzenie w planach miejscowych zakazu lokalizacji zabudowy szeregowej i wielorodzinnej.
4. Wykorzystanie istniejących zasobów oraz realizacja nowych obiektów dla lokalizacji funkcji nie związanych z mieszkalnictwem i nie stanowiących zagrożenia w razie powodzi.
5. Stosowanie, w przypadku realizacji inwestycji, rozwiązań technicznych zwiększających odporność budowli na zagrożenie powodziowe.
6. Uwzględnienie wymogów określonych w przepisach odrębnych.
7. Ustalenie w planach zasad kształtowania terenów zielonych, w tym istniejących zadrzewień.
8. Zakaz wprowadzania zalesień.

MN, MNs – Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej

Obszar obejmuje istniejące i projektowane tereny zabudowy jednorodzinnej położone w poszczególnych sołectwach gminy.

Dla terenów położonych w obszarze **MN i MNs** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Dopuszcza się lokalizację zabudowy jednorodzinnej (w tym w układzie bliźniaczym).
2. W terenach **MNs** dopuszcza się lokalizację zabudowy szeregowej.
3. Wprowadza się zakaz lokalizacji obiektów usługowych (za wyjątkiem usług publicznych) wolnostojących oraz nowej zabudowy zagrodowej.
4. Zasady dopuszczenia (lub całkowity zakaz) lokalizacji tzw. usług wbudowanych do ustalenia w planach miejscowych.
5. Dbłość o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, gabarytów zabudowy, linii zabudowy, dominant i akcentów architektonicznych, małej architektury.
6. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.
7. Porządkowanie układów przestrzennych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg i regulację układów własnościowych.
8. Zapewnienie docelowo obsługi poprzez sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
9. Zachowanie obudowy biologicznej cieków.

MZ – Obszar kształtowania zabudowy zagrodowej i mieszkalnej jednorodzinnej,

Obszar obejmuje istniejące i projektowane tereny zabudowy zagrodowej położone w poszczególnych sołectwach gminy.

Dla terenów położonych w obszarze **MZ** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Dopuszcza się lokalizację zabudowy zagrodowej oraz jako funkcji uzupełniającej zabudowy jednorodzinnej.
2. Wprowadza się zakaz lokalizacji obiektów usługowych wolnostojących.
3. Zasady dopuszczenia (lub całkowity zakaz) lokalizacji tzw. usług wbudowanych do ustalenia w planach miejscowych.
4. Dbłość o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, gabarytów zabudowy, linii zabudowy, akcentów architektonicznych, małej architektury.

5. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.
6. Porządkowanie układów przestrzennych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg i regulację układów własnościowych.
7. Ustalenie w planach zasad kształtowania terenów zielonych, w tym istniejących zadrzewień.
8. Zachowanie obudowy biologicznej cieków.

MP, MPs – Obszar potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej

Obszar obejmuje tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe w większości nie zainwestowane, będące uzupełnieniem lub kontynuacją istniejącego układu osadniczego, położone w poszczególnych sołectwach gminy.

Dla terenów położonych w obszarze **MP** i **MPs** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo - usługowej oraz jako funkcji uzupełniającej zabudowy zagrodowej.
2. W terenach **MPs** dopuszcza się lokalizację zabudowy szeregowej.
3. Zagospodarowanie nowych terenów po wcześniejszym wytyczeniu w planach racjonalnej sieci dróg oraz ustaleniu zasad scaleń lub dokonywania wtórnych podziałów gruntów.
4. Wprowadzenie w planach miejscowych regulacji pozwalających na wyodrębnienie terenów typowo mieszkaniowych pozbawionych możliwości lokalizowania usług uciążliwych oraz zabudowy zagrodowej.
5. Wprowadzenie w planach regulacji pozwalających na realizację obiektów usług publicznych i przestrzeni publicznych.
6. Dbłość o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, gabarytów zabudowy, linii zabudowy, dominant i akcentów architektonicznych, małej architektury.
7. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.
8. Porządkowanie układów przestrzennych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg i regulację układów własnościowych.
9. Zapewnienie docelowo pełnej obsługi poprzez sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
10. Ustalenie w planach zasad kształtowania terenów zielonych, w tym istniejących zadrzewień.
11. Zachowanie obudowy biologicznej cieków.

UP – Obszar usług publicznych

Obszar obejmuje tereny przewidziane dla intensyfikacji przedsięwzięć publicznych, położone w poszczególnych sołectwach gminy.

Obszary koncentracji usług publicznych umożliwiać mają lokalizację usług typu: służba zdrowia, opieka społeczna, oświata i wychowanie, kultura, obiekty sakralne, administracja, sport itp.

Dla terenów położonych w obszarze **UP** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Wprowadzenie w planach regulacji pozwalających na realizację obiektów usług publicznych oraz wykształcenie przestrzeni publicznych.
2. Zwiększenie atrakcyjności obszarów poprzez dopuszczenie do lokalizacji usług towarzyszących o charakterze komercyjnym.
3. Szczególna dbałość o ład i kompozycję przestrzenną poprzez ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących kształtowania zabudowy, gabarytów zabudowy, linii zabudowy, dominant i akcentów architektonicznych, małej architektury, terenów zieleni urządzonej w tym zieleni parkowej.
4. Dbałość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy. Dopuszcza się w planach miejscowych wprowadzenie indywidualnych zasad kształtowania zabudowy.
5. Zapewnienie docelowo pełnej obsługi poprzez sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
6. Ustalenie w planach zasad kształtowania terenów zielonych, w tym istniejących zalesień, zadrzewień.
7. Zachowanie obudowy biologicznej cieków.

UC1, UC2, UC3 – Obszar koncentracji działalności gospodarczej

Obszar obejmuje tereny przewidziane dla intensyfikacji działalności usługowej i rzemieślniczej, położone w poszczególnych sołectwach gminy.

Dla terenów położonych w obszarze **UC1, UC2, UC3** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Wprowadzenie w planach regulacji pozwalających na tworzenie komercyjnych form gospodarki (usług i produkcji).
2. W terenach **UC1, UC2** dopuszcza się realizację mieszkań wbudowanych jako funkcji uzupełniającej.
3. Ustalenie w planach miejscowych intensywności wykorzystania terenu.
4. W terenach **UC1** dopuszcza się lokalizację obiektów o powierzchni sprzedaży do 1500m².
W terenach **UC2** dopuszcza się lokalizację obiektów o powierzchni sprzedaży do 500m².
W terenach **UC3** dopuszcza się lokalizację obiektów o powierzchni sprzedaży do 2000m².

- Dopuszcza się wprowadzenie dodatkowych ograniczeń w planach miejscowych.
5. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.
 6. Pełne wyposażenie w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków. W terenach **UC1**, **UC2**, **UC3** położonych przy granicy ze Świniarskiem, lokalizowane obiekty nie mogą mieć negatywnego wpływu na jakość wód ujmowanych przez Zakład Uzdatniania Wody w Świniarsku.
 7. Zagospodarowanie terenu uwzględniać musi zabezpieczenie prawidłowej obsługi komunikacyjnej, w szczególności zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych.
 8. Ustalenie w planach zasad kształtowania terenów zielonych, w tym zieleni izolacyjnej.
 9. Zachowanie obudowy biologicznej cieków.
 10. W terenie **UC1** i **UC2** na obszarze sołectwa Podegrodzie (przysiółek Zasłonie), dopuszcza się na etapie planu miejscowego wprowadzenie funkcji mieszkaniowej.

US – Obszar usług sportu i rekreacji

Obszar obejmuje tereny istniejących i projektowanych obiektów sportu i rekreacji wraz z towarzyszącą zabudową i zielenią urządzoną, położone w poszczególnych sołectwach gminy.

Dla terenów położonych w obszarze **US** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Wskazanie w planach miejscowych terenów sportu i rekreacji, w tym terenów na których dopuszcza się zabudowę kubaturową.
2. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.
3. Pełne wyposażenie w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków.
4. Zagospodarowanie terenu uwzględniać musi zabezpieczenie prawidłowej obsługi komunikacyjnej w szczególności zabezpieczenia odpowiedniej ilości miejsc parkingowych.
5. Ustalenie w planach zasad kształtowania terenów zielonych, w tym zieleni izolacyjnej.

IT – Obszar inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i komunalnej

Obszar obejmuje tereny, na których zlokalizowane są istniejące lub projektowane do lokalizacji obiekty i urządzenia z zakresu infrastruktury technicznej.

Dla terenów położonych w obszarze **IT** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Dla ww. terenów obowiązuje ustalenie w planach miejscowych stref ochronnych lub technicznych zgodnie z przepisami szczególnymi.
2. W przypadku realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej na obszarach zagrożonych oddziaływaniem wód powodziowych należy stosować rozwiązania konstrukcyjno-techniczne obiektów kubaturowych i urządzeń technologicznych zabezpieczające te obiekty i urządzenia przed oddziaływaniem wód powodziowych.
3. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.

NU – Obszar inwestycji z zakresu infrastruktury komunalnej – składowisko odpadów komunalnych

Obszar obejmuje tereny istniejącego składowiska odpadów komunalnych.

Dla terenów położonych w obszarze **NU** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Dla terenów **NU** obowiązuje ustalenie w planach miejscowych sposobu wykorzystania terenu oraz wskazanie zasad jego rekultywacji.

RP – Obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej

Obszar obejmuje tereny istniejących przysiółków położonych poza terenami przewidzianymi do intensyfikacji zabudowy.

Dla terenów położonych w obszarze **RP** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Dopuszcza się przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy oraz realizację nowej zabudowy zagrodowej w rozumieniu przepisów szczególnych, lokalizację obiektów i sieci infrastruktury technicznej oraz dróg.
2. Dbłość o ład przestrzenny oraz formę architektoniczną nowo realizowanej i przekształcanej zabudowy poprzez wprowadzenie w planach ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.
3. Obowiązuje ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących kształtowania formy i gabarytów zabudowy oraz intensywności zabudowy.
4. Dopuszcza się tworzenie zadrzewień i zalesień w trybie przepisów odrębnych.
5. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

RM – Obszary zabudowy zagrodowej w terenach rolnych

Obszar obejmuje tereny istniejącej zabudowy położonej w terenach rolnych.

Dla terenów położonych w obszarze **RM** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Dopuszcza się przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy oraz realizację nowej zabudowy zagrodowej w rozumieniu przepisów szczególnych, lokalizację obiektów i sieci infrastruktury technicznej oraz dróg.
2. Obowiązuje ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących kształtowania formy i gabarytów zabudowy oraz intensywności zabudowy (skali wzrostu) zgodnie z ustaleniami i wskaźnikami zawartymi w rozdz.4.
3. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

RO1 – Obszar terenów rolnych i terenów otwartych bez prawa zabudowy

Obszar obejmuje tereny rolne posiadające istotne znaczenie dla gospodarki rolnej w tym niewielkie enklawy terenów leśnych i zadrzewień.

Dla terenów położonych w obszarze **RO1** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów.
2. Utrzymanie istniejącej zabudowy.
3. Zakaz realizacji nowej zabudowy *poza dopuszczoną nową zabudową w obrębie istniejących siedlisk.*
4. Ustalenie w planie miejscowym regulacji dotyczących zasad kształtowania istniejącej zabudowy, gabarytów zabudowy oraz dopuszczalnej skali jednorazowej rozbudowy jednak nie więcej niż o 10% w stosunku do istniejącej kubatury obiektu.
5. Dopuszcza się wprowadzanie zalesień.
6. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
7. Dopuszcza się na etapie planów miejscowych wprowadzenie terenów leśnych, z uwzględnieniem stanu wynikającego z ewidencji gruntów.

RO2 – Obszar terenów rolnych i terenów otwartych bez prawa zabudowy i bez zalesień

Obszar obejmuje tereny rolne oraz niewielkie enklawy zadrzewień, na których nie dopuszcza się realizacji zabudowy (z zastrzeżeniem ust. 4) oraz zalesień.

Dla terenów położonych w obszarze **RO2** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów.
2. Zakaz wprowadzania nowej zabudowy.

3. Zakaz wprowadzania zalesień.
4. *Dopuszcza się przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy oraz realizację nowej na zasadzie wymiany substancji budowlanej.*
5. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
6. Dopuszcza się na etapie planów miejscowych wprowadzenie terenów leśnych, z uwzględnieniem stanu wynikającego z ewidencji gruntów.

RO3 – Obszar specjalistycznej produkcji rolniczej

Obszar obejmuje tereny Instytutu Sadownictwa.

Dla terenów położonych w obszarze **RO3** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów.
2. Zakaz wprowadzania zalesień oraz nowej zabudowy mieszkaniowej.
3. Utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością jej przebudowy i rozbudowy.
4. Dopuszcza się realizację obiektów specjalistycznych związanych z produkcją rolną.
5. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
6. Dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego oraz działalność usługową.
7. Obowiązuje wprowadzenie w planach miejscowych ustaleń i wskaźników zawartych w rozdz. 4.

ZC – Obszar cmentarzy

Obszar obejmuje tereny istniejących i projektowanych cmentarzy.

Dla terenów położonych w obszarze **ZC** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie istniejących cmentarzy z przeznaczeniem pod groby, zieleń urządzoną, obiekty kultu religijnego.
2. Dopuszcza się wprowadzenie obiektów gospodarczych obsługi cmentarza oraz wewnętrzne ciągi komunikacyjne.
3. Dopuszcza się zagospodarowanie części terenu pod parkingi.
4. Dopuszcza się utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów w terenach stanowiących rezerwy pod poszerzenie cmentarzy.

Wokół cmentarzy obowiązuje zachowanie stref sanitarnych (minimalnych odległości pomiędzy cmentarzami a budynkami mieszkalnymi, zakładami produkującymi lub przechowującymi artykuły żywności, zakładami żywienia zbiorowego i ujęciami wody) zgodnie z wymogami przepisów szczególnych. W ustaleniach planów miejscowych konieczne jest wskazanie w

ramach możliwości przestrzennych terenów pod parkingi pozwalające na obsługę komunikacyjną cmentarzy.

ZN – Obszar zieleni nieurządzonej i izolacyjnej

Obszar obejmuje tereny zieleni nieurządzonej, izolacyjnej, niewielkie enklawy terenów rolnych i zadrzewień.

Dla terenów położonych w obszarze **ZN** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych oraz tworzenie zieleni o charakterze zieleni urządzonej i izolacyjnej.
2. Wykluczenie realizacji nowej zabudowy.
3. Dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na warunkach określonych w przepisach szczególnych.

ZL – Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny leśne

Obszar obejmuje tereny leśne (w tym polany śródleśne) oraz tereny zadrzewień i cieków wodne położone wśród kompleksów leśnych.

Dla terenów położonych w obszarze **ZL** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych.
2. Wykluczenie realizacji nowej zabudowy za wyjątkiem obiektów służących celom gospodarki leśnej.
3. W terenach lasów obowiązują ustalenia planów urządzania lasów.
4. Dopuszcza się na etapie planów miejscowych uszczegółowienie granicy terenów leśnych, z uwzględnieniem stanu wynikającego z ewidencji gruntów.

ZE1, ZE2 – Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny zadrzewień i zakrzewień

Obszar obejmuje najcenniejsze pod względem przyrodniczym tereny nieleśne, w tym zadrzewienia, cieków wraz z ich biologiczną obudową, niewielkie enklawy gruntów leśnych.

Dla terenów położonych w obszarze **ZE1** i **ZE2** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych w szczególności zadrzewień i biologicznej obudowy cieków wskazanych zgodnie z ewidencją gruntów (**ZE1**) oraz w pozostałych terenach (**ZE2**).
2. Wykluczenie realizacji nowej zabudowy za wyjątkiem obiektów służących obsłudze gospodarki leśnej oraz wprowadzenie w planach miejscowych ograniczeń dotyczących

grodenia nieruchomości i lokalizacji obiektów budowlanych w sąsiedztwie cieków wodnych.

3. Dopuszcza się wprowadzanie zalesień.
4. Dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Szczegółowe zasady jej lokalizacji ustalone muszą zostać w planach miejscowych.
5. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wodnych pod warunkiem stosowania rozwiązań technicznych umożliwiających migrację ryb.
6. Dopuszcza się na etapie planów miejscowych wprowadzenie terenów leśnych, z uwzględnieniem stanu wynikającego z ewidencji gruntów.

ZE3 – Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny otwarte

Obszar obejmuje najcenniejsze pod względem przyrodniczym tereny nieleśne istotne dla zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych.

Dla terenów położonych w obszarze **ZE3** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych.
2. Wykluczenie realizacji nowej zabudowy
3. Wprowadzenie w planach miejscowych ograniczeń dotyczących grodenia nieruchomości.
4. Dopuszcza się wprowadzanie zalesień.
5. Dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
6. Dopuszcza się na etapie planów miejscowych wprowadzenie terenów leśnych, z uwzględnieniem stanu wynikającego z ewidencji gruntów.

ZB – Obszar projektowanych zbiorników retencyjnych

Obszar obejmuje tereny na których przewidywana jest realizacja zbiorników retencyjnych.

Dla terenów położonych w obszarze **ZB** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Do czasu realizacji zbiorników dotychczasowe użytkowanie gruntów z zakazem realizacji obiektów kubaturowych.
2. Zakaz wprowadzania zalesień.
3. Zakaz lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

ZW – Obszar cieków wodnych z obudową biologiczną

Obszar obejmuje grunty pod powierzchniowymi wodami śródlądowymi wraz z ich obudową biologiczną oraz enklawami gruntów leśnych.

Dla terenów położonych w obszarze **ZW** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych.
2. Wykluczenie zabudowy za wyjątkiem obiektów melioracji oraz obiektów i urządzeń służących zabezpieczeniu przeciwpowodziowym i przeciwoerozyjnym oraz wprowadzenie w planach miejscowych ograniczeń dotyczących grodzenia nieruchomości.
3. Dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Szczegółowe zasady jej lokalizacji ustalone muszą zostać w planach miejscowych.
4. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wodnych pod warunkiem stosowania rozwiązań technicznych umożliwiających migrację ryb.

ZZ – Obszar położony w międzywalu Dunajca oraz pomiędzy potokiem Słomka a drogą powiatową nr 1544

Obszar obejmuje grunty pod wałami, powierzchniowymi wodami śródlądowymi wraz z ich obudową biologiczną oraz enklawami gruntów leśnych i zadrzewień.

Dla terenów położonych w obszarze **ZZ** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie istniejących zasobów przyrodniczych.
2. Utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów.
3. Wykluczenie zabudowy za wyjątkiem obiektów melioracji oraz obiektów i urządzeń służących zabezpieczeniu przeciwpowodziowym oraz wprowadzenie w planach miejscowych ograniczeń dotyczących grodzenia nieruchomości.
4. Dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Szczegółowe zasady jej lokalizacji ustalone muszą zostać w planach miejscowych.
5. Dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z eksploatacją złóż surowców naturalnych.
6. Dopuszcza się lokalizację niekubaturowych obiektów i urządzeń związanych ze sportem i rekreacją. W obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią ich realizacja możliwa jest pod warunkiem uzyskania zgody Dyrektora RZGW.

KU – Tereny komunikacji - parkingi

Obszar obejmuje grunty przewidziane do realizacji parkingów.

Dla terenów **KU** ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie, przebudowa i realizacja parkingów wraz z niezbędnymi urządzeniami technicznymi.
2. Dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

3. Zabudowę kubaturową dopuszcza się na warunkach określonych w planach miejscowych.

K..... – Tereny komunikacji - (KDW , KDD, KDL1, KDL2, KDL3, KDZ1, KDZ2, KDG1, KDG2).

Obszar obejmuje terenu istniejących i projektowanych dróg i ulic.

Dla terenów komunikacji ustala się następujące kierunki rozwoju przestrzennego:

1. Utrzymanie, przebudowa i realizacja lokalnego i ponadlokalnego układu drogowego.
2. Dopuszcza się lokalizację niezbędnej sieci i urządzeń infrastruktury technicznej pod warunkiem uzyskania zgody zarządcy drogi.
3. Dopuszcza się przebudowę i rozbudowę istniejącej zabudowy pod warunkiem uzyskania zgody zarządcy drogi.

1.2. DOPUSZCZALNY ZAKRES ZMIAN

Dopuszcza się zmiany zasięgu przestrzennego w/w obszarów w planach miejscowych w stosunku do rysunku studium, pod warunkiem zachowania zgodności z określonymi w niniejszym studium celami rozwoju, **w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z sytuacji w następujących sytuacjach:** określonej niżej:

- konieczności dostosowania do istniejących podziałów nieruchomości,
- konieczności lokalizacji infrastruktury technicznej oraz lokalizacji dróg publicznych i wewnętrznych,
- konieczności realizacji inwestycji celu publicznego,
- konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów do istniejącej rzeźby terenu lub dostosowania do uzbrojenia terenu i obsługi komunikacyjnej, lub konieczności poszerzenia działki budowlanej, lub uzupełnienia obszarów kształtowania zabudowy, lub dla terenów położonych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy - z zastrzeżeniem, że zasięg wyznaczonych w studium obszarów do zainwestowania może być skorygowany maksymalnie o 50 m,
- ~~konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów do istniejącej rzeźby terenu, dostosowania do uzbrojenia terenu i obsługi komunikacyjnej, konieczności poszerzenia działki budowlanej, uzupełnienia obszarów kształtowania zabudowy oraz dla terenów położonych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy – dopuszcza się korektę zasięgu obszarów wyznaczonych w studium do zainwestowania o nie więcej niż o około 200 m.,~~
- wyznaczenie w obrębie poszczególnych kategorii obszarów terenów o funkcji jednorodnej (np. wyznaczenie w terenach **MU** terenów usługowych lub wyłącznie z zabudową jednorodzinną),
- konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów ustalonych w studium do zmian w przepisach odrębnych,

- konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów ustalonych w studium do prawomocnych decyzji i aktów prawnych w tym obowiązujących planów miejscowych,
- konieczności dostosowania zasad kształtowania zabudowy obiektów wpisanych do rejestru zabytków do wymogów wynikających z uzgodnień z właściwym organem nadzoru konserwatorskiego,
- dopuszcza się weryfikację i aktualizację spisu obiektów znajdujących się w ewidencji zabytków (w trybie określonym w przepisach odrębnych,

We wszystkich terenach dopuszcza się lokalizację niewyznaczonych w studium dróg publicznych i wewnętrznych oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na warunkach określonych w planach miejscowych.

We wszystkich terenach utrzymuje się istniejącą zabudowę z możliwością jej remontów i przebudowy. Budowę i rozbudowę nowej zabudowy dopuszcza się pod warunkiem zgodności z ustaleniami określonymi dla poszczególnych obszarów w ramach określonych kierunków rozwoju.

Na etapie planów miejscowych dopuszcza się korektę granic obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią, wynikającą z konieczności dostosowania do rzeczywistej topografii terenu a także z opracowań dotyczących zagrożeń i ryzyka powodziowego.

Dopuszcza się zmiany przebiegu tras komunikacyjnych i ich klas funkcjonalnych oraz wyznaczenie w planie dodatkowych dróg publicznych i wewnętrznych, pod warunkiem zachowania zgodności z określonymi w niniejszym studium:

- celami rozwoju,
- zabezpieczeniem prawidłowego rozwoju przestrzennego i kształtowania struktury przestrzennej gminy,
- lokalizacją inwestycji publicznych oraz przebiegiem tras komunikacji i infrastruktury o znaczeniu ponadlokalnym.

2. POLITYKA PRZESTRZENNA

2.1. POLITYKA KSZTAŁTOWANIA ZABUDOWY MIESZKALNEJ

Celem tej polityki jest harmonijny rozwój i modernizacja istniejącego systemu osadniczego zmierzające do podniesienia ładu przestrzennego oraz stopniowego wzrostu standardów zamieszkania. Wymaga to uwzględnienia w zagospodarowaniu przestrzennym zachowania w maksymalnym stopniu wartości przyrodniczych i kulturowych środowiska, efektywnego i racjonalnego wykorzystania zasobów i terenów oraz ograniczenia istniejących i potencjalnych konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów. Standard zamieszkania obejmuje nie tylko stan techniczny budynków i wyposażenie w infrastrukturę techniczną, ale również prawidłową obsługę komunikacyjną, dostępność do usług publicznych, jakość środowiska, walory estetyczne oraz atrakcyjność przestrzeni publicznych.

Realizacja ww. polityki wymaga:

- 1) wytworzenia centrum administracyjno-usługowego gminy pełniącego funkcję przestrzeni publicznej,
- 2) zwiększenia estetyki zabudowy w centrum gminy **CA** oraz w obszarach przekształceń i intensyfikacji istniejącego układu osadniczego **MU** – w drodze uzupełnień, wymiany substancji, przebudowy i rozbudowy,
- 3) w miarę możliwości oddzielania terenów mieszkaniowych od usługowych oraz usługowo-przemysłowych,
- 4) promocji rozwiązań urbanistyczno-architektonicznych zgodnych z lokalną oraz regionalną tradycją,
- 5) ograniczenia rozpraszania nowej zabudowy na terenach otwartych i nieuzbrojonych,
- 6) rozwoju nowych zespołów zabudowy mieszkalnej i usługowej na terenach niezainwestowanych, w oparciu o sporządzane plany miejscowe zawierające niezbędne regulacje przestrzenne (układ komunikacyjny, podziały gruntów, zasady kształtowania zabudowy),
- 7) zapewnienia sprawnej obsługi komunikacyjnej terenów zabudowy oraz obniżenia uciążliwego oddziaływania transportu na środowisko,
- 8) podniesienia standardu wyposażenia zabudowy w infrastrukturę techniczną poprzez rozbudowę systemów stosownie do zwiększających się potrzeb ilościowych i jakościowych,
- 9) starannego kształtowania przestrzeni publicznych, urządzonych terenów otwartych, ciągów pieszych i rowerowych, skwerów,
- 10) zachowania wymogów dotyczących zasad kształtowania zabudowy,
- 11) usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych,
- 12) estetyzacji terenów mieszkaniowych,
- 13) dbałości o małą architekturę.

Zapobieganie rozproszeniu osadnictwa będzie się odbywać m.in. dzięki:

- 1) działaniom prawnym - jednoznaczne i precyzyjne ograniczenia w planach miejscowych możliwości realizacji zabudowy, zmierzające do ochrony terenów otwartych przed zainwestowaniem oraz zahamowania rozwoju zabudowy rozproszonej, w tym również zabudowy zagrodowej,
- 2) działaniom organizacyjnym - wspieranie uzbrojenia terenów zwartej zabudowy ze środków publicznych.

2.2. POLITYKA WYPOSAŻENIA GMINY W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ I KOMUNALNĄ

Polityka gminy w tym zakresie, za główny cel przyjmuje wzrost poziomu życia mieszkańców poprzez podniesienie standardów wyposażenia gminy w podstawowe usługi publiczne, rozbudowę systemu infrastruktury społecznej w dostosowaniu jej do stale zmieniających się potrzeb związanych z zachodzącymi zmianami społecznymi oraz zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do usług świadczonych w tym zakresie.

Polityka gminy w zakresie edukacji powinna być prowadzona tak, aby ułatwiać zdobywanie wszechstronnego ogólnego wykształcenia przez społeczność lokalną oraz budować społeczeństwo ludzi samodzielnych, zaradnych, przygotowanych do funkcjonowania w warunkach stale zmieniającego się rynku pracy.

Realizacja tych celów wymaga m.in.:

- 1) dostosowania istniejącej bazy oświatowej do potrzeb wynikających z zachodzących w systemie oświaty zmian oraz stale zmieniającego się rynku pracy,
- 2) budowy i modernizacji bazy szkolnej, zgodnie z harmonogramem zadań zawartym w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie,
- 3) stałego uzupełniania wyposażenia szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny (w tym w zakresie wychowania fizycznego).

Dodatkowo, aby ułatwić korzystanie z usług oświaty, zwłaszcza miejscowej młodzieży, oraz w celu podniesienia rangi gminy w regionie, należałoby wziąć pod rozwagę rozbudowę bazy szkolnictwa średniego oraz rozbudowę na terenie gminy ogólnodostępnego systemu internetowego.

W zakresie **dostępności do dóbr kultury**, celem polityki jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do szeroko rozumianych zasobów kultury. Podejmowane dla osiągnięcia celu zadania, powinny obejmować m.in.:

- 1) umożliwienie wszystkim mieszkańcom gminy dostępu do korzystania z dóbr kultury,
- 2) prowadzenie bibliotek, stałe wzbogacanie istniejącego księgozbioru o nowe pozycje, ułatwianie młodzieży dostępu do informacji.

Celem **polityki ochrony zdrowia i pomocy społecznej** jest zapewnienie mieszkańcom dostępności usług w tym zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, osób o ograniczonej

sprawności, bezrobotnych oraz ludności najuboższej. Wśród działań, na których powinna się skupiać gmina w tym zakresie, są:

- 1) stała kontrola ośrodków zdrowia w zakresie dostępności obiektów dla osób niepełnosprawnych itp.,
- 2) zapewnienie opieki zdrowotnej w szkołach i przedszkolach,
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- 4) zapewnienie warunków przestrzennych dla placówek specjalnych i integracyjnych dla osób niepełnosprawnych.

W zakresie wyposażenia gminy w infrastrukturę społeczną, należałoby także określić **politykę rozwoju sportu**. Jej celem jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do korzystania z urządzeń i obiektów sportu, wskazanie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego, a tym samym poprawa zdrowia mieszkańców. Aby osiągnąć zamierzony cel, gmina powinna skupić się na takich działaniach jak:

- 1) budowa placów zabaw dla dzieci,
- 2) dobudowa sal gimnastycznych w obiektach szkolnych ich nie posiadających oraz modernizacja obiektów istniejących,
- 3) utworzenie, w miarę możliwości gminy, hali sportowej i ogólnodostępnego basenu, kortów.

Szczegółową listę zamierzeń inwestorskich z zakresu infrastruktury społecznej zamieszczono w rozdziale dotyczącym inwestycji publicznych.

Jako element polityki zakresie wyposażenia gminy w infrastrukturę społeczną, przyjmuje się również stworzenie przestrzennych warunków dla realizacji obiektów i urządzeń umożliwiających uprawianie sportów zimowych, w szczególności narciarstwa. W związku z powyższym na terenie gminy wskazuje się tereny potencjalnego rozwoju obiektów i urządzeń związanych ze sportami zimowymi. Szczegółowe ustalenia dotyczące zasad zagospodarowania tych terenów ustalone zostaną w planach miejscowych.

Problematyka wyposażenia gminy Podegrodzie w **infrastrukturę komunalną** obejmuje m. in. działania z zakresu gospodarki odpadami oraz budowę i modernizację dróg wraz z ich oświetleniem. Zadania te szerzej zostały omówione w rozdziale Polityka w zakresie infrastruktury technicznej.

2.3. POLITYKA KSZTAŁTOWANIA ZABUDOWY ZWIĄZANEJ Z AKTYWNOŚCIĄ GOSPODARCZĄ

Celem tej polityki jest stworzenie warunków dla rozwoju i aktywizacji gospodarczej gminy oraz utrwalenia i wzbogacenia lokalnego rynku pracy, przy równoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego.

Realizacja polityki wymaga:

- 1) tworzenia przestrzennych warunków dla lokalizacji zakładów rzemieślniczych i usługowych w wyodrębnionych obszarach gminy tak, by nie stanowiły one bariery dla

- rozwoju mieszkalnictwa i funkcji turystycznej. Przewiduje się stworzenie co najmniej dwóch kategorii terenów usług komercyjnych – pierwsze z nich to tereny położone pomiędzy istniejącą zabudową. Zakres inwestycji musi więc zostać ograniczony w taki sposób by zminimalizować potencjalne negatywne ich oddziaływanie. Druga kategoria terenów to oferta dla inwestorów szukających terenów dla dużych inwestycji stwarzających pewne uciążliwości np. wzmożony ruch samochodowy,
- 2) podjęcia działań dla przygotowania terenów potencjalnej koncentracji zabudowy usługowo-produkcyjnej obejmujących w szczególności uzbrojenie terenów oraz zapewnienie dostępności komunikacyjnej,
 - 3) zorganizowania i zaktualizowania, w porozumieniu z właścicielami gruntów, bazy danych o terenach atrakcyjnych dla różnych form biznesu, pozwalającej na uzyskanie szybkich i wiarygodnych informacji niezbędnych przy podejmowaniu decyzji o lokalizacji przyszłych inwestycji. Baza powinna zawierać co najmniej informacje o: przeznaczeniu gruntów w planie, ograniczeniach dla inwestora, wyposażeniu w media itp.,
 - 4) podjęcia działań zmierzających do maksymalnego ograniczenia negatywnego oddziaływania zabudowy usługowo-przemysłowej na środowisko oraz walory estetyczne przestrzeni.

Jako element polityki związanej z rozwojem na terenie gminy aktywności gospodarczej, przyjmuje się również stworzenie przestrzennych warunków dla realizacji obiektów i urządzeń umożliwiających uprawianie sportów zimowych, w szczególności narciarstwa. W związku z powyższym na terenie gminy wskazuje się tereny potencjalnego rozwoju obiektów i urządzeń związanych ze sportami zimowymi. Szczegółowe ustalenia dotyczące zasad zagospodarowania tych terenów ustalone zostaną w planach miejscowych.

2.4. POLITYKA OCHRONY DZIEDZICTWA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

Celem polityki w zakresie ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy jest zachowanie zasobów dziedzictwa kulturowego świadczących o bogatej historii, pięknej i żywej do dziś tradycji i tożsamości kulturowej gminy oraz kształtowanie współczesnego krajobrazu kulturowego w nawiązaniu do tradycji przy uwzględnieniu potrzeb rozwoju, poprawy jakości życia mieszkańców oraz zachowania wysokich walorów krajobrazu otwartego.

Obiekty podlegające ochronie prawnej

Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków:

- Naszacowice- grodzisko nr.rej. Ks. A – 355, dec. 155/83
- Podegrodzie- grodzisko „Na Grobli” nr.rej. Ks. A – 356, dec. 156/83
- Podegrodzie- grodzisko „Zamczysko” nr.rej. Ks. A – 357, dec. 157/83
- Chochorowice- kapliczka nr.rej. Ks. A – 771, dec. 571/95
- Podegrodzie- kaplica p.w. św.Anny nr.rej. A-47/M

Obiekty zabytkowe wpisane do ewidencji zabytków

Obiekty zabytkowe pozostające w ewidencji zabytków zostały wymienione w wykazie zamieszczonym na końcu opracowania. Najcenniejsze z nich powinny zostać objęte w planach miejscowych ochroną np. poprzez wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej. Szczegółowy zakres ochrony obiektów wpisanych do ewidencji wynikający z przepisów szczególnych, podlegać będzie uzgodnieniu z Wojewódzkim konserwatorem zabytków na etapie procedury planów miejscowych.

Należą do nich:

Zespoły i założenia dworskie.

- Dwór w Olszanie, obecnie użytkowany jako poczta. Pochodzący z lat 20-tych XX wieku.
- Dwór w Brzeznej, murowany pochodzący z końca XIX w.

Budynki użyteczności publicznej.

- Budynek szkoły w Gostwicy zbudowany w latach 20-tych XX w., użytkowany obecnie jako warsztaty terapii zajęciowej.
- Budynek szkoły w Stadłach, murowany, pochodzący z ok.1906 r.
- Budynek szkoły w Naszacowicach, murowany, pochodzący z 1909 roku.

Realizacja polityki w zakresie ochrony dóbr kultury wymaga podjęcia następujących działań:

▪ w stosunku do obiektów i zespołów zabytkowych:

- 1) zachowania i konserwacji obiektów i zespołów zabytkowych (zarówno jako obiektów jak i wyposażenia wnętrza),
- 2) zachowania zieleni otaczającej zabytki, zwłaszcza cennego starodrzewu,
- 3) właściwego doboru funkcji obiektów zabytkowych,
- 4) zapewnienia ekspozycji obiektów zabytkowych m.in. poprzez wprowadzenie w planach miejscowych zakazu tworzenia konkurencyjnych, zwłaszcza negatywnych dominant w otoczeniu tych obiektów.

▪ w stosunku do stanowisk archeologicznych:

- 1) ochrony stanowisk archeologicznych i wszelkich materiałów archeologicznych. W obrębie stanowisk wpisanych do rejestru zabytków, które mają własną formę terenową obowiązuje całkowity zakaz zabudowy i inwestowania,
- 2) prowadzenia ewentualnych robót ziemnych na terenie stanowisk archeologicznych przy zapewnieniu nadzoru archeologicznego.

▪ w stosunku do tradycyjnej zabudowy zagrodowej:

- 1) zachowania tradycyjnej zabudowy zagrodowej, ochrony i konserwacji tradycyjnej zabudowy, ze zwróceniem szczególnej uwagi na tradycyjną zabudowę drewnianą

- najbardziej zagrożoną ze względu na zły stan techniczny i postępujący rozwój nowej zabudowy wypierającej starą (wyburzenia),
- 2) właściwego zagospodarowania obiektów zabytkowych - dopuszczenia modernizacji i adaptacji zabudowy w sposób nie powodujący utraty cech zabytkowych i wartości kulturowych,
 - 3) kształtowania zabudowy w sąsiedztwie obiektów zabytkowych z uwzględnieniem cech obiektów zabytkowych (m. in. poprzez wskazanie w planach miejscowych gabarytu, formy, linii zabudowy).
- **w stosunku do kapliczek, figur, przydrożnych krzyży:**
- 1) zachowania i konserwacji zabytkowych obiektów,
 - 2) właściwej ekspozycji obiektów,
 - 3) ochrony towarzyszącej im zieleni, zwłaszcza starodrzewu.

Realizacja **polityki w zakresie kształtowania współczesnego krajobrazu kulturowego** wymaga następujących działań:

- 1) kształtowanie rozwoju poszczególnych miejscowości na zasadzie kontynuacji i uzupełnień oraz porządkowania zabudowy,
- 2) wprowadzenia w planach miejscowych ustaleń ograniczających rozpraszanie zabudowy poza istniejące układy i obudowywanie dróg pomiędzy wsiami,
- 3) kształtowania nowej zabudowy w sposób nawiązujący do tradycji na tym terenie. Szczegółowe ustalenia dotyczące zasad kształtowania architektury powinny zostać ustalone w planach miejscowych, przy uwzględnieniu specyfiki poszczególnych miejscowości lub ich fragmentów,
- 4) wprowadzanie w planach miejscowych ustaleń w stosunku do obiektów dysharmonijnych w formie czy wysokości, nakazujących w razie ich przebudowy, rozbudowy czy remontu poprawę formy, kolorystyki itp.,
- 5) tworzenie nowych oraz podnoszenie atrakcyjności istniejących przestrzeni publicznych (centra miejscowości, miejsca koncentracji usług) poprzez dbałość o nawierzchnię dróg, chodników i placów, oświetlenie, małą architekturę (ławki, szyldy, przystanki itp.),
- 6) stosowanie ogrodzeń z tradycyjnych materiałów, wprowadzanie zieleni wysokiej w terenach zabudowanych.

Spośród działań w zakresie **polityki ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego** gminy wymienić należy:

- 1) zachowanie historycznych układów przestrzennych wsi,
- 2) pozyskiwanie inwestorów zainteresowanych odnową, zagospodarowaniem i wykorzystaniem na cele usługowe, turystyczne itp. obiektów zabytkowych (preferencje finansowe, organizacyjne, itd.) w celu ich uchronienia przed dalszą degradacją,
- 3) promocję zasobów dziedzictwa kulturowego, które stanowić mogą atrakcję turystyczną gminy, poprzez informację o zabytkach, oznaczenie obiektów i wyznaczenie szlaków

- kulturowych wiodących przez najcenniejsze pod względem zachowania układów przestrzennych i obiektów zabytkowych fragmenty wsi, właściwą ekspozycję i zagospodarowanie otoczenia obiektów i zespołów zabytkowych,
- 4) zweryfikowanie listy obiektów wpisanych do ewidencji zabytków i opracowanie wymaganego przepisami szczególnymi gminnego programu ochrony zabytków wpisanych do ewidencji zabytków,
 - 5) promocja kultury Lachów Sądeckich dla utrzymania tożsamości gminy i tradycyjnego krajobrazu kulturowego oraz rozwoju turystyki.

2.5. POLITYKA OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Przedmiotem polityki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego jest całokształt zagadnień związanych ze środowiskiem przyrodniczym. Obejmują one budowę geologiczną, rzeźbę terenu i naturalne cechy krajobrazu, gleby, stosunki wodne, w tym zagrożenia powodziowe, jakość powietrza i klimat akustyczny, a także elementy wpływające na bioróżnorodność terenów gminy.

Głównymi celami polityki są:

- zachowanie najcenniejszych przyrodniczo i charakteryzujących się największą bioróżnorodnością terenów gminy,
- ochrona terenów o wysokich wartościach przyrodniczych jako głównych elementów systemu przyrodniczego,
- kształtowanie trwałej sieci korytarzy ekologicznych łączących główne kompleksy leśne z otoczeniem.

Działania samorządu gminy na rzecz poprawy stanu środowiska przyrodniczego są integralną częścią dążeń do poprawy jakości życia mieszkańców i do zwiększenia atrakcyjności gminy dla gości. Ochrona zasobów środowiska jest warunkiem trwałego utrzymania tej jakości na satysfakcjonującym poziomie.

Realizacja polityki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego polegać będzie na następujących działaniach w odniesieniu do poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego:

Elementy podlegające ochronie prawnej

- Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz.U. 01.92.1029) do podlegających ochronie **leśnych siedlisk przyrodniczych** występujących na terenie gminy Podegrodzie zaliczono: olszynę górską (*łac. Alnetum incanae*), buczynę karpacką (*łac. Dentario glanulosae-Fagetum*) i kwaśną buczynę górską (*łac. Luzulo nemorosae-Fagetum*). Poza zbiorowiskami leśnymi, na terenie gminy występuje ok. 20 **zbiorowisk**

nieleśnych, z których 3 podlegają ochronie. Są to: łąka mietlicowo-mieczykowa (*łac. Gladiolo-Agrostietum*), wilgotna łąka ostrożeńiowa (*łac. Cirsietum rivularis*) oraz traworośla trzcinnikowe (*łac. Calamagrostietum villosae*).

- **pomnik przyrody** - lipa drobnolistna (*łac. Tilia cordata Mill.*) „Jana i Marianny”, rosnąca przy przydrożnej kapliczce we wsi Długoleka-Świerkla. Zgodnie z § 2 Rozporządzenia Wojewody Nowosądeckiego Nr 32 poz. 293 z dnia 27 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody 2-ch stanowisk lilii złotogłów oraz niektórych drzew znajdujących się na obszarze województwa nowosądeckiego (Dz.Urz. Województwa Nowosądeckiego Nr 26/94 z dnia 29 grudnia 1994 r.), w stosunku do ww. pomnika przyrody obowiązują następujące zakazy:
 - pozyskiwania, niszczenia i uszkodzania,
 - wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub nieczystości oraz innego zanieczyszczania ich otoczenia,
 - zmiany stosunków wodnych,
 - niszczenia gleby lub zmiany jej użytkowania,
 - palenia ognisk w odległości nie mniejszej niż 30 m od drzew”.

- **projektowane pomniki przyrody**

Na terenie gminy Podegrodzie przewiduje się objęcie ochroną następujących obiektów przyrody:

- dwie sosny zwyczajne – znajdujące się na działce nr 475/1 w Brzeznej (bezpośrednio przy kościele na Strzygańcu),
- lipa i klon - znajdujące się na działce nr 521/3 w Brzeznej (na terenie Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w pobliżu dworku),
- dwie lipy – znajdujące się na działce ośrodka zdrowia w Brzeznej przy szosie głównej.

W stosunku do ww. obiektów przewiduje się wprowadzenie zasad ochrony jak dla pomników przyrody.

- **Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu** - powołany rozporządzeniem Wojewody Małopolskiego w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Rozporządzenie nr 92/06 z dnia 24.11.2006). W Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu znajduje część gminy wskazana na załączniku nr 2 do uchwały Rady Gminy. W rozporządzeniu tym określono jednoznacznie nowe granice tej formy ochrony przyrody, ograniczając jej zasięg w gminie Podegrodzie do terenów położonych na południe od drogi Chełmiec-Podegrodzie i ciągów dróg lokalnych z Podegrodzia przez Mokra Wieś do Stronia. Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy o *ochronie przyrody* rozporządzenie zawiera ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów. Odrębne ustalenia sformułowano dla ekosystemów leśnych, nieleśnych oraz dla ekosystemów wodnych. Sformułowano również szereg zakazów, które obowiązują na tym obszarze. Wśród nich najistotniejsze dla zagospodarowania przestrzennego to:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. Nr 62, poz 627, z późn. zm.); zakaz nie dotyczy przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru;
- zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- zakaz wydobywania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów; zakaz ten nie dotyczy obszarów objętych koncesjami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. „Prawo geologiczne i górnicze” lub ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia;
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych; zakaz ten nie dotyczy wykonywania koniecznych prac ziemnych bezpośrednio związanych z realizacją dopuszczalnych w Obszarze robót budowlanych;
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 25 m od linii brzegów rzek, jezior, i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej; zakaz nie dotyczy obszarów, co do których miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub ich projekty uzgodnione z Wojewodą Małopolskim, dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych, a także obszarów, co do których w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia istniały decyzje o warunkach zabudowy.

Od 2012r. obowiązuje uchwała Nr XVIII/299/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2012 r. poz. 1194).

- **Lasy ochronne** - na terenie gminy Podegrodzie wszystkie lasy państwowe są lasami ochronnymi. Powołane one zostały Zarządzeniem Nr 51 Ministra Ochrony Środowiska,

Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22 lutego 1995 r. Wchodzą w skład Nadleśnictwa Stary Sącz, należą one do obrębu leśnego Stary Sącz (Naszacowice, Rogi, Olszana, Olszanka, Długoleka Świerka) oraz obrębu leśnego Nowy Sącz (Brzezna). Zaliczane są do lasów wodochronnych, glebochronnych.

- **ECONET** - Południowo-wschodnia i północno-zachodnia część gminy Podegrodzie objęta została krajową siecią ekologiczną ECONET-PL [międzynarodowym korytarzem ekologicznym Dolnego Dunajca (29m) oraz krajowym korytarzem ekologicznym Beskidu Makowskiego i Wyspowego (70k)].

- **Strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej i pośredniej**

Strefa ochrony bezpośredniej w Brzeznej-Litaczu - na mocy decyzji Starosty Nowosądeckiego z dnia 30.05.2001 r., znak ORL.II-6223/28/01, eksploatowane są ujęcia wód z odwiertów studziennie-głębinowych O -1 i O -2 dla potrzeb wodociągu zbiorowego Brzezna - Litacz – Gostwica.

Strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej we wsi Brzezna - na mocy decyzji Starosty Nowosądeckiego z dnia 30.05.2001 r., znak ORL.II-6223/29/01, zostało udzielone pozwolenie wodnoprawne na eksploatację ujęcia wód z odwiertów studziennie-głębinowych O-1 i O-2 dla potrzeb wodociągu zbiorowego Brzezna – Chochorowice.

Strefa ochrony bezpośredniej we wsi Brzezna - na mocy decyzji Starosty Nowosądeckiego z dnia 20.10.2004 r., znak ORL.II-6223/24/04.

Strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej we wsi Podegrodzie na mocy decyzji Urzędu Wojewódzkiego w Nowym Sączu z dnia 06.08.1982 r., znak: OS.III-7211/6/82.

W pośredniej strefie ochrony sanitarnej:

- zabrania się zakładania cmentarzy, wykonywania wierceń i odkrywek, gromadzenia ścieków, nieczystości oraz składowania odpadów, które mogą zanieczyścić wodę, wznoszenia urządzeń, wykonywania robót lub czynności, które mogą zmniejszyć przydatność wody albo jej wydajność,
 - grunt znajdujący się w strefie pośredniej ochrony sanitarnej może być użytkowany jak trwałe użycie zielony, nie mogą być stosowane żadne chemiczne środki ochrony roślin, dopuszcza się stosowanie nawozów sztucznych mineralnych w ilościach określonych w pozwoleniu wodnoprawnym,
 - zabrania się nawożenia obornikiem i innymi nawozami naturalnymi.
- Strefa ochrony bezpośredniej we wsi Podegrodzie od dwóch studni wierconych. Studnie te wraz z strefami ochrony bezpośredniej i zbiornikiem wyrównawczym przekazane zostały Wojewódzkiemu Zakładowi Usług Wodnych w Starym Sączu decyzją Naczelnika Gminy w Podegrodziu z dnia 01.03.1982 r., znak: 3/62/1/82. Ujęcie z tych studni obsługuje wodociąg wiejski w Podegrodziu.

Lokalne korytarze ekologiczne wymagające ochrony przed zainwestowaniem

W związku z koniecznością zachowania powiązań ekologicznych, w studium wskazuje się lokalne powiązania ekologiczne wymagające ochrony przed zainwestowaniem.

Powiązania te stanowią istotny element uzupełniający powiązania ekologiczne objęte ochroną prawną w ramach sieci ECONET. Ochrona ich przed zainwestowaniem jest szczególnie istotna ze względu na zapewnienie możliwości migracji zwierzyny pomiędzy poszczególnymi kompleksami leśnymi.

Zasoby i zagrożenia geologiczne

Skomplikowana budowa geologiczna terenu gminy sprawia, że polityka gminy w tej dziedzinie musi równocześnie minimalizować potencjalne zagrożenia, jak i tworzyć możliwości wykorzystania zasobów. Będzie ona polegać na:

- 1) ograniczeniu zainwestowania terenów zagrożonych osuwaniem do przypadków inwestycji, dla których nie można znaleźć innej lokalizacji. Inwestycje takie mogą być realizowane wyłącznie z uwzględnieniem wyników dokumentacji geologiczno-inżynierskiej wykonanej na etapie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych,
- 2) wprowadzeniu strefy w której obowiązywać będzie określenie geotechnicznych warunków posadawiania budynków.
- 3) ochronie złóż przed zainwestowaniem kubaturowym. Dopuszcza się wprowadzenie w planach miejscowych nowoudokumentowanych złóż surowców mineralnych poza terenami położonymi w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu. W terenach położonych w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu wprowadzenie w planach miejscowych nowoudokumentowanych złóż surowców mineralnych dopuszcza się jedynie w sytuacji gdy nastąpi zmiana stosownych zapisów w rozporządzeniu Wojewody Małopolskiego w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Rozporządzenie nr 92/06 z dnia 24.11.2006).

Obszar i teren górniczy

W stosunku do złoża kruszywa naturalnego „Gostwiczanka I”, Marszałek Województwa Małopolskiego ustanowił obszar i teren górniczy (decyzją z dnia 25.01.2007 r., znak: SW.I.RŁ.7515/1-52/06), oraz wystąpił do Państwowego Instytutu Geologicznego o wpisanie ich do rejestru obszarów górniczych (pismem z dnia 29.01.2007 r., znak: SW.I.RŁ.7516-2/07). Zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Małopolskiego przedsiębiorca odpowiedzialny za eksploatację złoża zobowiązany jest do prowadzenia działalności zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze, przepisami wykonawczymi do w/w ustawy oraz wymaganiami wynikającymi z przepisów odrębnych.

Gleby i rolnicza przestrzeń produkcyjna

Polityka ochrony gleb i rolniczej przestrzeni produkcyjnej, polegać powinna na:

- 1) ograniczaniu rozpraszania zabudowy wśród terenów rolnych łącznie ze wskazaniem w studium i w planach miejscowych terenów z zakazem realizacji zabudowy zagrodowej,
- 2) zachowaniu i tworzeniu zadrzewień oraz trwałych użytków zielonych o znaczeniu przeciwoerozyjnym,

- 3) wyznaczeniu obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej bez prawa zabudowy oraz obszarów w których dopuszcza się realizację obiektów związanych z produkcją i przetwórstwem rolnym,
- 4) eliminacji negatywnego oddziaływania pozarolniczej działalności gospodarczej na otaczające tereny rolne.

Wody powierzchniowe i podziemne

Polityka ochrony zasobów wodnych polegać będzie na:

- 1) rozbudowie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków dla objęcia nim głównych terenów osadniczych gminy,
- 2) wyposażeniu obiektów zlokalizowanych poza terenami osadniczymi (gospodarstwa rolne, obiekty turystyki) w indywidualne (grupowe) urządzenia odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- 3) zachowaniu i rekonstrukcji naturalnego otoczenia cieków wodnych (zadrzewienia wzdłuż koryt, trwałe użytki zielone w sąsiedztwie koryt), przy zachowaniu warunków dla umożliwienia swobodnego spływu wód powodziowych,
- 4) ochronie ujęć wód,
- 5) racjonalnym stosowaniu zabiegów agrotechnicznych w celu zmniejszenia erozji,
- 6) poprawie jakości technologii uzdatniania wody pitnej,
- 7) ochronie zasobów Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 437 „Dolina rzeki Dunajec” poprzez stosowne zapisy w planie miejscowym, mające na celu uniemożliwienie przenikania do podłoża zanieczyszczeń zagrażających czystości wód podziemnych.

W miarę możliwości samorząd gminy będzie wspierać wszelkie działania ponadlokalne zmierzające do poprawy jakości wód w zlewni Dunajca.

Ponadto ochronie zasobów wodnych służyć będzie realizacja ustaleń zawartych w decyzjach ustanawiających strefy ochrony ujęć wody pitnej. W przypadku ujęć wody zlokalizowanych na terenie gminy są to strefy ochrony bezpośredniej, w których zabrania się użytkowania gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia wody.

Zagrożenie powodziowe

Bazując na informacjach ze „*Studium określającego granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca*”, stanowiącego I etap ochrony przeciwpowodziowej (RZGW Kraków) polityka przestrzenna w odniesieniu do terenów zagrożonych zalaniem w przypadku wystąpienia z powodzi polegać będzie na:

- nie rozszerzaniu (w stosunku do ustaleń dotychczasowego planu) terenów przeznaczonych do zainwestowania usytuowanych w granicach wyznaczonego w ww studium RZGW Kraków zalewu wodami o prawdopodobieństwie przewyższenia 1%,
- realizacja układu drogowego pozwalającego na szybką ewakuację ludności w sytuacji zagrożenia powodziowego.

W obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia wynikające z przepisów szczególnych dotyczących ochrony przed powodzią. Na etapie planów

miejscowych dopuszcza się korektę granic obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią, wynikającą z konieczności dostosowania do rzeczywistej topografii terenu.

Realizując powyższą politykę gmina stosować się będzie do wymogów obowiązujących przepisów szczególnych w zakresie ochrony przed powodzią oraz dążyć do zwiększenia lesistości w terenach położonych poza obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią.

W 2015r. KZGW opracował mapy zagrożeń powodziowych i ryzyka powodziowego dla rz. Dunajec.

W zaznaczonej na załączniku graficznym nr 2 strefie 50m od wału obowiązują przepisy szczególne zawarte w ustawie Prawo Wodne.

Gmina zabezpieczy również tereny umożliwiające realizację 3 zbiorników retencyjnych na potokach: Suchy, Brzeźnianka i Wolica, zasilających Dunajec (zb. Suchy nr 41, zb. Brzeźnianka nr 42 i zb. Olszana nr 43).

Jakość powietrza i klimat akustyczny

Polityka samorządu gminy obejmować będzie zarówno działania zmierzające do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu jak i zmniejszenia ekspozycji ludności na szkodliwe oddziaływanie tych emisji.

W dążeniu do redukcji zanieczyszczeń powietrza powstających **w wyniku ogrzewania budynków** polityka polegać będzie na:

- budowie systemu zaopatrzenia w gaz umożliwiającego wykorzystanie gazu do celów grzewczych,
- promocji energooszczędnych form budownictwa,

Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza pochodzących **z zakładów usługowych i produkcyjnych** osiągnane będzie poprzez:

- modernizację istniejących zakładów w kierunku minimalizacji ilości emitowanych zanieczyszczeń,
- dopuszczenie lokalizacji nowych emitorów zanieczyszczeń tylko pod warunkiem zachowania wymogów w zakresie jakości powietrza atmosferycznego określonych w przepisach szczególnych,

Redukcja zanieczyszczeń powietrza, których **źródłem jest transport samochodowy** polegać będzie na:

- stworzeniu przestrzennych możliwości realizacji obwodnicy Podegrodzia,
- rozwoju systemu transportu zbiorowego,
- zwiększeniu roli komunikacji szynowej w obsłudze komunikacyjnej gminy,
- tworzeniu ułatwień dla ruchu pieszego i rowerowego.

Powyższe działania służyć będą równocześnie poprawie klimatu akustycznego gminy. Ponadto polityka **zmniejszania ekspozycji ludności** na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza i hałasu polegać będzie na:

- 1) budowie nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w bezpiecznej odległości od dróg,
- 2) realizacji obwodnicy Podegrodzia,

- 3) tworzeniu pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg o największym natężeniu ruchu,
- 4) stosowaniu w razie potrzeby zabezpieczeń akustycznych wewnątrz istniejących budynków.

Bioróżnorodność terenów gminy

Na politykę utrzymania i wzbogacania bioróżnorodności terenów gminy składać się będą następujące działania:

- 1) utrzymanie zasobów flory i fauny zgodnie z wymogami przepisów szczególnych,
- 2) umożliwienie migracji gatunków pomiędzy obszarami o największej bioróżnorodności poprzez utworzenie ciągłego systemu terenów o znaczeniu ekologicznym. Nie rozszerzanie terenów zainwestowania w ich obrębie i nie zwiększanie intensywności zainwestowania ponad ustalenia dotychczasowego planu,
- 3) tworzenie nowych zalesień i zadrzewień, zgodnie z wymogami przepisów szczególnych, przy uwzględnieniu konieczności ochrony zbiorowisk nieleśnych podlegających ochronie prawnej,
- 4) umożliwienie rekreacyjnego wykorzystania terenów wchodzących w skład systemu przyrodniczego w granicach odporności ekosystemów na antropopresję
- 5) ochrona terenów położonych w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, istniejącego pomnika przyrody oraz innych obiektów lub obszarów obejmowanych ochroną przez gminę w ramach posiadanych kompetencji.

Krajobraz przyrodniczy

Polityka kształtowania krajobrazu przyrodniczego gminy będzie zintegrowana z polityką kształtowania krajobrazu kulturowego dla uzyskania harmonijnego współistnienia elementów naturalnych i antropogenicznych w przestrzeni gminy.

W odniesieniu do przyrodniczych elementów krajobrazu polityka gminy polegać będzie na:

- 1) utrzymaniu punktów i ciągów widokowych w drodze odpowiednich ustaleń planów miejscowych,
- 2) zachowaniu w stanie niezabudowanym terenów otwartych o wysokiej ekspozycji krajobrazowej,
- 3) wykorzystaniu zalesień i zadrzewień dla urozmaicenia krajobrazu gminy oraz dla maskowania elementów dysharmonijnych w krajobrazie.

2.6. POLITYKA KSZTAŁTOWANIA SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

W kształtowaniu struktury przestrzennej gminy, bardzo istotne znaczenie odgrywa rozwój systemu transportowego, a w szczególności rozbudowa układu drogowego. Istniejący system drogowy, na który składają się drogi o różnych klasach funkcjonalnych (od dróg głównych do dojazdowych) i różnych zarządcach (od dróg krajowych do gminnych), powinien być rozbudowywany zgodnie z rozwojem struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy.

W studium przyjęto następujące zasady konstrukcji docelowego modelu obsługi transportowej gminy Podegrodzie:

- efektywność pracy układu, zabezpieczająca obsługę ruchu wewnętrznego i zewnętrznego na odpowiednich standardach,
- elastyczność układu, czyli dostosowanie do możliwości efektywnego sterowania ruchem, szczególnie w ciągu dróg powiatowych,
- korekta rezerw terenu zapisanych w planach miejscowych uwzględniająca aktualne i programowane potrzeby komunikacyjne oraz możliwości inwestycyjne,
- możliwość wprowadzenia zasad uspokojenia ruchu w centrum Podegrodzia; przyjęto podstawowe założenie, że niezbędne jest odciążenie centrum tej miejscowości od ruchu, zarówno poprzez budowę obwodnicy jak i rozbudowę wspomagającego układu lokalnego,
- realność terenowa inwestycji.

układ drogowy

Biorąc pod uwagę zakładany program urbanistyczny w studium zaproponowano układ dróg zabezpieczający obsługę kierunkowych głównych ciężarów ruchu oraz obsługę ruchu wewnętrznego o następujących klasach technicznych:

KDG1, KDG2 – istniejąca i projektowana droga wojewódzka (w liniach rozgraniczających zgodnych z rysunkiem, nie mniej niż 25m)

KDZ1 – drogi powiatowe (w liniach rozgraniczających 20m),

KDZ2 – drogi gminne (w liniach rozgraniczających 20m),

KDL1 – drogi powiatowe (w liniach rozgraniczających 15m),

KDL2 – drogi gminne (w liniach rozgraniczających 12m),

KDL3 – drogi gminne (w liniach rozgraniczających 15m) – droga stanowiąca alternatywny układ drogowy dla drogi powiatowej z ominięciem centrum Podegrodzia,

KDD – pozostałe istniejące i projektowane drogi gminne publiczne (w liniach rozgraniczających 10m),

KDW – drogi wewnętrzne (w liniach rozgraniczających 8m).

Układ drogowy gminny powinien być rozbudowywany o niewyznaczone w studium drogi publiczne i wewnętrzne, przy czym ich szczegółowa lokalizacja stanowić będzie przedmiot ustaleń planów miejscowych.

Podane powyżej wartości przyjęte dla linii rozgraniczających dróg, są wartościami, które mogą ulec weryfikacji na etapie sporządzania planów miejscowych przy spełnieniu warunków wynikających z przepisów szczególnych (np. ze względu na uwarunkowania wynikające z istniejącego zainwestowania i ukształtowania terenu).

Główne kierunki rozwoju systemu drogowego gminy obejmują:

- budowę obwodnicy Starego i Nowego Sącza, wraz z realizacją całego szeregu inwestycji towarzyszących, w tym dróg dojazdowych obsługujących tereny istniejącej i projektowanej zabudowy oraz węzłów pozwalających na zapewnienie niezbędnych połączeń drogowych,

- polepszenie parametrów technicznych oraz przebudowę nawierzchni dróg powiatowych i gminnych zgodnie z programem założonym w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie, uwzględnionym w niniejszym Studium w rozdziale 6 dotyczącym realizacji inwestycji celu publicznego,
- realizację na drogach gminnych chodników i oświetlenia ulicznego.

parkingi

Główne kierunki w zakresie obsługi parkingowej to:

- budowa parkingów obsługujących lokalne generatory ruchu (centrum administracyjno – usługowe gminy (urząd gminy), kościoły i cmentarze, tereny usługowe w szczególności w nowoprojektowanych terenach **UC1**),
- wyznaczenie w planach miejscowych odpowiednich rezerw na parkingi przy projektowanych obiektach produkcyjno – usługowych i handlowych,
- tworzenie miejsc parkingowych przy nowo powstających obiektach rekreacji, wypoczynku, sportu itp.

Dopuszczalny zakres zmian

Dopuszcza się zmiany przebiegu tras komunikacyjnych i ich klas funkcjonalnych oraz wyznaczenie w planie dodatkowych dróg publicznych i wewnętrznych, pod warunkiem zachowania zgodności z określonymi w niniejszym studium:

- celami rozwoju,
- zabezpieczeniem prawidłowego rozwoju przestrzennego i kształtowania struktury przestrzennej gminy,
- lokalizacją inwestycji publicznych oraz przebiegiem tras komunikacji i infrastruktury o znaczeniu ponadlokalnym.

Głównymi celami polityki kształtowania systemu transportowego są:

- zapewnienie dostępności komunikacyjnej gminy na potencjalnie wysokich parametrach technicznych,
- zapewnienie mieszkańcom gminy dogodnej dostępności celów ich podróży i miejsc zamieszkania w akceptowanych standardach podróżowania, przy jednoczesnej minimalizacji transportochłonności układu komunikacyjnego,
- utrzymanie i rozbudowa wewnętrznego układu transportowego gminy do parametrów technicznych zgodnych z przepisami szczególnymi oraz akceptowanych przez mieszkańców,
- eliminacja bądź łagodzenie uciążliwości funkcjonalnych i środowiskowych powstających w efekcie rozbudowy elementów układu komunikacyjnego.

Realizacja tych celów wymaga m.in.:

- **w zakresie ruchu zewnętrznego**

- 1) zapewnienia przestrzennych możliwości realizacji obwodnicy Nowego i Starego Sącza,
- 2) zapewnienia przestrzennych możliwości realizacji nowych dróg gminnych zabezpieczających powiązania pomiędzy poszczególnymi miejscowościami i decydujących o możliwości akcesji do układu zewnętrznego,
- 3) zapewnienia przestrzennych możliwości dla ewentualnych korekt przebiegu dróg powiatowych z realizacją ciągów pieszych.

- **w zakresie ruchu wewnętrznego**

- 1) zapewnienia przestrzennych możliwości przebudowy dróg gminnych, tak aby można je było dostosować do obowiązujących normatywów i bezpieczeństwa użytkowników ruchu – np. wzmocnienia nawierzchni, korekta nienormatywnych łuków, poszerzenie jezdni, wykonanie przekrojów ulicznych z chodnikami dla pieszych na obszarach wsi, organizacja ruchu rowerowego,
- 2) utrzymywania i tworzenia w planach miejscowych rezerw pod rozbudowę lokalnego układu komunikacyjnego poprzez regulowanie spraw związanych z własnością gruntów, szczególnie na terenach rozwoju struktur osadniczych,
- 3) eliminacji tzw. zasłóci realizacyjnych w inwestycjach komunikacyjnych,
- 4) zapewnienia środków finansowych na realizację nowych dróg gminnych,
- 5) podjęcia działań z uchwały określającej docelowy układ gminnych dróg publicznych i wprowadzenie stosownych ustaleń w planach miejscowych.

Ze względu na specyfikę gminy wyodrębnia się ponadto system dróg transportu rolniczego, typu dróg pomocniczych technologicznych. Istniejąca sieć dróg zapewnia obecnie dostęp do terenów rolnych. Utrzymanie systemu tych dróg jest niezbędne ze względu na bardzo duże znaczenie produkcji rolnej w gospodarce gminy.

- **w zakresie transportu publicznego**

- 1) prowadzenia transportu publicznego drogami zbiorczymi,
- 2) prowadzenia linii autobusowych PKS i przewoźników prywatnych wspomagających obsługę podstawową gminy po ważniejszych drogach powiatowych – w zależności od zbadanych potrzeb komunikacyjnych. Niezbędne jest zapewnienie połączeń pomiędzy sołectwami.

- **w zakresie polityki parkingowej**

- 1) realizację większej liczby niedużych parkingów. Przyjęcie takiego rozwiązania jest uzasadnione kosztami, możliwością pozyskania terenu, ograniczeniem uciążliwości zarówno dla mieszkańców jak i dla środowiska przyrodniczego.
- 2) realizację parkingów o odpowiedniej wielkości i programie w miejscach koncentracji usług, w szczególności związanych z realizacją nowych wyciągów narciarskich i towarzyszących im usług gastronomicznych.

W ustaleniach planów miejscowych wprowadzić należy ustalenia dotyczące minimalnej ilości miejsc parkingowych i postojowych dla noworealizowanych obiektów:

- 1) dla zabudowy jednorodzinnej, pensjonatowej, wielorodzinnej - co najmniej 1 miejsce parkingowe/postojowe na 1 lokal mieszkalny,
- 2) dla zabudowy zagrodowej - co najmniej 1 miejsce parkingowe/postojowe na 1 lokal mieszkalny oraz co najmniej 1 miejsce dla maszyn rolniczych,
- 3) dla zabudowy usługowej i produkcyjnej - co najmniej 2 miejsca parkingowe na 50m² powierzchni użytkowej oraz dodatkowo co najmniej 2 miejsca na 10 zatrudnionych.

• **w zakresie transportu rowerowego**

Ze względów na bezpieczeństwo, jak i jakość przemieszczeń powinny być podjęte starania o segregację ruchu poprzez konsekwentne wyznaczanie tras rowerowych, szczególnie przy ciągach o dużym natężeniu ruchu kołowego, bądź realizację ciągów alternatywnych. Zalecane szerokości tras rowerowych przedstawiają się następująco:

- trasa jednokierunkowa – szerokość minimalna dopuszczalna 1,5m,
- trasa dwukierunkowa – szerokość minimalna dopuszczalna 2,0m,
- ciąg pieszo-rowerowy jednokierunkowy (dla rowerzystów) – min. 2,50 m, dwukierunkowy – min. 3,50 m.

2.7. POLITYKA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Zaopatrzenie w wodę

Celem tej polityki jest zapewnienie mieszkańcom gminy oraz pozostałym odbiorcom wymaganej ilości i jakości wody, zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi oraz zwiększenie niezawodności funkcjonowania systemów wodociągowych. Polityka rozwoju systemów wodociągowych powinna obejmować zarówno modernizację istniejącego systemu, jak i jego rozwój dostosowany do systematycznie zwiększającego się zainwestowania na terenie gminy.

Realizacja polityki rozwoju na terenie gminy wymaga:

- 1) utrzymania w dobrym stanie technicznym ujęć wody w tym wykonywania przeglądów i bieżących remontów,
- 2) utrzymania w dobrym stanie technicznym sieci wodociągowych i związanych z systemem urządzeń, w tym wykonywania przeglądów i bieżących remontów,
- 3) zapewnienia możliwości zmiany źródeł i kierunków zasilania poszczególnych sołectw, poprzez budowę zbiorników wodociągowych mających za zadanie rezerwowanie wody na wypadek remontów lub sytuacji awaryjnych oraz służących jako zbiorniki przeciwpożarowe,
- 4) optymalizacji wykorzystania istniejących instalacji.

Gmina Podegrodzie ma bardzo zróżnicowany system zaopatrzenia w wodę. Mieszkańcy korzystają ze zbiorczych i lokalnych wodociągów oraz z własnych ujęć – studni kopanych. Na

terenie gminy nie ma niedoboru wody, a woda ujmowana jest dobrej jakości. W związku z powyższym przewiduje się, że zaopatrzenie w wodę gminy Podegrodzie będzie realizowane poprzez:

- wodociągi zbiorcze zaopatrujące sołectwa: Podegrodzie, Stadła, Gostwica, Brzezna, Chochorowice,
- dla pozostałych sołectw - ujęcia lokalne.

W niektórych częściach obszaru gminy rozproszony charakter zabudowy powoduje, że podłączenie wszystkich mieszkańców do grupowego wodociągu nie jest ekonomicznie uzasadnione a więc nie jest konieczne.

Stan techniczny zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę w większej części gminy jest dobry i nie występują istotne ograniczenia w dostarczaniu mieszkańcom dostatecznej ilości wody. W celu niezawodnej dostawy wody do picia oraz do procesów związanych z pozostałą działalnością mieszkańców, sieć wodociągowa będzie systematycznie rozbudowywana zgodnie z postępującym zainwestowaniem terenów. W ramach poprawy niezawodności przewiduje się w systemie częściowo układ pierścieniowy. W chwili obecnej przewiduje się budowę nowych ciągów magistralnych w miejscowościach: Gostwica, Podrzecze, Mokra Wieś, Rogi, Naszacowice, Olszanka, Olszana (Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie). Szczegółowe zasady zaopatrzenia w wodę uszczegółowione powinny zostać na etapie planów miejscowych. Na rysunku Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej stanowiącym załącznik nr 3 do uchwały Rady Gminy, przedstawiono uzbrojenie terenu obejmujące przebiegi tras głównych kolektorów. Ich przebieg należy traktować jako orientacyjny, wymagający uściślenia na etapie opracowania planów miejscowych i projektów budowlanych.

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Polityka rozwoju systemów kanalizacyjnych będzie stopniowo zmierzać do wyposażenia całości zwartych terenów osadniczych gminy w system odprowadzania i oczyszczania ścieków przy spełnieniu wymaganych standardów obsługi.

Realizacja polityki rozwoju na terenie gminy wymaga:

- 1) utrzymania w dobrym stanie technicznym oczyszczalni ścieków, obiektów, urządzeń oraz sieci kanalizacyjnej,
- 2) systematycznego rozwoju sieci uwzględniającego odprowadzenie jak największych ilości ścieków socjalno-bytowych oraz przystosowanego do etapowej realizacji, o średnicach kolektorów uwzględniających zasięg docelowy,
- 3) zapewnienia szczelności systemu; ograniczenia do minimum dopływu wód infiltracyjnych,
- 4) na terenach nieskanalizowanych uporządkowania gospodarki ściekowej poprzez:
 - wyeliminowanie zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych,
 - wymóg okresowej kontroli szczelności zbiorników przeznaczonych do gromadzenia ścieków,
 - egzekwowanie umów o wywóz ścieków do punktów zlewnych,
 - realizację punktów zlewnych,
 - wymóg szczelnych zbiorników na gnojowicę.

W terenach **UC1, UC2, UC3** położonych przy granicy ze Świniarskiem, lokalizowane obiekty nie mogą mieć negatywnego wpływu na jakość wód ujmowanych przez Zakład Uzdatniania Wody w Świniarsku.

Jako najkorzystniejszą z punktu widzenia ochrony zasobów wodnych tego obszaru uznaje się realizację kompleksowego programu budowy kanalizacji z odprowadzaniem ścieków do oczyszczalni.

Na terenach zabudowy rozproszonej za najkorzystniejsze pod względem ekonomicznym uznać należy rozwiązania indywidualne tj. przydomowe (grupowe) oczyszczalnie ścieków. Ich realizacja uwzględniać oczywiście musi ewentualne ograniczenia wynikające z lokalnych warunków hydrogeologicznych. W przypadku udostępnienia nowych, większych terenów pod zabudowę jako zasadę przyjmować powinno się uzbrojenie w kanalizację sanitarną, równocześnie z budową sieci wodociągowej. Szczegółowe zasady obsługi w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków ustalone zostaną na etapie planów miejscowych.

Gmina Podegrodzie na niewielkiej części swojego obszaru posiada system odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych (Podrzecze). Ścieki z istniejącej kanalizacji trafiają do oczyszczalni ścieków znajdującej się w m. Podrzecze. Na obszarach gdzie brak jest kanalizacji ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych. Przewiduje się budowę kanalizacji, która obejmie swoim zasięgiem tereny zwartej zabudowy położone we wszystkich sołectwach.

Na obszarze gminy przyjęto kierunki działań zmierzające do podłączenia jak największej ilości gospodarstw domowych do sieci kanalizacji. W terenach gdzie nie jest to możliwe ze względu na duże rozproszenie zabudowy, przewiduje się gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych lub realizację indywidualnych oczyszczalni ścieków. Na rysunku Kierunki Rozwoju Infrastruktury Technicznej, stanowiącym załącznik do uchwały Rady Gminy przedstawiono uzbrojenie terenu obejmujące przebiegi tras głównych kolektorów. Ich przebieg należy traktować jako orientacyjny, wymagający uściślenia na etapie opracowania planów miejscowych i projektów budowlanych.

Energetyka i telekomunikacja

Polityka w zakresie dostarczania energii elektrycznej będzie oparta na modernizacji istniejącej sieci średniego i niskiego napięcia oraz rozbudowie tej sieci w przypadku wzrostu i zapotrzebowania na energię elektryczną w szczególności z wyznaczeniem dużych terenów pod lokalizację usług komercyjnych

Realizacja ww. polityki polegać będzie na:

- 1) zapewnieniu wszystkim mieszkańcom gminy i pozostałym odbiorcom niezawodnych dostaw mocy i energii elektrycznej o wymaganym standardzie,
- 2) zaspokojeniu przyszłych potrzeb, wynikających z rozwoju przestrzennego gminy, zwłaszcza w dziedzinie usług komercyjnych,
- 3) zachowaniu wzdłuż napowietrznych linii energetycznych, stref technicznych terenów wolnych od zabudowy,
- 4) ograniczeniu niekorzystnego wpływu elektroenergetycznych linii napowietrznych na atrakcyjność krajobrazu.

W studium dopuszcza się w terenach rolnych lokalizację elektrowni wiatrowych i wież radiokomunikacyjnych. Szczegółowa ich lokalizacja powinna zostać określona w planach miejscowych.

Ze względu na walory krajobrazowe gminy istotnym problemem jest ograniczenie niekorzystnego wpływu napowietrznych linii elektroenergetycznych na walory estetyczne. W tym celu gmina powinna podjąć działania mające na celu:

- 1) sukcesywną wymianę, w ramach podejmowanej modernizacji, istniejących linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia na linie kablowe na terenach centrów poszczególnych miejscowości,
- 2) wskazanie w planach miejscowych terenów, na których wskazana byłaby realizacja linii energetycznych w wersji kablowej.

Dopuszcza się kablowanie linii energetycznych i telekomunikacyjnych na zasadach uzgodnionych z zarządcą sieci.

Dla ochrony przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego od istniejących i projektowanych napowietrznych linii 110 kV wymagane jest zachowanie wzdłuż nich stref technicznych terenów wolnych od zabudowy o szerokości ok. 20 m po obu stronach od osi tych linii. Podaną wartość należy traktować jako wielkość orientacyjną (z wyjątkiem pasów ochronnych wyłączonych z zalesiania), bowiem dokładny rozmiar strefy technicznej zależy od poziomu natężenia pola elektromagnetycznego. Należy przyjąć, że wolne od zabudowy powinny być tereny, dla których poziom natężenia pola elektromagnetycznego przekracza dopuszczalne 1kV/m, a ewentualne zagospodarowywanie podanych powyżej stref technicznych powinno być każdorazowo uzgadniane z właściwym operatorem sieci.

Uzyskanie na obszarze całej gminy ogólnopolskich, a w dalszej perspektywie europejskich, standardów jakości i dostępu do sieci telekomunikacyjnej, nastąpi poprzez kontynuację dotychczasowych działań, zmierzających do poprawy poziomu usług telekomunikacyjnych polegających na modernizacji i rozbudowie sieci oraz urządzeń telekomunikacji, zarówno przewodowej, jak i komórkowej.

W zakresie polityki telekomunikacyjnej ustala się następujące działania:

- 1) rozbudowa i modernizacja centrali i sieci telekomunikacyjnych, stosownie do potrzeb,
- 2) uzyskanie na obszarze całej gminy ogólnopolskich standardów jakości i dostępu do sieci telekomunikacyjnej,
- 3) ewentualna rozbudowa urządzeń telekomunikacji komórkowej zgodnie z zasadami ochrony i kształtowania krajobrazu. W studium dopuszcza się w terenach rolnych lokalizację wież radiokomunikacyjnych. Szczegółowa ich lokalizacja powinna zostać określona w planach miejscowych.

Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Celem aktywnego działania w zakresie zaopatrzenia mieszkańców gminy Podegrodzie w gaz i ciepło jest redukcja emisji zanieczyszczeń powstałych w wyniku ogrzewania gospodarstw domowych takim materiałem opałowym jak węgiel i koks.

Polityka w zakresie zaopatrzenia w gaz będzie oparta na:

- 1) sukcesywnej budowie sieci gazowej średniego ciśnienia pozwalającej na zapewnienie dostępu do sieci maksymalnej ilości odbiorców indywidualnych.

Nie przewiduje się realizacji na terenie gminy sieci ciepłowniczej.

Gospodarka odpadami

Głównym zadaniem w zakresie polityki gospodarowania odpadami będzie realizacja Gminnego Planu Gospodarki Odpadami w Gminie Podegrodzie. Polegać ona będzie na:

- 1) edukacji ekologicznej mieszkańców, turystów i właścicieli punktów handlowych,
- 2) wdrożeniu systemu segregacji odpadów komunalnych w miejscach ich powstawania,
- 3) poszukiwaniu końcowych odbiorców zainteresowanych wtórnym wykorzystaniem odpadów posegregowanych,
- 4) odzysku odpadów opakowaniowych,
- 5) zorganizowanym załadunku i wywozie posegregowanych śmieci na wysypisko w Podegrodziu,
- 6) likwidacji dzikich wysypisk śmieci na terenie gminy.

Ze względu na specyfikę gminy, a w szczególności fakt, iż turystyka powinna stanowić jedno ze źródeł dochodu mieszkańców, za problem mający istotne znaczenie uznać należy likwidację dzikich wysypisk.

2.8. POLITYKA GOSPODARKI GRUNTAMI W TYM POLITYKA KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

Głównym celem gospodarki gruntami powinno być stworzenie warunków do prowadzenia aktywnej polityki gminy w tym zakresie. Może to zostać osiągnięte poprzez zwiększenie zasobu gruntów komunalnych oraz gruntów należących do wspólnot rolnych i leśnych. W głównej mierze należy zwrócić uwagę na możliwości pozyskiwania gruntów z zasobów Skarbu Państwa, co nie jest obarczone dużymi nakładami finansowymi. Istotnym czynnikiem umożliwiającym powiększanie zasobu gruntów komunalnych jest skupowanie terenów od właścicieli prywatnych na obszarach gdzie przewiduje się realizację inwestycji publicznych o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania gminy.

Realizacja polityki wymaga ponadto:

- 1) określenia zasad dysponowania terenami mienia komunalnego, w tym zasad kontroli i egzekucji terminowości opłat za korzystanie z mienia gminnego,
- 2) aktywnej realizacji wtórnych podziałów geodezyjnych lub scaleń w terenach wyznaczonych w planach miejscowych,

- 3) systematycznego uaktualniania podkładów geodezyjnych,
- 4) podjęcia działań organizacyjnych służących sprawnemu pozyskiwaniu gruntów przez gminę,
- 5) określenia przy przetargach, a następnie egzekwowania, zgodnego z przeznaczeniem, zagospodarowania i wykorzystywania nieruchomości komunalnych,
- 6) różnicowania warunków finansowych korzystania z gruntów już zainwestowanych w celu wprowadzenia pożądanych zmian w istniejącym zagospodarowaniu terenu.

2.9. POLITYKA GMINY NA TERENACH OSUWISKOWYCH I NARAŻONYCH NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI.

Przedmiotem polityki gminy na terenach zagrożonych występowaniem ruchów osuwiskowych lub narażonych na niebezpieczeństwo powodzi jest minimalizacja zagrożeń dla ludzi i mienia.

Realizacja polityki **w zakresie ochrony przed zagrożeniem ruchami osuwiskowymi** wymaga:

- 1) ograniczenia zainwestowania terenów zagrożonych osuwaniem do przypadków inwestycji, dla których nie można znaleźć innej lokalizacji. Inwestycje takie mogą być realizowane wyłącznie z uwzględnieniem wyników dokumentacji geologiczno-inżynierskiej wykonanej na etapie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych,
- 2) podjęcia działań, które pozwoliłyby na szczegółowe wprowadzenie do planów miejscowych zasięgu terenów zagrożonych występowaniem ruchów osuwiskowych, w szczególności pozyskanie takich materiałów ze starostwa powiatowego, w którego gestii znajduje się obecnie problematyka osuwiskowa.

Realizacja polityki **w zakresie ochrony przed zagrożeniem powodziowym** wymaga:

- 1) nierozszerzania (w stosunku do ustaleń dotychczasowych planów) terenów przeznaczonych do zainwestowania usytuowanych w granicach (wyznaczonego w studium RZGW Kraków) zalewu wodami o prawdopodobieństwie przewyższenia 1%,
- 2) zapewnienia możliwości szybkiej ewakuacji ludności w sytuacji zagrożenia poprzez odpowiednie rozwiązania w zakresie komunikacji,
- 3) zwiększania powierzchni lasów w celu zwiększenia retencyjności obszaru gminy. Realizując powyższą politykę gmina stosować się będzie do wymogów obowiązujących przepisów szczególnych, w zakresie ochrony przed powodzią,
- 4) wprowadzenia w planach miejscowych szczegółowych ustaleń dotyczących zakazu grodzenia nieruchomości oraz budowy obiektów budowlanych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków wodnych.

3. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

Na terenie gminy Podegrodzie przewiduje się realizację wymienionych poniżej inwestycji celu publicznego. Lista ta może być modyfikowana w związku z pojawieniem się nowych potrzeb oraz nowych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym:

1. Budowa obwodnicy Starego i Nowego Sącza wraz z węzłami.
2. Przebudowa dróg powiatowych wraz z budową chodników.

Inwestycje o znaczeniu lokalnym:

Zgodnie z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie przewiduje się realizację następujących inwestycji o znaczeniu lokalnym:

DZIAŁANIA		NAZWA PLANOWANEGO ZADANIA	MIEJSCOWOŚĆ	CZAS REALIZ.
A. POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO				
A.1.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Ochrona wód powierzchniowych i gruntowych	Teren całej Gminy	2006-2011
A.2.	Regulacja potoków	Potok Brzeźnianka - od zapory przeciwrumowiskowej do leśniczówki; odmulenie od centrum wsi (Instytut) do rzeki Dunajec	Brzezna	2006-2010
		Potok Gostwiczanka – regulacja powyżej mostu w centrum wsi	Długoleka - Świerkla	
		Potok Rdzawka – regulacja potoku		
		Potok Gostwiczanka – podniesienie wałów powyżej mostu w centrum wsi	Gostwica	
		Potok Suchy – regulacja potoku powyżej zabudowań Pana Czesława Wąsowicza		
		Potok Gostwiczanka – regulacja umocnienia i odmulenie od centrum wsi Gostwica przez wieś Stadła do rzeki Dunajec		
		Potok Słonka – regulacja potoku	Naszacowice i Rogi	
		Potok Jastrzebie – regulacja potoku	Olszanka i Olszana	
		Potok Wolica – regulacja od centrum wsi Olszana do wsi Czarny Potok	Olszana	
	Potok Łąka – regulacja potoku w centrum wsi	Podegrodzie i Juraszowa		

		Potok Barczynka – regulacja, odmulanie	Podegrodzie i Mokra Wieś	
A.3.	Wykonanie odwodnienia terenów Gminy	Odwodnienie terenu Gminy	Teren całej Gminy	2006-2008
		Wykonanie systemu odwodnienia terenów mocno zurbanizowanych na Słonce w Chochorowicach.	Chochorowice	
A.4.	Regulacja i modernizacja cieków wodnych	Od zabudowań Pana Stanisława Szabli do posesji Pawła Samka, Jerzego Ciurki do granicy wsi Podrzecze	Brzezna	2006-2010
		Od kościoła Brzezna Strzyganiec koło zabudowań Pana Józefa Samka do potoku Brzeźnianka		
		Koło zabudowań – Pani Agnieszki Drabik do potoku Brzeźnianka		
		Koło zabudowań – Powyżej Pana Stanisława Pasiuta – szklarnie		
		Koło zabudowań – od Pana Bronisława Buczka do potoku Brzeźnianka		
		Koło zabudowań – od Pana Marka Platy – leśniczówka do potoku Brzeźnianka		
		Koło zabudowań – od Pana Nalepy – leśniczówka do potoku Brzeźnianka		
		Koło zabudowań – od Pana Kotasa – Litacz do potoku Brzeźnianka; koło wjazdu do Brzezna Strzyganiec		
		Rowy melioracyjne- Brzezna równanie w kierunku wsi Podrzecze		
		Odtworzenie ciek wodnego starego koryta potoku Brzeźnianka od SUR do rzeki Dunajec		
		Ciek koło sklepu – Pani Józefy Żelasko	Chochorowice	
		Ciek od zbiornika przez wieś do drogi Chochorowice – Niskowa		
		Ciek od Słonki do granicy drogi Chochorowice- Niskowa		
		Ciek wodny przy drodze Rembacz, Sojtysiówka i Poddobranie do potoku Gostwiczanka (Gajduszowiec)	Długotęka – Świerkla	
		Ciek wodny koło magazynów Kółka Rolniczego od Mokrej wsi do potoku Gostwiczanka (Gajduszowiec)		
		Ciek wodny koło posesji Pana Andrzeja Hebdy do potoku Gostwiczanka (Gajduszowiec)		
Ciek wodny przy drodze Długotęka – Świerkla – Stronie od posesji Pana Ganarczyka wzdłuż posesji Pana Krajewskiego, Pana Hebdy, Pana Kuliga, Pana Platy do potoku Gostwiczanka (Gajduszowice)				
Ciek wodny od Mokrej Wsi do potoku Gostwiczanka (Gajduszowice) koło posesji Pana Jurkowskiego Stefana	Gostwica			
Ciek wodny od Brzeznej Litacz – koło zabudowań Pana Migacza i pola Pana Wąsowicza z potokiem Suchej				

	Ciek wodny Gostwica- Wierzchowina – do granicy drogi Brzezna koło SUR – przechodzący przez posesje Sadowniczego Zakładu Doświadczalnego ISK w Brzeznej	
	Ciek wodny od Gostwica Wierzchowina wzdłuż granicy Sadowniczego Zakładu Doświadczalnego ISK w Brzeznej do drogi Brzezna Instytut – Gostwica	
	Rów melioracyjny na Gostwica- Poświętne od posesji Pana Bogdana Platy do potoku Gostwiczanka (Gajduszowice)	
	Ciek wodny od Duleńskie- koło posesji Pana Bednarka do potoku Gostwiczanka (Gajduszowice)	
	Ciek wodny wzdłuż Wierzchowina do potoku Gostwiczanka (Gajduszowice)	
	Ciek wodny Gostwica - Kwasowiec od Pana Jacka Gurgula do drogi powiatowej	
	Ciek wodny koło zabudowań Pana Bodziony i Pan Przywara Zdzisław od Mokrej Wsi do potoku Gostwiczanka (Gajduszowice)	
	Ciek wodny koło posesji Pana Fiuta, Pana Franciszka Żelasko do potoku Suchy	
	Ciek wodny od posesji Pana Laciugi w kierunku potoku Łąka	Juraszowa
	Ciek wodny od posesji Pana Potoczaka w kierunku potoku Słomka – Naszacowice	
	Ciek wodny Mokra wieś – Stronie koło zabudowań Pana Józefa Hejmeja , Pana Marka Sznajdra i Pana Jana Platy	Mokra Wieś
	Ciek wodny od Mokrej Wsi w kierunku Stronie – koło Pana Hejmeja Czesława i szkoły	
	Ciek wodny od Juraszowej od Pana Macieja Krzyżaka do potoku Słomka	Naszacowice
	Ciek wodny od Juraszowej przez centrum wsi tj. koło Pana Śledzia Ryszarda, Biedroń do potoku Słomka	
	Ciek wodny od Juraszowej koło zabudowy Pana Kolasa i Pana Marka Śledzia do potoku Słomka	
	Ciek wodny od Juraszowej koło zabudowań Pana Turka Józefa i Piotra do potoku Słomka	
	Ciek wodny od Juraszowej koło zabudowania Pana Mężyka	
	Ciek wodny na Podglince od zamczyska (droga) do potoku Jastrzębie	
	Ciek wodny z Brzegów tj. od Pana Waligury Zenona do potoku Słomka	
	Ciek wodny z Brzegów od zabudowań Pana Jerzego Ciągło i Pana Stachonia do potoku Słomka	

	Ciek wodny od Naszacowic Zalas koło zabudowy Pana Zygmunta, Lipień do potoku Jastrzębie	
	Ciek wodny od przysiółka Działy , od posesji Pana Józefa Mamala koło budynku OSP Olszanka do potoku Jastrzębie	Olszanka
	Ciek wodny od zabudowań Pani Zofii Liber wzdłuż drogi Młynówka do potoku Jastrzębie	
	Ciek wodny od przysiółka Budzyń wzdłuż posesji cmentarza do potoku Jastrzębie	
	Ciek wodny od przysiółka Budzyń koło posesji Pani Postrożnej i Pani Łatka do potoku Jastrzębie	
	Ciek wodny od przysiółka Budzyń koło zabudowań Pana Andrzeja Łatka do potoku Jastrzębie	Olszana
	Ciek wodny od przysiółka Budzyń koło posesji Pana Bodziony, Pana Wojnarowskiego do potoku Jastrzębie	
	Ciek wodny od przysiółka Budzyń koło posesji Pana Teofila Hejmeja do potoku Jastrzębie	
	Ciek wodny od przysiółka Starzencin koło posesji Pana Mamali i Pana Dąbrowskiego do potoku Jastrzębie.	
	Ciek wodny koło posesji Pana Hejmeja do potoku Wolice	
	Rowy melioracyjne i odprowadzające wody do rzeki Dunajec	Podrzecze
	Ciek wodny od Łazów Pana Mirosława Żelasko, Pana Pasiuta, Olszaka do potoku Łąka	Podegrodzie
	Ciek wodny od posesji Pana Stanisława Skocznia – Porębskiej do kanalizacji burzowej	
	Ciek wodny „od Rynny” koło posesji Pana Zbigniewa Ciągła do posesji Pana Andrzeja Szewczyka do kanalizacji burzowej	
	Rów melioracyjny od posesji Pana Władysława Połec do rzeki Dunajec	
	Ciek wodny od Pawilonu handlowego w Podegrodziu do kanalizacji burzowej do rzeki Dunajec	
	Ciek wodny tzw. ulicy tj. Pana Czesława Gomółki, Pana Walenty Pietrzak do kanalizacji burzowej	
	Ciek wodny na przysiółku Barczynka koło posesji Pana Władysława Platy	
	Ciek wodny koło posesji Pana Heńczke	
	Ciek wodny od Juraszowej koło posesji Pana Gancarczyka do potoku Słomka	Rogi
	Ciek wodny od posesji Pana Orła , Pana Krzysztofa Piekarczyka do potoku Słomka	
	Ciek wodny od centrum wsi koło drogi do potoku Słomka (zabudowanie pana Maciuszka Stanisława)	

		Ciek wodny od Juraszowej tj. od Pana Macieja Krzyżaka - Kowala do potoku Słomka			
A.5.	Modernizacja rowów przydrożnych	Rów melioracyjny „Na Granicy”	Brzezna	2006-2013	
		Rów melioracyjny „k/Płaty”	Długoleka Świerkla		
		Rów melioracyjny „Na Poświatnym”	Gostwica		
		Rów melioracyjny „k/ Waligóry”			
		Rów melioracyjny „Pod Lasem”	Olszana		
		Rów melioracyjny „Pod Górą”			
		Rów melioracyjny „k/ Instytutu”			
		Rów melioracyjny „R-3”			
		Rów melioracyjny „k/ Potońca”			
		Rów melioracyjny „k/POM”	Podegrodzie		
Rów melioracyjny „k/Ombacha”	Stadła				
A.6.	Regulacja osuwisk	Usunięcie czynnego osuwiska na drodze gminnej, (osuwisko czynne od 1997r.) koło Frypowicza	Brzezna	2006-2009	
		Zabezpieczenie osuwiska przy drodze i terenach przyległych do drogi Brzezna – Strzyganiec			
		Zabezpieczenie osuwiska, które stwarza zagrożenie dla mieszkańców osiedla Młynówka	Olszanka		
A.7.	Rozwój edukacji ekologicznej, zachow. walorów przyrodniczo krajobrazowych Gminy	Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego obszarów prawnie chronionych na terenie Gminy.	Teren całej Gminy	CIAĞŁY	
		Zachowanie walorów przyrodniczo- krajobrazowych Gminy.			
B. ROZWÓJ SYSTEMU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ					
B.1.	Modernizacja dróg lokalnych na terenie Gminy	Droga	Długość mb	Brzezna	CIAĞŁY
		Brzezna od drogi głównej po wale rzeki Brzeźnianka koło Pana Tokarczyka do Pana Saroty, Pana Ledniowskiego i oczyszczalni ścieków w Podzeczcu	1 400		
		Od drogi powiatowej do Pana Ruchały, Pana Ledniowskiego	300		
		Koło Pana Majchra do Pana Koseckiego- Budynek Starej Szkoły	400		
		Od Zapory do Pana Franciszka Golonki wzdłuż potoku Brzeźnianka	500		
		Od drogi na Brzeźną Litacz do Pani Marii Dąbrowskiej	250		

	Od przystanku w Brzeznej Litacz od Pana Pasiuta do Pana Grochowskiego-Górny Litacz	600	
	Od Remizy OSP-Litacz w kierunku Piszczków	400	
	Od Remizy OSP-Litacz do Maciuszka, Mordarskiej	300	
	Od drogi Brzezna-Litacz do Pana Iwańskiego i Pana Mordarskeigo	200	
	Od drogi Brzezna-Litacz-Brzezna Strzyganiec do Państwa Kotasów	250	
	Droga do Leśniczówki od Brzeznej Strzygańca	600	
	Droga Brzezna Wola od Pana Konstantego do Pana Józefa Kubackiego	400	
	Droga Brzezna-Wola od Pana Stanisława Konstantego do drogi Brzezna Wysokie	800	
	Droga od drogi na Wysokie do Pana Ledniowskiego, Pana Studziński	200	
	Droga od Kościoła Brzezna Strzyganiec do Pana Kostrzewy	600	
	Droga Brzezna Wola-Pan Brotoń	200	
	Droga w Brzeznej do bloków w Instytucie	250	
	Droga od drogi Podrzeczce-Trzetrzewina do Pana Kazimierza Pasiuta nr 12	500	Chochorowice
	Droga Chochorowice-Niskowa	800	
	Droga na Dąbry	300	
	Droga od Pani Kurowskiej-Kolbusz do granicy ze Stroniem.	150	Długoleka-Świerkla
	Droga od Długoleka-Świerkla-Kościół w kierunku Mokra Wieś do Pana Salomona	200	
	Droga od Centrum przez potok do Pani Bugańskiej	600	
	Droga od drogi Długoleka-Przyszowa w kierunku Pana Kożucha, przez las	1 700	
	Droga od mostku za Kościołem do Pana Gancarczyka	350	

	Droga Poddąbrowie	200		
	Droga Burdak do Pana Jerzego Cabały	300		
	Droga do Bodzionego-Łyskowica	500	Gostwica	
	Droga od Mokrej Wsi do Pana Dudy	400		
	Droga koło sklepu od drogi głównej	175		
	Droga-Łacki od Pana Wąsowicza do Pana Fryzowicz, Pana Sobczak	300		
	Droga od Wierzchowiny od Pana Bodziony do Brzeznej	450		
	Gostwica Kwasowiec poza potokiem, koło Pana Bodziony i Pana Przywara	400		
	Kwasowiec w kierunku Pana Fryzowicza i Pana Matiaszka, Pana Teofila Fiuta i Pana Franciszeka Żelazko	500		
	Kwasowiec w kierunku Pana Janika Bronistawa, Pana Matiaszka i w prawo	400		
	Łąki Gostwickie od Pana Zofii Pasiut w kierunku Brzeznej	250		
	Brzezna Szkoła w kierunku Pana Kubackiego	150		
	Droga od Pana Karpierza w kierunku Pana Józefa Ramsa, Pana Gustawa Potońca	250	Juraszowa	
	Droga od Pana Tokarza do Pana Łęczyckiego	250		
	Droga Mokra Wieś w kierunku Podegrodzie-Osowie-Stolica Barczynka, koło Pana Szabli	500	Mokra Wieś	
	Od Pana Józefa Hejmej do Pana Sznider	350		
	Naszacowice-Podglinka Zamczysko- Pan Sychowski	300	Naszacowice	
	Naszacowice do Pana Waligóry	220		
	Droga Olszana-Granica połączenie z Olszanką	250	Olszana	
	Olszana-Wolica do Pana Gancarczyk i Pana Władysława Błaszczyka	400		
	Poza rzekę Jastrzębik do Pana Kulak i Pana Gancarczyka	150		

		Olszana-Budzyń do Pana Króla	500		
		Droga Czarny Potok Pan Kazimierz Hejmej, Siostry Zakonne	400		
		Droga do Pana Wolfa	250		
		Olszanka-Stanęcin przez las połączenie z Olszaną	1000	Olszanka	
		Olszanka od Pana Rams do połączenia z Kadczą	300		
		Olszanka do Pana Piotra Zbożeń od pana Pasiuta (dawnego sołtysa)	140		
		Droga Podegrodzie Osieki koło Pana Laciugi-Pana Bodziony- Pana Pasiut	200	Podegrodzie	
		Droga do żwirowni			
		Droga łącznik Obwodnica przez Zasłonie			
		Stara Droga			
		Podegrodzie – Osowie			
		Barczynka koło Fryzowicza			
		Droga w kierunku Niskowej	150	Podrzecze	
		Droga do Pana Czernikowskiego	200		
		Droga do oczyszczalni	500		
		Droga do Pana Józefa Szyszki	900	Rogi	
		Droga do Pana Orzeł	300		
		Droga od Centrum koło Pana Dyrka	160		
		Droga Podegrodzie Osowie-Owieczka	200		
		Droga od Stadeł do skrzyżowania z drogą Podegrodzie Gostwica	600	Stadła	
		Droga Gostwica Poświętne z drogą Stadła-Mokra Wieś	500		
B.2.	Modernizacja chodników na terenie Gminy	Budowa chodnika od Kościoła na Strzygańcu		Brzezna	CIĄGŁY
		Budowa chodnika Brzezna –Stadła dół do centrum wsi		Brzezna, Stadła	
		Budowa chodników koło drogi powiatowej w stronę szkoły		Długołęka – Świerkła	
		Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej Naszacowice – Limanowa (Siekierczyna – Naszacowice)		Naszacowice	
		Budowa chodnika przy drodze powiatowej o dł. 1.5 km		Olszanka	
		Budowa chodnika od Szkoły do Sklepu		Olszana	

		Wykonanie chodników wzdłuż drogi powiatowej	Stadła	
B.3.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ciągu linii oświetlenia dróg	Oświetlenie drogi Brzezna - Strzyganiec	Brzezna	CIAĞŁY
		Oświetlenie uliczne w Brzeznej w kierunku ujęć wody		
		Przebudowa linii energetycznej Niskowa-Chochorowice.	Chochorowice	
		Oświetlenie na Burdak, Rębacz, za lasem w Długołęce-Świerkli.	Długołęka – Świerkla	
		Modernizacja oświetlenia ulicznego Naszacowicach	Naszacowice	
		Oświetlenie uliczne koło drogi powiatowej w Olszanie w stronę Czarnego Potoku	Olszana	
		Dokończenie budowy oświetlenia w Olszance	Olszanka	
		Oświetlenie drogi Podegrodzie do boiska sportowego i do ujęć wody	Podegrodzie	
Oświetlenie drogi „Zapłocie”				
B.4.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ciągu linii oświetlenia obiektów	Oświetlenie Cmentarza w Brzeznej	Brzezna	CIAĞŁY
B.5.	Budowa i modernizacja mostów	Kładki przejazdowe przez rzekę w Długołęce-Świerkli	Długołęka –Świrkla	CIAĞŁY
		Budowa mostu do Gimnazjum w Brzeznej na potoku Brzeźnianka	Brzezna	
		Budowa przejazdu przez potok Słonka k/Kaplicy do zabudowań pod lasem	Naszacowice	
		Odbudowa mostu na potoku Gostwiczanka w przysiółku Wygłanowice	Stadła	
B.6.	Budowa kanalizacji	Kanalizacja sanitarna obejmująca wszystkie wioski Gminy	Teren całej Gminy	2006-2013
B.7.	Budowa sieci gazowej	Budowa sieci gazowej obejmująca wszystkie wioski Gminy	Teren całej Gminy	2007-2013
B.8.	Budowa sieci wodociągowej	Podłączenie do sieci wodociągowej Szkołę Podstawową, domki na osiedlu, Instytut, bloki mieszkalne oraz SUR	Brzezna	2007-2013
		Rozbudowa sieci wodociągowej w kierunku pawilonu handlowego – Pan Bochniarz oraz w kierunku Łąka - Łazy	Podegrodzie	2007-2008

		Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Gostwica, Podrzecze, Mokra Wieś, Rogi, Naszacowice, Olszanka, Olszana	Gostwica, Podrzecze, Mokra Wieś, Rogi, Naszacowice, Olszanka, Olszana	2007-2013
		Budowa wodociągu w Juraszowej	Juraszowa	
B.9.	Budowa parkingów	Dokończenie parkingu k/Cmentarza	Długołęka Świerkla	- 2006-2013
		Wykonanie parkingu przy cmentarzu	Brzezna	
		Budowa parkingu przy cmentarzu	Podrzecze	
		Budowa parkingu przy Kościele	Brzezna	
B.10.	Budowa, rozbudowa i modernizacji budynków i obiektów użyteczności publicznej	Budowa zadaszenia przystanku przy drodze powiatowej Chełmiec-Gołkowice (Chełmiec – Naszacowice)	Brzezna	2006-2010
		Remont budynku po szkole podstawowej jako jedynego budynku użyteczności publicznej	Naszacowice	
C. POPRAWA WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW				
C.1.	Zagospodarowanie przestrzenne Gminy	Opracowanie studium i planu zagospodarowania przestrzennego Gminy	Teren całej Gminy	2006-2007
C.3.	Zapewnienie atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu poprzez rozbudowę infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej	Budowa ścieżek rowerowych	Teren całej Gminy	CIĄGŁY
		Budowa placu zabaw		
		Zagospodarowanie miejsc pod imprezy lokalne		
		Budowa amfiteatru letniego	Podegrodzie	2007-2008
C.6.	Poprawa poczucia bezpieczeństwa zbiorowego i osobistego	Likwidacja niebezpiecznych skrzyżowań oraz budowa barierek bezpieczeństwa przy chodnikach w szkołach	Teren całej Gminy	CIĄGŁY
D. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, KULTURY I REKREACJI				
D.1.	Budowa, rozbudowa obiektów turystycznych, rekreacyjnych i sportowych	Budowa kortu tenisowego	Brzezna	2007-2013
		Budowa motelu z parkingiem zlokalizowanego w pobliżu ośrodka rekreacyjno- sportowego		

		Budowa ośrodka rekreacyjno-sportowego /basen ogrzewany przez energię słoneczną, lodowisko, boiska do gier sportowych (piłka: nożna, siatkowa, ręczna, tenis, bieżnia itp.) na terenie Instytutu koło Szkoły Podstawowej w Brzeznej		
		Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej im. Św. Kingi w Olszance	Olszanka	
		Przebudowa centrum Podegrodzia – place, chodniki, plac zabaw, ścieżki spacerowe, inne	Podegrodzie	2007-2010
		Przebudowa parkingów, dróg dojazdu, ścieżek spacerowych wokół kompleksu GOK, Urzędu Gminy Podegrodzie, Ośrodka Zdrowia		
D.2.	Modernizacja obiektów infrastruktury społecznej	Wykonanie urządzeń energetyczno-ciepłych opartych o energię słoneczną: grzanie wody, ogrzewanie pomieszczeń użytkowych i budynków mieszkalnych, szkół, instytucji, ośrodków zdrowia na obszarze Gminy Podegrodzie wykorzystując środki z UE co pozwoli na większą ochronę środowiska	Teren całej Gminy	2007-2013
		Przystosowanie obiektów publicznych dla osób niepełnosprawnych	Teren całej Gminy	2006-2010
D.3.	Wykorzystanie walorów gminy, stworzenie bazy turystyczno-rekreacyjnej	Promocja walorów krajobrazowych i przyrodniczych gminy	Teren całej Gminy	CIĄGŁY
		Budowa placu plażowo - piknikowo – rekreacyjnego nad Słomką	Naszacowice – Podegrodzie	2007-2008
		Budowa ścieżki rowerowej	Brzezna- Stadła – Gostwica – Podegrodzie – Juraszowa – Rogi	2007-2013
D.4.	Budowa, rozbudowa i modernizacja szkół, przedszkoli	Rozbudowa Szkoły Podstawowej	Mokra Wieś	2007-2010
		Budowa przedszkola	Podegrodzie	2007-2010
		Adaptacja budynku OSP dla przedszkola		2006-2007

		Budowa ogrodzenia koło szkoły	Długoleka – Świerkla	2007-2010
		Wymiana kotłowni i okien w Szkołach Podstawowych	Olszana, Brzezna, Rogi, Brzezna – Litacz, Stadła	2007-2010
		Dostosowanie sieci szkół podstawowych do warunków demograficznych i możliwości finansowych Gminy	Teren całej Gminy	
		W ramach istniejących obiektów szkolnych adaptacja pomieszczeń na sale gimnastyczne		
D.5.	Budowa, modernizacja remiz OSP	Dokończenie budowy remizy OSP i	Teren całej Gminy	2006-2013
			Olszanie	
		Remont elewacji strażnicy OSP i wyposażenie w samochód bojowy	Podrzecze	
D.6.	Modernizacja kaplic	Budowa kaplicy przy Cmentarzu	Brzezna	2006-2013
		Remont kaplicy zabytkowej	Chochorowice	
		Budowa kaplicy cmentarnej	Podrzecze	
D.7.	Modernizacja zabytkowych obiektów w tym kapliczek	Włączenie do Ochrony Zabytków Kaplicy pw. „Przenajświętszej Trójcy” w Chochorowicach i Kaplicę „Chrystusa Frasobliwego w Brzeznej-Strzygańcu, Podegrodziu	Teren całej Gminy	2006-2013

4. PLANY MIEJSCOWE

Na mocy art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717) plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 o *ochronie gruntów rolnych i leśnych*, na terenie gminy Podegrodzie, obowiązek ten dotyczy terenów rolnych lub leśnych, dla których w niniejszym studium wskazano inny kierunek zagospodarowania przestrzennego niż rolny lub leśny, a które dotychczas nie uzyskały zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne. Tereny takie występują we wszystkich miejscowościach gminy.

Zgodnie z ustawą o *przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia* w planie miejscowym wyznacza się tereny, które mogą być przeznaczone do zalesienia w trybie tej ustawy. Występują one we wszystkich miejscowościach gminy.

Zgodnie z art. 44 ust.1 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* do planu miejscowego wprowadza się ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Na terenie gminy Podegrodzie inwestycją taką jest projektowana budowa obwodnicy Nowego i Starego Sącza.

Biorąc pod uwagę wymogi ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, wymogi przepisów szczególnych oraz istniejące na terenie gminy uwarunkowania a w szczególności ustalenia licznych obowiązujących planów miejscowych (zmiany punktowe) i przesądzenia planistyczne z nieobowiązującego już planu ogólnego gminy Podegrodzie, przyjmuje się że na terenie gminy Podegrodzie uzasadnione jest objęcie planami miejscowymi całego obszaru gminy. Dopuszcza się możliwość realizacji planów dla poszczególnych sołectw.

Minimalny zakres merytoryczny planów zgodny być musi z przepisami szczególnymi i dostosowany do problematyki planu.

W trakcie opracowania planu należy zwrócić szczególną uwagę na:

- wykreowanie centrum administracyjno-usługowego miejscowości,
- zagadnienia ochrony środowiska przyrodniczego,
- zagadnienia ochrony dziedzictwa kulturowego i krajobrazu,
- wykreowanie terenów rozwoju aktywności gospodarczej,
- zapewnienie powiązań transportowych i infrastrukturalnych pozwalających na zachowanie ich ciągłości.

Za niezbędne uznaje się wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących:

- ochrony obiektów i obszarów objętych ochroną prawną oraz wskazanych w studium do objęcia ochroną,
- zasad ochrony wód podziemnych, w szczególności wód położonych w obrębie triasowego poziomego wodonośnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 437 „Dolina rzeki Dunajec” oraz strefach sanitarnych ujęć wody pitnej. Za niezbędne uznaje się również wprowadzenie w planach miejscowych zapisów mających na celu zabezpieczenie przed skażeniem wód zasilających ujęcie w Zakładzie uzdatniania wody w Świniarsku (m.in. odprowadzenie i oczyszczenie wód deszczowych w stopniu określonym w przepisach szczególnych itd.),

- uwzględnienie w planach miejscowych obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obowiązujących w tych obszarach zakazów, nakazów i ograniczeń wynikających z przepisów szczególnych,
- zakazu zabudowy kubaturowej w odległości mniejszej niż 25m od brzegów rzek z wyjątkiem obiektów wodnych, gospodarki wodnej i leśnej a dla pozostałych cieków w odległości mniejszej niż 10m,
- możliwości lokalizacji w terenach rolnych elektrowni wiatrowych i wież radiokomunikacyjnych (w tym uszczegółowienia lokalizacji),
- zakazu lokalizacji zabudowy mieszkalnej oraz zakładów produkujących i przechowujących środki spożywcze w odległości mniejszej niż 50m od cmentarzy,
- zapewnienia dostawy wody z sieci wodociągowej do budynków zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 150m od cmentarzy,
- ochrony przeciwpożarowej, przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych na zasadach określonych w przepisach szczególnych,
- minimalnej wielkości działek zgodnie z zapisami studium. Minimalne wielkości działek wskazane w studium, nie obowiązują w przypadku dokonywania podziałów pod drogi, ulice, place, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, podziałów mających na celu powiększenie działek macierzystych,
- wskaźnika maksymalnej intensywności zabudowy (iloczyn powierzchni działki przewidywanej do zabudowy do powierzchni działki położonej w terenach budowlanych) zgodnie z zapisami studium,
- wskaźnika minimalnej wielkości powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z zapisami studium,
- zakazu lokalizacji zabudowy szeregowej (poza terenami **MUs, MPs, MNs**) oraz zakazu zabudowy wielorodzinnej (za wyjątkiem zabudowy socjalnej w terenach **MU**),
- indywidualnych zasad kształtowania architektury i zagospodarowania terenu dla obiektów usług publicznych i sakralnych (nie obowiązują wskaźniki zawarte w poniżej zamieszczonej tabeli),
- rzutu bryły budynku, jego proporcji,
- parametrów dachów (zachowanie symetrii połaci, kąt nachylenia połaci, materiał, kolorystyka, zasady doświetlenia),
- kolorystyki i materiału ścian,
- wysokości zabudowy. Wysokość zabudowy powinna być określona przy użyciu zarówno parametru wysokości zabudowy jak i maksymalnej ilości kondygnacji nadziemnych,
- maksymalnej powierzchni zabudowy dla budynków mieszkalnych i usługowych,
- zasad grodzenia nieruchomości,
- minimalnej ilości miejsc parkingowych i postojowych dla nowo realizowanych obiektów :
 - ❖ dla zabudowy jednorodzinnej, - co najmniej 1 miejsce parkingowe/postojowe na 1 mieszkanie,
 - ❖ dla zabudowy zagrodowej - co najmniej 1 miejsce parkingowe/postojowe na 1 mieszkanie,

- ❖ dla zabudowy usługowej i produkcyjnej - co najmniej 2 miejsca parkingowe na 50m² powierzchni użytkowej oraz dodatkowo co najmniej 2 miejsca na 10 zatrudnionych. Podane wartości mogą zostać skorygowane w planach miejscowych w wyniku uwzględnienia specyfiki miejsca (lub inwestycji) którego bezpośrednio dotyczą.

Ustala się następujące wskaźniki urbanistyczne:

kategoria terenu	maksymalna intensywność zabudowy	Minimalna wielkość nowo wydzielanych działek	Powierzchnia biologicznie czynna
CA	u - 0,7 m - 0,5	u ----- m - 6	30
MU, MUs	u - 0,7 m - 0,4 z - 0,4 sz - 0,6	u ----- m - 10 z - 20 sz - 4	30
MU/W	u - 0,5 m - 0,4	u ----- m - 10	50
MZ	z - 0,4 m - 0,3	z - 20 m - 10	50
MN, MNs	u - 0,6 m - 0,4 sz - 0,6	u ----- m - 10 sz - 4	40 30
MP, MPs	u - 0,6 z - 0,4 m - 0,4 sz - 0,6	u - z - 20 m - 10 sz - 4	40 30
UP	0,5	-	40
UC1	0,5	50	20
UC2	0,6	5	20
US	0,3	10	50
IT	-	-	40

m – zabudowa jednorodzinna

sz – zabudowa szeregowa

z - zabudowa zagrodowa

u - usługi komercyjne

----- - nie ustala się

Dopuszcza się odstępstwa od ww. wskaźników dla terenów, na których obowiązują obecnie plany miejscowe.

Dopuszcza się korektę ww. wskaźników w planach miejscowych w wyniku uwzględnienia warunków wynikających z istniejącego stanu zagospodarowania terenu, którego bezpośrednio dotyczą.

Dopuszcza się odstępstwa od ww. wskaźników dla obiektów (lub wydzielonych obszarów dla ich lokalizacji) **produkcyjnych, usługowych w tym** usług publicznych z zakresu oświaty, opieki społecznej, służby zdrowia, wychowania, kultury, administracji, sportu i rekreacji.

5. POTENCJALNE OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA I OBSZARY PROBLEMOWE

Obszary ograniczonego użytkowania:

Na podstawie analizy istniejącego zainwestowania oraz w związku z realizacją przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje się (jeżeli z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, z analizy porealizacyjnej albo z przeglądu ekologicznego wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem obiektu), następujące istniejące i planowane obiekty na terenie gminy Podegrodzie mogą wymagać ustanowienia obszarów ograniczonego użytkowania :

- 1) planowana budowa obwodnicy Starego i Nowego Sącza,
- 2) istniejące linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV,
- 3) istniejące składowisko odpadów.

Obszary problemowe:

Na podstawie analizy istniejącego zainwestowania oraz w związku z realizacją przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje się że następujące obszary zakwalifikowane mogą zostać jako obszary problemowe:

- 1) tereny wody 1% Dunajca,
- 2) bezpośrednie sąsiedztwo projektowanej obwodnicy Nowego i Starego Sącza.

CZĘŚĆ TRZECIA

1. Uzasadnienie przyjętych rozwiązań

W dniu 24.01.2006 r. Rada Gminy Podegrodzie podjęła Uchwałę Nr 221/XXXVIII/2006 o przystąpieniu do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uchwalonego uchwałą Rady Gminy Podegrodzie w czerwcu 1998 roku.

W dniu 16 maja 2014r. Rada Gminy Podegrodzie podjęła Uchwałę Nr XLII/450/2014 o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uchwalonego uchwałą Rady Gminy Podegrodzie Nr 154/XXIV/2008 z dnia 17 lipca 2008r.

Studium jest dokumentem mającym na celu określenie polityki przestrzennej gminy oraz lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Podegrodzie położona jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego, w powiecie nowosądeckim. Od zachodu i północno-zachodu graniczy z powiatem limanowskim (z gminami Łukowica i Limanowa), od północno-wschodu z gminą Chełmiec, od wschodu z gminą miejską Nowy Sącz, od południowo-wschodu z gminą i miastem Stary Sącz. Od południowo-zachodu Podegrodzie graniczy z gminą Łącko.

Omawiany obszar położony jest na lewym brzegu Dunajca, który na dużym odcinku stanowi południowo-wschodnią granicę gminy. Najbliżej położonymi miastami są Stary Sącz (ok. 5 km), oraz byłe miasto wojewódzkie Nowy Sącz (ok. 12 km), z którym gmina jest ściśle powiązana administracyjnie i gospodarczo. Powierzchnia gminy wynosi 6375 ha.

Przez południowy fragment miejscowości Naszacowice przebiega droga wojewódzka nr 969. Droga ta, kierując się na wschód, łączy obszar gminy ze Starym Sączem i dalej poprzez drogę krajową nr 87 z Nowym Sączem (na północy) i przejściem granicznym w Piwnicznej (na południu). W kierunku południowo-zachodnim droga wyprowadza ruch do Szczawnicy i Nowego Targu. Połączenia z biegnącą na północ od terenu gminy drogą krajową nr 28 Zator - Przemyśl oraz z gminami ościennymi zapewniają drogi powiatowe.

W chwili obecnej trwają prace mające na celu realizację obwodnicy Starego i Nowego Sącza. Projektowany przebieg tych dróg stwarza dla gminy szansę poprawy dostępności komunikacyjnej i dogodnego „podpięcia” do układu dróg wojewódzkich i krajowych.

Gmina Podegrodzie składa się z 13 sołectw: Brzezna, Chochorowice, Długoleka – Świerkła, Gostwica, Juraszowa, Mokra Wieś, Naszacowice, Olszana, Olszanka, Podegrodzie, Podrzecze, Rogi i Stadła. Zarówno pod względem wielkości jak i liczby ludności, największym sołectwem jest Brzezna. Drugie miejsce pod względem wielkości zajmuje Gostwica, natomiast pod względem liczby ludności Podegrodzie. Szczegółowe informacje o liczbie ludności i wielkości poszczególnych sołectw przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 1. Ludność według miejscowości w 2005 r.

Miejscowość	Liczba ludności	% ogółu	Powierzchnia (ha)	% pow. gminy
Brzezna	2283	19,5	1050,02	16,22
Chochorowice	404	3,5	240,25	3,71
Długotęka-Świerkla	821	7,0	648,72	10,00
Gostwica	1415	12,1	841,78	13,00
Juraszowa	268	2,3	144,36	2,23
Mokra Wieś	554	4,7	428,97	6,62
Naszacowice	743	6,4	390,23	6,03
Olszana	1109	9,5	797,44	12,31
Olszanka	575	4,9	322,23	5,01
Podegrodzie	1848	15,8	738,49	11,40
Podrzecze	525	4,5	254,11	3,92
Rogi	355	3,0	251,30	3,88
Stadła	783	6,7	367,10	5,67
OGÓŁEM	11683	100,00	6475,00	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Podegrodzie

W chwili obecnej na terenie gminy obowiązują plany miejscowe z tzw. zmian punktowych obejmujące obszar ok. 86 ha. Poniżej w tabeli przedstawiono szacunkowy bilans terenów przeznaczonych do zainwestowania w nieobowiązującym planie miejscowym oraz zmianach punktowych (tereny mieszkaniowe, mieszkaniowo – usługowe, usługowe, przemysłowe).

Tab. 2. Bilans terenów przewidywanych do zainwestowania w planach miejscowych (w ha).

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia terenów ze starego planu	Powierzchnia terenów ze zmian punktowych	Ogółem
1	2	3	4	5
1.	Brzezna	131,3	17,8	149,1
2.	Chochorowice	19,5	0,8	20,3
3.	Długotęka - Świerkla	28,2	4,3	32,5
4.	Gostwica	58,7	11,3	70,0
5.	Juraszowa	11,8	1,6	13,4
6.	Naszacowice	23,9	1,0	24,9
7.	Mokra Wieś	33,7	4,9	38,6
8.	Olszana	39,8	6,1	45,9
9.	Olszanka	27,0	7,5	34,5
10.	Podegrodzie	89,2	17,0	106,2
11.	Podrzecze	26,3	5,9	32,2
12.	Rogi	17,5	2,2	19,7
13.	Stadła	35,5	5,9	41,4
14.	RAZEM	542,4	86,3	628,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów urzędu Gminy Podegrodzie

W związku z licznymi wnioskami mieszkańców, po przeprowadzonych pracach analitycznych przyjęto, że zasięg terenów z ww. wspomnianych planów miejscowych może zostać poszerzony, tak by zabezpieczone mogły zostać zamierzenia inwestorskie mieszkańców gminy. W szczególności, ze względu na uwarunkowania terenowe, sąsiedztwo z terenami Starego i Nowego Sącza oraz realizacją obwodnic tych miast, w studium za celowe uznano wyznaczenie rezerw terenów pod działalność komercyjną. Nowe tereny komercyjne stwarzają szansę na rozwój gospodarczy gminy.

Tab. 3. Bilans terenów przewidywanych do zainwestowania w planach miejscowych i w Studium

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia terenów ze starego planu	Powierzchnia terenów ze zmian punktowych	Przyrost terenów do zainwestowania w Studium (w stos. do mpzp)	Tereny do zainwestow. w Studium łącznie
		ha	ha	ha	ha
1	2	3	4	5	6
1.	Brzezna	131,3	17,8	184,9	334,0
2.	Chochorowice	19,5	0,8	43,7	64,0
3.	Długoleka-Świekla	28,2	4,3	56,1	88,6
4.	Gostwica	58,7	11,3	57,8	127,8
5.	Juraszowa	11,8	1,6	15,7	29,1
6.	Naszacowice	23,9	1,0	35,7	60,6
7.	Mokra Wieś	33,7	4,9	27,9	66,5
8.	Olszana	39,8	6,1	74,9	120,8
9.	Olszanka	27,0	7,5	40,8	75,3
10.	Podegrodzie	89,2	17,0	161,9	268,1
11.	Podrzecze	26,3	5,9	106,8	139,0
12.	Rogi	17,5	2,2	19,4	39,1
13.	Stadła	35,5	5,9	73,3	114,7
14.	RAZEM	542,4	86,3	898,9	1527,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów urzędu Gminy Podegrodzie

2. Synteza ustaleń Studium

Ustalenia *zmiany* Studium składają się z:

1. Uchwały Rady Gminy w sprawie uchwalenia *zmiany* Studium,
2. *Jednolitego* Tekstu Ustaleń Studium – załącznik Nr 1 do Uchwały Rady Gminy,
3. Rysunku: Kierunki zagospodarowania przestrzennego – Załącznik Nr 2 do Uchwały Rady Gminy - mapa w skali 1:10 000,
4. Rysunku: Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej – Załącznik Nr 3 do Uchwały Rady Gminy - mapa w skali 1:20 000.
5. Rysunku: Uwarunkowania Rozwoju – Załącznik Nr 4 do Uchwały Rady Gminy - mapa w skali 1:10 000.
6. Rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag – Załącznik Nr 5 do Uchwały Rady Gminy.

Z punktu widzenia polityki przestrzennej gminy, najistotniejszym dokumentem są Kierunki zagospodarowania przestrzennego, stąd też w niniejszym rozdziale skupiono się na syntezie zapisów zawartych w tym dokumencie.

W Studium przyjęto następujące cele rozwoju gminy:

CEL - WIZJA

Uwzględniając położenie gminy, jej walory przyrodniczo-krajobrazowe, ukształtowanie terenu warunkujące możliwości inwestycyjne dla różnych form działalności gospodarczej, a także problemy i uwarunkowania rozwoju oraz zamierzenia samorządu i aspiracje społeczności lokalnej, przyjmuje się, że celem - wizją rozwoju gminy będzie:

Gmina Podegrodzie miejscem przyjaznym dla mieszkańców, dynamicznie rozwijającym się gospodarczo, stwarzającym szanse dla rozwoju nauki, kultury i sportu.

CELE GŁÓWNE

Do **głównych celów** kształtujących zrównoważony rozwój Gminy można zaliczyć:

- Stworzenie nowych miejsc pracy i dbanie o poprawę warunków życia mieszkańców Gminy,
- Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców,
- Zaspokajanie potrzeb zdrowotnych i pomocy społecznej mieszkańców w trudnej sytuacji życiowej,

- Stwarzanie możliwości do aktywnego odpoczynku i kulturalnego spędzania czasu wolnego,
- Poprawienie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy,
- Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej Gminy,
- Zapewnianie mieszkańcom gminy dostępności do usług rehabilitacyjnych, leczniczych i terapeutycznych,
- Rozwijanie bazy kulturalnej i sportowej,
- Skuteczną promocję oferty kulturalno-sportowej Gminy,
- Rozwijanie funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnych na terenie Gminy,
- Poprawę poziomu życia mieszkańców gminy poprzez pełniejsze wykorzystanie potencjałów do rozwoju funkcji gospodarczych (rolnictwa, turystyki, drobnej wytwórczości),
- Zachowanie równowagi przyrodniczej środowiska naturalnego.

Koncepcja rozwoju przestrzennego gminy Podegrodzie zakłada zmiany w zagospodarowaniu przestrzeni gminy, mające na celu stworzenie warunków umożliwiających osiągnięcie założonych celów rozwoju.

Rozwój przestrzenny poszczególnych jednostek osadniczych przebiegać będzie w oparciu o:

- d) **zasadę zrównoważonego rozwoju** rozumianego jako „...rozwój społeczno-gospodarczy, w którym w celu równoważenia szans dostępu do środowiska poszczególnych społeczności lub ich obywateli – zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń – następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych” (Ustawa Prawo ochrony środowiska) lub inaczej: „rozwój, w którym obecne pokolenie zaspokaja swoje potrzeby, nie pozbawiając przyszłych pokoleń możliwości zaspokajania swoich potrzeb” (G. H. Brudtland, „Nasza wspólna przyszłość”). Dotyczy to w szczególności ochrony zasobów leśnych oraz ochrony przed zabudową terenów otwartych stwarzających potencjalne możliwości rozwoju różnych form turystyki i rekreacji;
- e) **zasadę samorządności lokalnej** na poziomie poszczególnych sołectw z uwzględnieniem priorytetów na rzecz społeczności gminy, szczególnie w odniesieniu do celów publicznych;
- f) **regułę pierwszeństwa jakości nad ilością** wyrażającą się w następujących zasadach wykorzystania przestrzeni:
 - ◆ ograniczania rozpraszania zainwestowania,
 - ◆ podnoszenia standardu, poszczególnych jednostek osadniczych,
 - ◆ utrzymania, poprawy i kształtowania ładu przestrzennego szczególnie w historycznych centrach wsi,
 - ◆ ochrony i eksponowania tych elementów zagospodarowania przestrzennego, które służą zachowaniu dziedzictwa kulturowego i świadczą o tożsamości i lokalnej odrębności.

Przyjmując za podstawę rozwoju przestrzennego gminy przytoczone powyżej zasady, w studium wyodrębnione zostają poszczególne kategorie obszarów predysponowane dla różnych rodzajów użytkowania. Proponuje się następujące **kierunki przekształceń i rozwoju przestrzennego**:

- CA** – Obszar kształtowania centrum administracyjno-usługowego gminy
- MU, MU_s** – Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej i zagrodowej
- MU/W** – Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej i zagrodowej położonej w obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią
- MZ** – Obszar kształtowania zabudowy zagrodowej i mieszkalnej jednorodzinnej
- MN, MN_s** – Obszar kształtowania zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej
- MP, MP_s** – Obszar potencjalnego rozwoju zabudowy mieszkaniowej
- UP** – Obszar usług publicznych
- UC1, UC2, UC3** – Obszar koncentracji działalności gospodarczej
- US** – Obszary usług sportu i rekreacji
- IT** – Obszar inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej i komunalnej
- NU** – Obszar inwestycji z zakresu infrastruktury komunalnej – składowisko odpadów komunalnych
- RP** – Obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej
- RM** – Obszar zabudowy zagrodowej w terenach rolnych
- RO1** – Obszar terenów rolnych i terenów otwartych z *dopuszczeniem realizacji nowej zabudowy w obrębie istniejących siedlisk*
- RO2** – Obszar terenów rolnych i terenów otwartych z *dopuszczeniem przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz realizacji nowej zabudowy na zasadzie wymiany substancji budowlanej*
- RO3** – Obszar specjalistycznej produkcji rolniczej
- ZC** – Obszar cmentarzy
- ZN** – Obszar zieleni nieurządzonej i izolacyjnej
- ZL** – Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny leśne
- ZE1, ZE2** – Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny zadrzewień i zakrzewień
- ZE3** – Obszar podstawowych zasobów ekologicznych – tereny otwarte
- ZZ** – Obszar położony w międzywalu Dunajca oraz pomiędzy potokiem Słomka a drogą powiatową nr 1544
- ZB** – Obszar projektowanych zbiorników retencyjnych
- ZW** – Obszar cieków wodnych z obudową biologiczną
- KU** – Tereny komunikacji - parkingi
- K.....** – Tereny komunikacji (**KDW** , **KDD**, **KDL1**, **KDL2**, **KDL3**, **KDZ1**, **KDZ2**, **KDG1**, **KDG2**).

W celu osiągnięcia przyjętych celów rozwoju, w dokumencie studium określone zostały działania (tzw. polityki) jakie gmina powinna prowadzić w odniesieniu do poszczególnych dziedzin gospodarki przestrzennej:

- Polityka przestrzenna oraz kierunki rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacji.
- Polityka kształtowania zabudowy mieszkalnej.
- Polityka wyposażenia gminy w infrastrukturę społeczną i komunalną.
- Polityka kształtowania zabudowy związanej z aktywnością gospodarczą.
- Polityka ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.
- Polityka ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.
- Polityka kształtowania systemu transportowego.
- Polityka w zakresie infrastruktury technicznej.
- Polityka gospodarki gruntami w tym polityka kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
- Polityka gminy na terenach osuwiskowych i narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

W studium wskazano **obiekty i elementy podlegające ochronie prawnej**. Są to:

w zakresie ochrony środowiska kulturowego

Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków:

- Naszacowice- grodzisko nr.rej. Ks. A – 355, dec. 155/83
- Podegrodzie- grodzisko „Na Grobli” nr.rej. Ks. A – 356, dec. 156/83
- Podegrodzie- grodzisko „Zamczysko” nr.rej. Ks. A – 357, dec. 157/83
- Chochorowice- kapliczka nr.rej. Ks. A – 771, dec. 571/95
- Podegrodzie- kaplica p.w. św.Anny nr.rej. A-47/M

w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego

- Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz.U. 01.92.1029) do podlegających ochronie **leśnych siedlisk przyrodniczych** występujących na terenie gminy Podegrodzie zaliczono: olszynę górską (*łac. Alnetum incanae*), buczynę karpacką (*łac. Dentario glanulosae-Fagetum*) i kwaśną buczynę górską (*łac. Luzulo nemorosae-*

Fagetum). Poza zbiorowiskami leśnymi, na terenie gminy występuje ok. 20 **zbiorowisk nieleśnych**, z których 3 podlegają ochronie. Są to: łąka mietlicowo-mieczykowa (*łac. Gladiolo-Agrostietum*), wilgotna łąka ostrożeńiowa (*łac. Cirsietum rivularis*) oraz traworośla trzcinnikowe (*łac. Calamagrostietum villosae*).

- **pomnik przyrody** - lipa drobnolistna (*łac. Tilia cordata Mill.*) „Jana i Marianny”, rosnąca przy przydrożnej kapliczce we wsi Długołęka-Świerkla. Zgodnie z § 2 Rozporządzenia Wojewody Nowosądeckiego Nr 32 poz. 293 z dnia 27 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody 2-ch stanowisk lilii złotogłów oraz niektórych drzew znajdujących się na obszarze województwa nowosądeckiego (Dz.Urz. Województwa Nowosądeckiego Nr 26/94 z dnia 29 grudnia 1994 r.), w stosunku do ww. pomnika przyrody obowiązują następujące zakazy:
 - pozyskiwania, niszczenia i uszkodzania,
 - wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub nieczystości oraz innego zanieczyszczania ich otoczenia,
 - zmiany stosunków wodnych,
 - niszczenia gleby lub zmiany jej użytkowania,
 - palenia ognisk w odległości nie mniejszej niż 30 m od drzew”

- **projektowane pomniki przyrody**
Na terenie gminy Podegrodzie przewiduje się objęcie ochroną następujących obiektów przyrody:
 - dwie sosny zwyczajne – znajdujące się na działce nr 475/1 w Brzeznej (bezpośrednio przy kościele na Strzygańcu),
 - lipa i klon - znajdujące się na działce nr 521/3 w Brzeznej (na terenie Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w pobliżu dworku),
 - dwie lipy – znajdujące się na działce ośrodka zdrowia w Brzeznej przy szosie głównej.

W stosunku do ww. obiektów przewiduje się wprowadzenie zasad ochrony jak dla pomników przyrody.

- **Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu** - powołany rozporządzeniem Wojewody Małopolskiego w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Rozporządzenie nr 92/06 z dnia 24.11.2006). W Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu znajduje część gminy wskazana na załączniku nr 2 do uchwały Rady Gminy. *Od 2012r. obowiązuje uchwała Nr XVIII/299/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2012 r. poz. 1194).*

- **Lasy ochronne** - na terenie gminy Podegrodzie wszystkie lasy państwowe są lasami ochronnymi. Powołane one zostały Zarządzeniem Nr 51 Ministra Ochrony Środowiska,

Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 22 lutego 1995 r. Wchodzą w skład Nadleśnictwa Stary Sącz, należą one do obrębu leśnego Stary Sącz (Naszacowice, Rogi, Olszana, Olszanka, Długoleka Świerka) oraz obrębu leśnego Nowy Sącz (Brzezna). Zaliczane są do lasów wodochronnych, glebochronnych.

• **Strefy ochrony sanitarnej bezpośredniej i pośredniej**

Strefa ochrony bezpośredniej w Brzeznej-Litaczu - na mocy decyzji Starosty Nowosądeckiego z dnia 30.05.2001 r., znak ORL.II-6223/28/01, eksploatowane są ujęcia wód z odwiertów studziennie-głębinowych O-1 i O-2 dla potrzeb wodociągu zbiorowego Brzezna-Litacz – Gostwica.

Strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej we wsi Brzezna - na mocy decyzji Starosty Nowosądeckiego z dnia 30.05.2001 r., znak ORL.II-6223/29/01, zostało udzielone pozwolenie wodnoprawne na eksploatację ujęcia wód z odwiertów studziennie-głębinowych O-1 i O-2 dla potrzeb wodociągu zbiorowego Brzezna – Chochorowice.

Strefa ochrony bezpośredniej we wsi Brzezna - na mocy decyzji Starosty Nowosądeckiego z dnia 20.10.2004 r., znak ORL.II-6223/24/04.

Strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej we wsi Podegrodzie na mocy decyzji Urzędu Wojewódzkiego w Nowym Sączu z dnia 06.08.1982 r., znak: OS.III-7211/6/82.

W pośredniej strefie ochrony sanitarnej:

- zabrania się zakładania cmentarzy, wykonywania wierceń i odkrywek, gromadzenia ścieków, nieczystości oraz składowania odpadów, które mogą zanieczyścić wodę, wznoszenia urządzeń, wykonywania robót lub czynności, które mogą zmniejszyć przydatność wody albo jej wydajność,
- grunt znajdujący się w strefie pośredniej ochrony sanitarnej może być użytkowany jak trwały użytek zielony, nie mogą być stosowane żadne chemiczne środki ochrony roślin, dopuszcza się stosowanie nawozów sztucznych mineralnych w ilościach określonych w pozwoleniu wodnoprawnym,
- zabrania się nawożenia obornikiem i innymi nawozami naturalnymi.

Strefa ochrony bezpośredniej we wsi Podegrodzie od dwóch studni wierconych. Studnie te wraz z strefami ochrony bezpośredniej i zbiornikiem wyrównawczym przekazane zostały Wojewódzkiemu Zakładowi Usług Wodnych w Starym Sączu decyzją Naczelnika Gminy w Podegrodziu z dnia 01.03.1982 r., znak: 3/62/1/82. Ujęcie z tych studni obsługuje wodociąg wiejski w Podegrodziu.

Lokalne korytarze ekologiczne wymagające ochrony przed zainwestowaniem

W związku z koniecznością zachowania powiązań ekologicznych, w studium wskazuje się lokalne powiązania ekologiczne wymagające ochrony przed zainwestowaniem.

Powiązania te stanowią istotny element uzupełniający powiązania ekologiczne objęte ochroną prawną w ramach sieci ECONET. Ochrona ich przed zainwestowaniem jest szczególnie istotna ze względu na zapewnienie możliwości migracji zwierzyny pomiędzy poszczególnymi kompleksami leśnymi.

Obszar i teren górniczy

W stosunku do złoża kruszywa naturalnego „Gostwiczanka I”, Marszałek Województwa Małopolskiego ustanowił obszar i teren górniczy (decyzją z dnia 25.01.2007 r., znak: SW.I.RŁ.7515/1-52/06), oraz wystąpił do Państwowego Instytutu Geologicznego o wpisanie ich do rejestru obszarów górniczych (pismem z dnia 29.01.2007 r., znak: SW.I.RŁ.7516-2/07). Zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Małopolskiego przedsiębiorca odpowiedzialny za eksploatację złoża zobowiązany jest do prowadzenia działalności zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze, przepisami wykonawczymi do w/w ustawy oraz wymaganiami wynikającymi z przepisów odrębnych.

INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

Na terenie gminy Podegrodzie przewiduje się realizację wymienionych poniżej inwestycji celu publicznego. Lista ta może być modyfikowana w związku z pojawieniem się nowych potrzeb oraz nowych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym:

- Budowa obwodnicy Starego i Nowego Sącza wraz z węzłami.
- Przebudowa dróg powiatowych wraz z budową chodników.

Inwestycje o znaczeniu lokalnym:

Zgodnie z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Podegrodzie przewiduje się realizację licznych inwestycji o znaczeniu lokalnym. Ich szczegółowy spis zawarto w części drugiej opracowania, w rozdz.3.

PLANY MIEJSCOWE

Na mocy art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) plan miejscowy sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 o *ochronie gruntów rolnych i leśnych*, na terenie gminy Podegrodzie, obowiązek ten dotyczy terenów rolnych lub leśnych, dla których w niniejszym studium wskazano inny kierunek zagospodarowania przestrzennego niż rolny lub leśny, a które dotychczas nie uzyskały zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne. Tereny takie występują we wszystkich miejscowościach gminy.

Zgodnie z ustawą o *przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia* w planie miejscowym wyznacza się tereny, które mogą być przeznaczone do zalesienia w trybie tej ustawy. Występują one we wszystkich miejscowościach gminy.

Zgodnie z art. 44 ust.1 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* do planu miejscowego wprowadza się ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Na terenie gminy Podegrodzie inwestycją taką jest projektowana budowa obwodnicy Nowego i Starego Sącza.

Biorąc pod uwagę wymogi ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, wymogi przepisów szczególnych oraz istniejące na terenie gminy uwarunkowania a w szczególności ustalenia licznych obowiązujących planów miejscowych (zmiany punktowe) i przesądzenia planistyczne z nieobowiązującego już planu ogólnego gminy Podegrodzie, przyjmuje się że na terenie gminy Podegrodzie uzasadnione jest objęcie planami miejscowymi całego obszaru gminy. Dopuszcza się możliwość realizacji planów dla poszczególnych sołectw.

Minimalny zakres merytoryczny planów zgodny być musi z przepisami szczególnymi i dostosowany do problematyki planu.

W trakcie opracowania planu należy zwrócić szczególną uwagę na:

- wykreowanie centrum administracyjno-usługowego miejscowości,
- zagadnienia ochrony środowiska przyrodniczego,
- zagadnienia ochrony dziedzictwa kulturowego i krajobrazu,
- wykreowanie terenów rozwoju aktywności gospodarczej,
- zapewnienie powiązań transportowych i infrastrukturalnych pozwalających na zachowanie ich ciągłości.

Za niezbędne uznaje się wprowadzenie do planów miejscowych ustaleń dotyczących:

- ochrony obiektów i obszarów objętych ochroną prawną oraz wskazanych w studium do objęcia ochroną,
- zasad ochrony wód podziemnych, w szczególności wód położonych w obrębie triasowego poziomu wodonośnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 437 „Dolina rzeki Dunajec” oraz strefach sanitarnych ujęć wody pitnej. Za niezbędne uznaje się również wprowadzenie w planach miejscowych zapisów mających na celu zabezpieczenie przed skażeniem wód zasilających ujęcie w Zakładzie uzdatniania wody w Świniarsku (m.in. odprowadzenie i oczyszczenie wód deszczowych w stopniu określonym w przepisach szczególnych itd.),
- uwzględnienie w planach miejscowych obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, *obszarów zagrożeń i ryzyka powodziowego* oraz obowiązujących w tych obszarach zakazów, nakazów i ograniczeń wynikających z przepisów szczególnych,
- zakazu zabudowy kubaturowej w odległości mniejszej niż 25m od brzegów rzek z wyjątkiem obiektów wodnych, gospodarki wodnej i leśnej a dla pozostałych cieków w odległości mniejszej niż 10m,

- możliwości lokalizacji w terenach rolnych elektrowni wiatrowych i wież radiokomunikacyjnych (w tym uszczegółowienia lokalizacji),
- zakazu lokalizacji zabudowy mieszkalnej oraz zakładów produkujących i przechowujących środki spożywcze w odległości mniejszej niż 50m od cmentarzy,
- zapewnienia dostawy wody z sieci wodociągowej do budynków zlokalizowanych w odległości mniejszej niż 150m od cmentarzy,
- ochrony przeciwpożarowej, przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych na zasadach określonych w przepisach szczególnych,
- minimalnej wielkości działek zgodnie z zapisami studium. Minimalne wielkości działek wskazane w studium, nie obowiązują w przypadku dokonywania podziałów pod drogi, ulice, place, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, podziałów mających na celu powiększenie działek macierzystych,
- wskaźnika maksymalnej intensywności zabudowy (iloczyn powierzchni działki przewidywanej do zabudowy do powierzchni działki położonej w terenach budowlanych) zgodnie z zapisami studium,
- wskaźnika minimalnej wielkości powierzchni biologicznie czynnej zgodnie z zapisami studium,
- *uwzględniania ustaleń, zakazów i nakazów wynikających z uchwały Nr XVIII/299/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2012 r. poz. 1194).*
- zakazu lokalizacji zabudowy szeregowej (poza terenami **MUs, MPs, MNs**) oraz zakazu zabudowy wielorodzinnej (za wyjątkiem zabudowy socjalnej w terenach **MU**),
- indywidualnych zasad kształtowania architektury i zagospodarowania terenu dla obiektów usług publicznych i sakralnych (nie obowiązują wskaźniki zawarte w poniżej zamieszczonej tabeli),
- rzutu bryły budynku, jego proporcji,
- parametrów dachów (zachowanie symetrii połaci, kąt nachylenia połaci, materiał, kolorystyka, zasady doświetlenia),
- kolorystyki i materiału ścian,
- wysokości zabudowy. Wysokość zabudowy powinna być określona przy użyciu zarówno parametru wysokości zabudowy jak i maksymalnej ilości kondygnacji nadziemnych,
- maksymalnej powierzchni zabudowy dla budynków mieszkalnych i usługowych,
- zasad grodzenia nieruchomości,
- minimalnej ilości miejsc parkingowych i postojowych dla nowo realizowanych obiektów :
 - ❖ dla zabudowy jednorodzinnej, - co najmniej 1 miejsce parkingowe/postojowe na 1 mieszkanie,
 - ❖ dla zabudowy zagrodowej - co najmniej 1 miejsce parkingowe/postojowe na 1 mieszkanie
 - ❖ dla zabudowy usługowej i produkcyjnej - co najmniej 2 miejsca parkingowe na 50m² powierzchni użytkowej oraz dodatkowo co najmniej 2 miejsca na 10 zatrudnionych.

Podane wartości mogą zostać skorygowane w planach miejscowych w wyniku uwzględnienia specyfiki miejsca (lub inwestycji) którego bezpośrednio dotyczą.

Ustala się następujące wskaźniki urbanistyczne:

kategoria terenu	maksymalna intensywność zabudowy	Minimalna wielkość nowo wydzielanych działek	Powierzchnia biologicznie czynna
CA	u - 0,7 m - 0,5	u – ----- m - 6	30
MU, MUs	u - 0,7 m - 0,4 z - 0,4 sz - 0,6	u ----- m - 10 z - 20 sz – 4	30
MU/W	u - 0,5 m - 0,4	u ----- m - 10	50
MZ	z - 0,4 m - 0,3	z - 20 m - 10	50
MN, MNs	u - 0,6 m - 0,4 sz - 0,6	u ----- m - 10 sz –4	40 30
MP, MPs	u - 0,6 z - 0,4 m - 0,4 sz - 0,6	u ----- z - 20 m - 10 sz –4	40 30
UP	0,5	-	40
UC1	0,5	50	20
UC2	0,6	5	20
US	0,3	10	50
IT	–	-	40

m – zabudowa jednorodzinna

sz – zabudowa szeregowa

z - zabudowa zagrodowa

u - usługi komercyjne

----- - nie ustala się

Dopuszcza się odstępstwa od ww. wskaźników dla terenów, na których obowiązują obecnie plany miejscowe.

Dopuszcza się korektę ww. wskaźników w planach miejscowych w wyniku uwzględnienia warunków wynikających z istniejącego stanu zagospodarowania terenu, którego bezpośrednio dotyczą.

Dopuszcza się odstępstwa od ww. wskaźników dla obiektów (lub wydzielonych obszarów dla ich lokalizacji) produkcyjnych, usługowych w tym usług publicznych z zakresu oświaty, opieki społecznej, służby zdrowia, wychowania, kultury, administracji, sportu i rekreacji.

Obszary ograniczonego użytkowania:

Na podstawie analizy istniejącego zainwestowania oraz w związku z realizacją przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje się (jeżeli z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, z analizy porealizacyjnej albo z przeglądu ekologicznego wyniknie, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem obiektu), następujące istniejące i planowane obiekty na terenie gminy Podegrodzie mogą wymagać ustanowienia obszarów ograniczonego użytkowania :

- 1) planowana budowa obwodnicy Starego i Nowego Sącza,
- 2) istniejące linie elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV,
- 3) istniejące składowisko odpadów.

Obszary problemowe:

Na podstawie analizy istniejącego zainwestowania oraz w związku z realizacją przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje się że następujące obszary zakwalifikowane mogą zostać jako obszary problemowe:

- 1) tereny wody 1% Dunajca,
- 2) bezpośrednie sąsiedztwo projektowanej obwodnicy Nowego i Starego Sącza.

CZĘŚĆ CZWARTA

UZASADNIENIE DO ZMIANY „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PODEGRODZIE” (UCHWALONEGO W 2008 R.) PODJĘTEJ NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XLII/450/2014 RADY GMINY PODEGRODZIE Z DNIA 16 MAJA 2014 R. ORAZ ANALIZA OBOWIĄZKU REALIZACJI PRZEPISÓW ART. 10 UST. 2 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Uzasadnienie i analizę opracowano na podstawie:

- *przepisów art. 9 ust. 3 i 3a, art. 10 ust. 1, 2, 5, 6 i 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199), zmienionej na mocy art. 41 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777),*
- *Analizy zakresu planowanych zmian „Studium”.*

Zgodnie z podjętą uchwałą Nr XLII/450/2014 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 16.05.2014r. zmiana „Studium” dotyczy zmiany ustaleń części tekstowej zawartych w części drugiej – Kształtowanie Struktury Przestrzennej ust. 1.1 „Kierunki rozwoju przestrzennego” dla terenów oznaczonych symbolami RO1 i RO2 oraz ustaleń zawartych w ust. 1.2 dotyczących dopuszczalnego zakresu zmian).

Jednak z uwagi na obowiązek dostosowania niektórych ustaleń Studium dot. obszaru Gminy do obowiązujących przepisów - w części tekstowej wprowadzono również zmiany treści dot. Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jak również zagrożeń powodziowych i ryzyka powodziowego.

W związku z powyższym założenia projektowanej zmiany „Studium” przewidują:

- 1) wprowadzenie obowiązku **uwzględniania** ustaleń, zakazów i nakazów wynikających z obowiązującej uchwały Nr XVIII/299/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2012 r. poz. 1194),
- 2) **uchylenie** zakazu realizacji nowej zabudowy w obrębie istniejących siedlisk (dotyczy terenów o symbolu „RO1”),
- 3) **dopuszczenie** w terenach o symbolu „RO2” przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz realizacji nowej zabudowy na zasadzie wymiany substancji budowlanej,
- 4) w sytuacji konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów do istniejącej rzeźby terenu, dostosowania do uzbrojenia terenu i obsługi komunikacyjnej, konieczności poszerzenia działki budowlanej, konieczności uzupełnienia obszarów ukształtowanej zabudowy a także dla terenów położonych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy – **dopuszczenie korekty zasięgu obszarów wyznaczonych w „Studium” do zainwestowania o nie więcej niż o ok. 200 m.,**
- 5) **uzupełnienie zapisu** odnoszącego się do korekty granic obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią, wynikającej konieczności dostosowania do rzeczywistego

ukształtowania terenu o zapis „*a także wynikającej z aktualizacji opracowań dotyczących zagrożeń i ryzyka powodziowego*” - co wynika z przepisów obowiązujących,

- 6) *nakaz* uwzględnienia w planach miejscowych obszarów zagrożeń i ryzyka powodziowego w zakresie wynikającym ze zmiany przebiegu granic obszarów wymienionych w pkt 5.

Przepisy regulujące zasady, tryb i problematykę sporządzania i uchwalania „Studium” zawarte w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 j.t. z późn. zm., w tym w szczególności wprowadzone na mocy art. 41 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji – Dz. U. z 2015 r. poz. 1777) – stanowią:

- 1) *Zmiana „studium” następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalane (art. 27).*
- 2) *W „studium” uwzględnia się uwarunkowania określone w art. 10 ust. 1, w tym potrzeby i możliwości rozwoju gminy uwzględniających w szczególności wyniki analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, prognozy demograficzne, możliwości finansowania przez gminę sieci komunikacyjnych, infrastruktury technicznej, i społecznej jeżeli służą realizacji zadań własnych gminy) oraz bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.*
- 3) *W „Studium” określa się w szczególności kierunki i obszary, o których mowa w art. 10 ust. 2, w tym uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy i w przeznaczeniu terenów wynikające m.in. z audytu krajobrazowego, a także kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów (przeznaczonych pod zabudowę oraz wyłączonych z zabudowy). Określa się też obszary, na których obowiązuje sporządzenie planu miejscowego, obszary wymagające scaleń, obszary przestrzeni publicznej, obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji i remediacji (art. 10 ust. 2 pkt 8 i pkt 14) oraz obszary zdegradowane (art. 10 ust. 2 pkt 14a).*
- 4) *Zgodnie z art. 10 ust. 5 – dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę (o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. d) organ sporządzający „Studium” kolejno:*
 - a) *Formułuje na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych i możliwości finansowych gminy (wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. a – c) maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w postaci powierzchni użytkowej zabudowy z podziałem na funkcje zabudowy.*
 - b) *Szacuje chłonność obszarów o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej (w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych – Dz. U. Nr 166 poz. 1612), w celu oceny możliwości lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy.*

c) Szacuje chłonność pozostałych obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę (nie stanowiących obszarów o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej), w celu oceny możliwości lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, również wyrażonej w wielkości powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy.

d) Porównuje maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy (na obszarach o zwartej wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i na obszarach pozostałych), a następnie, gdy maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę (o którym mowa wyżej w pkt 4 lit. a):

- nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy (istniejącej) – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i obszarami pozostałymi;
- przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy (w podziale na funkcje) – bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami wymienionymi wyżej (lit. b i c) – maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

5) Określa się możliwości finansowania przez gminę sieci komunikacyjnej, infrastruktury technicznej i społecznej – służących realizacji zadań własnych gminy (art. 10 ust. 5 pkt 5 lit. a).

6) Określa się potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych związanych z wyposażeniem terenów przeznaczonych pod nową zabudowę (art. 10 ust. 5 pkt 5 lit. b) i w przypadku, gdy potrzeby te przekraczają możliwości finansowania – dostosowuje się zapotrzebowanie na nową zabudowę do możliwości finansowych gminy (art. 10 ust. 5 pkt 6).

7) Zapotrzebowanie na nową zabudowę określa się w perspektywie nie przekraczającej 30 lat z tolerancją zapotrzebowania do 30 % z uwagi na „niepewność procesów rozwojowych” (art. 10 ust. 7 pkt 1 i pkt 2).

Przytoczone przepisy – w przypadku sporządzania „Studium” dla obszaru **całej gminy** - zasadniczo nie przewidują możliwości odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych, szacowania możliwości finansowych gminy, szacowania chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarów innych (przeznaczonych pod zabudowę) w celu dokonania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę i ustalenia maksymalnego (w skali gminy) zapotrzebowania na nową zabudowę.

Celowościowa wykładnia omawianych przepisów prowadzi natomiast do wniosku, że jeżeli organ sporządza projekt **zmiany studium**, ograniczony przy tym przestrzennie i rzeczowo do:

- * *niewielkich powierzchniowo terenów – nie mających istotnego lub nawet żadnego znaczenia dla całokształtu struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru gminy, jeżeli przy tym nie wywołują zmian w zakresie dodatkowych potrzeb inwestycyjnych gminy;*

- * *potrzeby wprowadzenia zmian nie związanych ze zwiększeniem zapotrzebowania gminy na nową zabudowę a wynikających z konieczności uwzględnienia przepisów szczególnych, często skutkujących wręcz przeciwnie ograniczeniami obszarowymi terenów przeznaczonych do zainwestowania lub dodatkowymi uwarunkowaniami dla zabudowy (n.p. terenów zagrożeń powodziowych, terenów zagrożonych osuwiskami, stref technicznych od urządzeń infrastruktury, stref konserwatorskich, ograniczeń związanych z ochroną krajobrazową i t.p.);*
- * *zmian w ustaleniach dotyczących zasad kształtowania zabudowy, w tym parametrów technicznych budynków, geometrii dachów, wysokości budynków, linii zabudowy, normatywów powierzchni działek budowlanych, zasad podziałów geodezyjnych i t.p.;*
- * *określeniem terenów, na których powstał obowiązek sporządzenia planu miejscowego wynikający z wejścia w życie na obszarze gminy przepisów szczególnych (n.p. wprowadzenia lub zmiany zasięgu stref ochrony uzdrowiskowej, utworzenia obszaru i terenu górniczego);*
- * *określeniem terenów, na których mogą być budowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m²;*
- * *wyznaczeniem terenów podlegających zakazowi zabudowy z tytułu ich funkcji ochronnych (w tym audytu krajobrazowego) lub konieczności zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia;*
- * *wyznaczeniem obszarów na których mają być rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych o mocy większej niż 100 kW;*
- * *utworzeniem lub zmianą granic i obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 3 – 7, 10, 14, 14a, 15, 16 ustawy – jeżeli nie są to zmiany skutkujące istotnymi z kolei zmianami w przestrzennym rozmieszczeniu (dyslokacji, relokacji) terenów przeznaczonych pod nową zabudowę;*

to wówczas organ sporządzający zmianę „Studium” obowiązany jest do oceny stopnia zależności przyczynowo-skutkowej zamierzonych zmian od zakresu tych zmian, w szczególności związanych z zapotrzebowaniem na nową (lub relokowaną) zabudowę, aby następnie – stosownie do wyniku takiej oceny:

- **ograniczyć** zakres analiz (ekonomicznych, środowiskowych, społecznych), prognoz demograficznych, szacunków chłonności, badania możliwości finansowych gminy i określenia wynikowych bilansów terenów przeznaczonych pod zabudowę, prowadzonych dla całego obszaru gminy, lecz dostosowanych do faktycznego zakresu planowanych zmian, względnie
- **ograniczyć** zakres wymienionych wyżej analiz, prognoz, szacunków i badań do obszaru „jednostki osadniczej” (w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29.08.2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych). „Jednostką osadniczą” według podanej w tym przepisie definicji może być zarówno gmina, jak i sołectwo, część sołectwa, osiedle, przysiółek, kolonia i t.p. jeżeli tylko spełnia warunek „wyodrębnienia przestrzennego” w rozumieniu *fizjograficznym* – należy bowiem zauważyć, że granica administracyjna lub granica jednostki ewidencyjnej nie spełnia warunku wyodrębnienia *przestrzennego* - albo
- **odstąpić** od sporządzania określonych w powołanych na wstępie przepisach analiz, prognoz, bilansów i szacunków – przedstawiając odpowiednie uzasadnienie.

Odnosząc powyższe rozważania do przedmiotu i zakresu przestrzennego projektowanych zmian w „Studium” według uchwały Rady Gminy Podegrodzie Nr XLII/450/2014 z dnia 16 maja 2014 r. (wymienionych na wstępie) należy stwierdzić, co następuje:

1. Planowane zmiany „studium” w zakresie:

- a) wprowadzenia obowiązku przestrzegania zakazów, nakazów i ustaleń na obszarze Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w dostosowaniu do obowiązującej uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego;
- b) uzupełnienia zapisu odnoszącego się do korekty granic obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią i obowiązku uwzględnienia tych obszarów (wraz z ograniczeniami, zakazami i nakazami) w planach miejscowych - również na podstawie obowiązujących opracowań dotyczących zagrożeń i ryzyka powodziowego

nie są związane z lokalizacją nowej zabudowy, a wręcz przeciwnie, mogą skutkować ograniczeniem terenów budowlanych lub wprowadzeniem dodatkowych warunków szczególnych. Nie wymagają zatem opracowania prognoz oraz przeprowadzenia analiz, bilansów, szacunków i porównań, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 1 – 4; nie są też związane z koniecznością analizy potrzeb inwestycyjnych w zestawieniu z możliwościami inwestycyjnymi gminy (art. 10 ust. 5 pkt 5 i pkt 6).

2. Planowane zmiany „studium” zmierzające do:

- a) uchylenia zakazu realizacji nowej zabudowy w obrębie *istniejących siedlisk* położonych w terenach o symbolu **RO1**,
- b) dopuszczenia przebudowy i rozbudowy *zabudowy istniejącej* oraz realizacji nowej zabudowy na zasadzie wymiany *substancji budowlanej* w terenach o symbolu **RO2**

dotyczą siedlisk istniejących i nie są związane z tworzeniem nowych terenów budowlanych. Nie skutkują więc koniecznością opracowania prognoz oraz wykonania analiz, bilansów, szacunków i porównań, o których mowa w art. 10 ust. 5 pkt 1 – 4. Ponieważ zmiany dotyczą przy tym zabudowy istniejącej – nie wywołują dodatkowych potrzeb inwestycyjnych w zakresie realizacji zadań własnych gminy.

3. ~~Planowana zmiana „studium” mająca na celu dopuszczenie korekty zasięgu obszarów przeznaczonych do zainwestowania z ok. 30 m do ok. 200 m (od granicy zasięgu obecnego) lecz wyłącznie w przypadkach konieczności:~~

- ~~a) dostosowania granic obszaru do faktycznej rzeźby terenu (delimitującej możliwość zainwestowania);~~
- ~~b) dostosowania granic obszaru do możliwości uzbrojenia terenu i jego obsługi komunikacyjnej;~~
- ~~c) poszerzenia powierzchni działki budowlanej (lub zespołu działek) do określonego normatywu;~~
- ~~d) uzupełnienia obszaru o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w bezpośrednim sąsiedztwie takiego obszaru, w celach j.w. (lit. a, b, e)~~

3. W ust. 1.2 pn. „Dopuszczalny zakres zmian” w wymienionych sytuacjach wprowadza się następujący zapis:

„w sytuacjach: konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów do istniejącej rzeźby terenu lub dostosowania do uzbrojenia terenu i obsługi komunikacyjnej, lub konieczności poszerzenia działki budowlanej, lub uzupełnienia obszarów kształtowania zabudowy, lub dla terenów położonych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy - z zastrzeżeniem, że zasięg wyznaczonych w studium obszarów do zainwestowania może być skorygowany maksymalnie o 50 m.”.

4. W ust. 4 skorygowano zapis pod tabelą wskaźników urbanistycznych dot. odstępstw od ustalonych wskaźników urbanistycznych, który po zmianie studium otrzymał brzmienie:

„Dopuszcza się odstępstwa od ww. wskaźników dla obiektów (lub wydzielonych obszarów dla ich lokalizacji) produkcyjnych, usługowych w tym usług publicznych z zakresu oświaty, opieki społecznej, służby zdrowia, wychowania, kultury, administracji, sportu i rekreacji”.

Zmiany w Studium dotyczą ograniczonej korekty (zarówno in „plus” jak i in „minus”) granic istniejących obszarów położonych w strefach o już wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i nie są związane z tworzeniem nowych terenów budowlanych poza takimi strefami. Nie naruszają zatem ustaleń „studium” decydujących o zasadach ładu przestrzennego na obszarze gminy lub „jednostki osadniczej” w granicach gminy.

~~W przedmiotowym przypadku — istnieje~~ **Istnieje uzasadniona przesłanka ze względu na zakres rzeczowy i przestrzenny zamierzonych zmian „studium” - do o d s t ą p i e n i a od konieczności dokonywania bilansów, analiz, szacunków chłonności i porównań zapotrzebowania na nową zabudowę.**